

ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หฤทัย ยูวนะวนิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาท
สมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE EFFECTS OF USING LEARNING ACTIVITY PACKAGE BASED ON
COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING APPROACH WITH THE ROLE PLAY
ACTIVITIES FOR THE DEVELOPMENT OF JAPANESE LEARNING ACHIEVEMENT
AND SPEAKING ABILITY OF GRADE 9 STUDENTS

HALUTAI UWANAWANIT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ หฤทัย ยุวนะวิช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุสิต ขาวเหลือง)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุสิต ขาวเหลือง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ จรัสศรีวิวัฒน์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญา ยุธิระวิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920267: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร, กิจกรรมบทบาทสมมติ, ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น

หฤทัย ยูวนะวนิช : ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (THE EFFECTS OF USING LEARNING ACTIVITY PACKAGE BASED ON COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING APPROACH WITH THE ROLE PLAY ACTIVITIES FOR THE DEVELOPMENT OF JAPANESE LEARNING ACHIEVEMENT AND SPEAKING ABILITY OF GRADE 9 STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: รุ่งฟ้า กิตติยานุสันต์, Ed.D., ดุสิต ขาวเหลือง, Ph.D. ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน โรงเรียนชลราษฎรอำรุง ปีการศึกษา 2566 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที แบบ Dependent sample และการทดสอบค่าทีแบบ One sample ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.17/80.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

63920267: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: LEARNING ACTIVITY PACKAGE, COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING APPROACH, THE ROLE PLAY ACTIVITIES, JAPANESE SPEAKING ABILITY

HALUTAI UWANAWANIT : THE EFFECTS OF USING LEARNING ACTIVITY PACKAGE BASED ON COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING APPROACH WITH THE ROLE PLAY ACTIVITIES FOR THE DEVELOPMENT OF JAPANESE LEARNING ACHIEVEMENT AND SPEAKING ABILITY OF GRADE 9 STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: ROONGFA KITIYANUSAN, Ed.D. DUSIT KHAWLOUENG, Ph.D. 2025.

The purposes of this research: 1) To develop an enlargement and find out efficiency learning activity package based on the communicative language teaching approach. This was done with the role play activities for grade 9 students based on the standard criteria 80/80. 2) To compare learning achievement before and after learning with activity package based on the communicative language teaching approach with the role play activities for the grade 9 students. 3) To study the Japanese speaking abilities of grade 9 students after learning by the activity package. This was based on the communicative language teaching approach with the role play activities with a 70 percent criterion. 4) To study satisfaction of students towards learning by using activity package based on communicative language teaching approach with the role play activities.

The research samples were 23 grade 9 students who studied in the academic year 2023, at Chonradsadornumrung school, Chonburi Rayong Secondary Education Service Area Office. They were randomly selected by using cluster random sampling. The research instruments consisted of the activity package based on communicative language teaching approach with the role play activities for the grade 9 students, 6 lesson plans, Japanese language achievement test, the measure of students Japanese speaking ability, and the satisfaction questionnaire about activity package based on communicative language teaching approach with the role play

activities. The statistics used in this research were mean, standard deviation and t-test for dependent sample and t-test for one sample. The results of the study were:

1. Learning activity package based on communicative language teaching approach with the role play activities for the grade 9 students possessed the efficiency of 82.17/80.11. This was higher than the set 80/80 based on the standard criteria.

2. The grade 9 students' posttest mean scores of learning achievement after learning with activity package based on communicative language teaching approach with the role play activities were statistically significantly higher than the pretest mean scores at the .05 level.

3. The Japanese speaking ability of the grade 9 students after learning with activity package based on communicative language teaching approach with the role play activities was statistically higher than the 70 percent criterion at the .05 level.

4. The satisfaction of the grade 9 students towards learning by using activity package based on communicative language teaching approach with the role play activities as a whole was at a high level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ศุติต ขาวเหลือง อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ตลอดจนคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ เจ้าหน้าที่สำนักหอสมุด ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แนวทางในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงด้วยความซาบซึ้งใน โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช ประธานกรรมการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ จรัสวิวัฒน์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ กรุณาให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไข ทำให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพตรงตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้เพื่อ ปรับปรุงเครื่องมือให้เหมาะสมและมีคุณภาพ ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาใน การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่คอยอยู่เคียงข้างและ เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วง

คุณค่าและคุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

หฤทัย ยุวนะวิช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	16
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้	25
แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching).....	43
กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play).....	58
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	73

ความสามารถในการพูด.....	79
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	91
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	101
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	101
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103
รูปแบบการวิจัย.....	137
การดำเนินการทดลอง.....	137
การวิเคราะห์ข้อมูล	138
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	139
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	143
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	143
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	144
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	144
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	158
สรุปผลการวิจัย	159
อภิปรายผล.....	160
ข้อเสนอแนะ	169
บรรณานุกรม	171
ภาคผนวก	178
ภาคผนวก ก	179
ภาคผนวก ข	185
ภาคผนวก ค	219

ภาคผนวก ง.....	273
ภาคผนวก จ	291
ภาคผนวก ฉ	304
ประวัติย่อของผู้วิจัย	310

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	104
ตารางที่ 2 ตารางแสดงจุดประสงค์การเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ	112
ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	122
ตารางที่ 4 ตารางแสดงข้อความรายการประเมินความสามารถในการพูด	131
ตารางที่ 5 คะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	144
ตารางที่ 6 คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ	146
ตารางที่ 7 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน	148
ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ t-test (Dependent Sample)	148
ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70	149
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ	150

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ (จำแนกตามชุดกิจกรรม).....	150
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ (จำแนกตามแผนการจัดการเรียนรู้).....	151
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติในภาพรวม	152
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านเนื้อหา	153
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านกิจกรรม	153
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านภาษา	154
ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านการวัดประเมินผล	155
ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านประโยชน์.....	156
ตารางที่ 19 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการซื้อของ	186
ตารางที่ 20 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการเดินทาง	188
ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ	190
ตารางที่ 22 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	220
ตารางที่ 23 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	221

ตารางที่ 24 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	222
ตารางที่ 25 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	223
ตารางที่ 26 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	224
ตารางที่ 27 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	225
ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับ กับกิจกรรมบทบาทสมมติ.....	226
ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายชื่อ	281
ตารางที่ 30 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน	284
ตารางที่ 31 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน	286
ตารางที่ 32 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน	287
ตารางที่ 33 คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1) ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน	288
ตารางที่ 34 คะแนนหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2) ของนักเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน.....	290
ตารางที่ 35 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหา/จุดประสงค์การ เรียนรู้ของแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ	294
ตารางที่ 36 ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุด กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ	298
ตารางที่ 37 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบการวัดความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ.....	307

ตารางที่ 38 คำอ่านจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ.....309

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
ภาพที่ 2 แผนภูมิการประเมินผล (Assessment Profile).....	22
ภาพที่ 3 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้	110
ภาพที่ 4 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	120
ภาพที่ 5 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	129
ภาพที่ 6 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูด ...	133
ภาพที่ 7 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	136

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกยิ่งเห็นความสำคัญของภาษาต่างประเทศชัดเจนมากขึ้น ควบคู่ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพราะทั้งสองสิ่งนี้เป็นเครื่องมือสำคัญของโลกาภิวัตน์สำหรับเข้าถึงองค์ความรู้ของโลก รวมถึงการเข้าถึงและร่วมมือกันของผู้คนต่างชาติต่างวัฒนธรรม การรวมกลุ่มประเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและแลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลจะมีบทบาทสำคัญแล้ว ภาษาอื่นก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาของประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่จะเพิ่มพูนความสำคัญตามขนาดและอิทธิพลของเศรษฐกิจด้วย

ในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองนอกเหนือจากภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้วยการพัฒนานวัตกรรมให้มีความรู้ความสามารถทางภาษา เพื่อใช้ในการด้านการสื่อสาร การศึกษา และการประกอบอาชีพ ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาทางเลือกสำหรับผู้สนใจ เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เติบโตและพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างรวดเร็วมาก ทำให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมและต้องการของตลาดอาชีพมากขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นต้องเรียนภาษาอังกฤษและให้เลือกภาษาต่างประเทศอื่นๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ในโรงเรียนต่างๆ ได้บรรจุวิชาภาษาญี่ปุ่นลงในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศที่สองที่เปิดสอนในโรงเรียนตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนและประชาชนมีความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร เพื่อหวังว่าจะได้ให้นักเรียนใช้ต่อยอดและประกอบอาชีพในอนาคต เพิ่มศักยภาพด้านภาษาของประชาชน อันเป็นกลยุทธ์หนึ่งของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนเวทีระหว่างประเทศ

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 1-2)

โดยจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงออก สามารถใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิถีคิด และวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและ วัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ดังกล่าว สาระสำคัญในการเรียนภาษาญี่ปุ่นตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงประกอบด้วย ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับ ความสัมพันธ์สู่กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ภาษากับความสัมพันธ์สู่ชุมชนและโลก ในส่วนของภาษา เพื่อการสื่อสาร คือ การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดง ความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ สรุปความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็น ในเรื่องต่างๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม ความรู้ทางภาษาญี่ปุ่น ที่นักเรียนจำเป็นต้องมี คือ รู้และเข้าใจการออกเสียง รู้ตัวอักษรและคำศัพท์ รู้และสามารถใช้ ไวยากรณ์ รู้และเข้าใจหน้าที่ของคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เพราะคำศัพท์แต่ละคำจะสื่อ ความหมาย และทำหน้าที่ต่างกัน เมื่อนำมาเรียงกันตามหลักไวยากรณ์ จึงจะสื่อความหมายได้ ครบถ้วนและกว้างขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 1-3)

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการพัฒนาทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และ ทักษะการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 2) ซึ่ง 4 ทักษะที่กล่าวมานั้นทักษะการพูดเป็น ทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่าน และการเขียนง่ายขึ้นด้วย และยังเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537, หน้า 167) ทักษะการพูดหมายถึงทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วยผู้ส่ง สารหรือผู้พูด ผู้รับสารหรือผู้ฟัง เนื้อหาของสาร และสื่อหรือช่องทางการสื่อสาร การพูดจะบรรลุ วัตถุประสงค์ความต้องการต้องมีเนื้อหาที่ชัดเจนส่งไปยังผู้ฟัง การพูดจึงมีความสำคัญ เป็นทักษะ การสื่อสารสองทางเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก หรือเรื่องราวต่างๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยเฉพาะในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดเป็นทักษะแรกเพื่อใช้ในการสื่อสารกับ เจ้าของภาษาในเบื้องต้น รวมทั้งเพื่อใช้เรียนรู้ทักษะการอ่านและการเขียนต่อไป (รุ่งฤดี แผลงสร, 2559, หน้า 195) นอกจากนี้ อรพรรณ วีระวงศ์ (2554) ได้ให้ความเห็นว่า การที่ผู้เรียนเรียน

ภาษาต่างประเทศแล้วไม่สามารถสื่อสารได้ อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนส่วนใหญ่ครูไม่ให้ความสำคัญในการให้ผู้เรียนฝึกพูดขณะเรียน เน้นการทำข้อสอบ เรียนแบบท่องจำ เมื่อเจอชาวต่างชาติจึงไม่สามารถสื่อสารได้ จะเห็นได้ว่าการสื่อสารในสถานการณ์จริงนั้นทักษะการพูดถือว่ามีความสำคัญและควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชลราษฎรอำรุง ตามกรอบตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยมีห้องเรียนพิเศษ English Program และ Mini English Program จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลีให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยมีการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาญี่ปุ่นให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษา ตามกรอบตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเปิดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เรียนภาษาญี่ปุ่น 2 คาบต่อสัปดาห์ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เรียน 3 คาบต่อสัปดาห์ (โรงเรียนชลราษฎรอำรุง, 2560)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีผลการเรียนรู้โดยอ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นในปีการศึกษา 2563 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 32 ที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา (ร้อยละ 70) ผลการเรียนรู้ในด้านความสามารถในการพูดมีนักเรียนร้อยละ 52.48 มีความสามารถในการพูดต่ำกว่าค่าเป้าหมายของสถานศึกษา (ร้อยละ 70) (โรงเรียนชลราษฎรอำรุง, 2563) และจากประสบการณ์ในการสอนและการที่ผู้วิจัยได้สังเกตจากการทำกิจกรรมด้านการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในห้องเรียนพบว่า ปัญหาของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ เมื่อมีกิจกรรมที่จะต้องพูดนักเรียนรู้สึกกลัว ไม่กล้าที่จะพูด ซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้ เหตุผลหนึ่งมาจากการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในประเทศไทย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันค่อนข้างน้อย และเนื้อหาในบทเรียนมีตัวอย่างให้ฝึกทักษะการพูดน้อย บางครั้งนักเรียนท่องจำมาพูดเท่านั้น แต่ไม่เข้าใจความหมายหรือบริบทของประโยค

นั่นจริง ดังนั้น การให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในห้องเรียนให้มาก จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง
ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ

การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในปัจจุบันนี้ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Center) โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย เพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะต่างๆ แก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นทักษะการคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีหรือทักษะชีวิต ผู้เรียนมีบทบาทในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในรูปแบบต่างๆ ที่ตอบสนองความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องเลือกใช้รูปแบบการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมหลากหลาย ประกอบกัน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (เขมณัฏฐ์ มั่งศิริธรรม, 2554, หน้า 435) การเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยังเป็นกิจกรรมที่เข้ากับจุดประสงค์ของบทเรียน เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ผู้เรียนมีโอกาเลือกและได้ใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่ สามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิด ทักษะคิดได้ (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555, หน้า 57) เป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา และเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539, หน้า 118) อีกทั้งการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรม จะช่วยผ่อนคลายความกังวลในบทเรียนให้น้อยลงกว่าการเรียนรู้ที่เน้นแต่เนื้อหาส่วน ๆ และยังช่วยให้การเรียนการสอนตลอดจนปฏิสัมพันธ์ (Inter action) ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2536, หน้า 129)

มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถในการพูดไว้หลากหลายวิธี เช่นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนอกจากนี้ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537, หน้า 118) กล่าวถึงวิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติว่าเป็นเทคนิคการเรียนที่สามารถพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนฝึกฝนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิดและมีความกล้าในการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษา รวมถึงเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่และเป็นกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกัน มีวินัยและความรับผิดชอบ และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ พัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียง

กับสภาพความเป็นจริง และผู้เรียนยังเกิดความเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น ได้เรียนรู้ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง (ทศนา เขมมณี, 2562, หน้า 361) สอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 166) ซึ่งได้กล่าวว่า ข้อดีของการใช้วิธีสอนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติ ยังส่งเสริมให้บทเรียนน่าสนใจ ผ่อนคลายความเครียด สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ช่วยให้เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ฝึกฝนและแก้ปัญหาและการตัดสินใจของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม รวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

นอกจากการเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนแล้วนั้น การเรียนรู้ภาษาที่สอง (Second Language-SL) และภาษาต่างประเทศ (Foreign Language-FL) เป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาได้หลากหลายตามบริบทและสถานการณ์ได้อย่าง คล่องแคล่ว ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นอกจากผู้เรียนจะรู้และเข้าใจ โครงสร้างภาษาแล้วยังต้องสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และ สถานการณ์อีกด้วย (รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2549, หน้า 3) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนรู้ว่าสื่อเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตาม มาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท การเลือกใช้ สื่อควรเลือกให้เหมาะสมกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 27) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมจำเป็นต้อง นำเอาสื่อและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อกระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียน ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรม การเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตาม จุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จุดเด่นของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สนองวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถแก้ปัญหาทาง การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้าน ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่พึงปรารถนาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ทัศนวรรณ รามณรงค์, 2557) รวมถึงผู้สอนสามารถวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์

เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542, หน้า 111)

ทั้งนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของวิชาภาษาต่างประเทศ เช่น ผลงานของ ZHONG BINGLING (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 26 คนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาจีน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ SUN LIYUN (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษาค้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ เกศรินทร์ สุนันตะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และการวิจัยของ ปัทมา ชื่นอินทร์งาม (2557) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมร่วมกับกิจกรรมการสอนที่เน้นการพูดที่ส่งผลต่อความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหอมเกร็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลของความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยชุดสื่อประสมร่วมกับกิจกรรมการสอนที่เน้นการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มที่เรียนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมส่งผลต่อฝึกทักษะการพูดในวิชาภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบบาทสมมติในการสอนภาษาต่างประเทศพบว่า ส่วนมากสร้างชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีน แต่ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาภาษาญี่ปุ่นนั้นยังมีน้อย โดยเฉพาะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกความสามารถในการพูด ซึ่งเป็นทักษะสำคัญต่อการสื่อสาร นอกจากนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบาท

สมมติ ยังส่งเสริมความสามารถในการพูดและแก้ไขปัญหของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการพูดและสร้างความมั่นใจในการสื่อสาร จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

สมมติฐานของการวิจัย

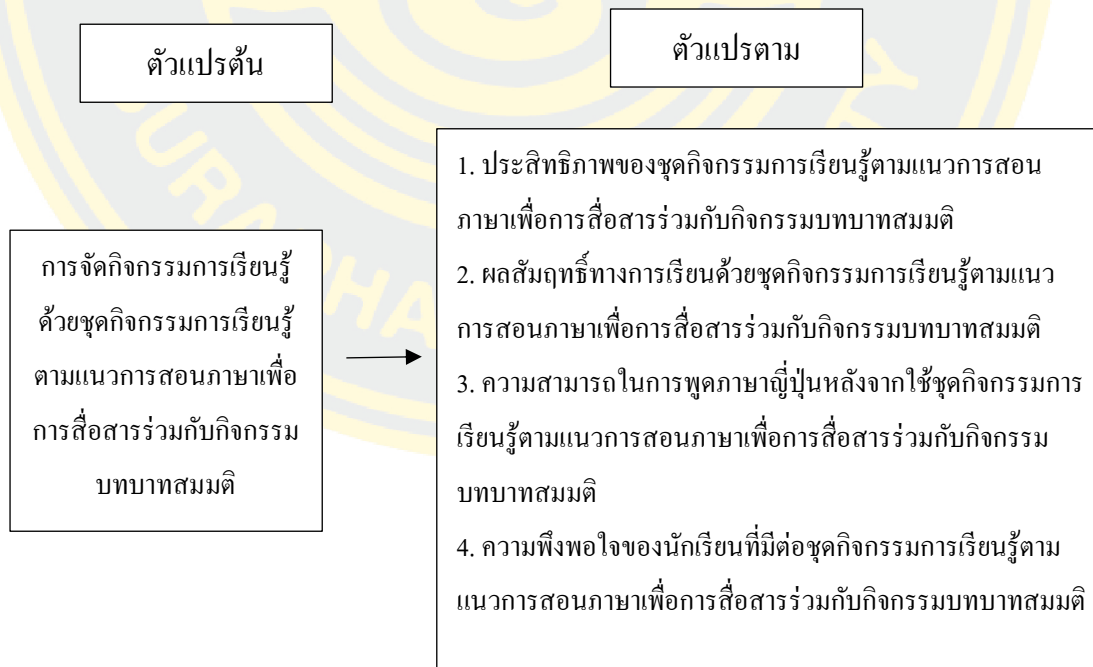
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
3. ใช้เป็นแนวทางในการต่อยอดสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆของวิชาภาษาญี่ปุ่นหรือวิชาอื่นๆ ต่อไป
4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้า และตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการวางแผนออกแบบการวิจัย และสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเพิ่มเติม กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อำเภอเมืองชลบุรี ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนชลราษฎรอำรุง 2) โรงเรียนชลกันยานุกูล 3) โรงเรียนชลบุรี (สุโขทัย) รวม 9 ห้องเรียน จำนวน 328 คน ปีการศึกษา 2566 โดยทุกโรงเรียนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีผลการเรียนรู้โดยอ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน โรงเรียนชลราษฎร อำรุง ปีการศึกษา 2566 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับฉลากเลือกห้องเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษา เพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

2.2.3 ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาภาษาญี่ปุ่น (เพิ่มเติม) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 หน่วย ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

3.1 หน่วยที่ 1 การซื้อของ

สาระย่อย 1 เรื่อง ตัวเลข

สาระย่อย 2 เรื่อง ลักษณะนาม

สาระย่อย 3 เรื่อง การซื้อของ

3.2 หน่วยที่ 2 การเดินทาง

สาระย่อย 1 เรื่อง สถานที่

สาระย่อย 2 เรื่อง ยานพาหนะ

สาระย่อย 3 เรื่อง ตำแหน่งที่ตั้ง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นสื่อผสม จัดขึ้นตามเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมต่างๆ อย่างมีขั้นตอนที่ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่องการซื้อของ ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่องการเดินทาง โดยแต่ละชุดประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ชุดกิจกรรม (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วย ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบย่อย

ส่วนที่ 2 คู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรม (สำหรับครู) ประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจงสำหรับครู เนื้อหาสาระของชุดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน ใบงาน/เฉลยใบงาน แบบทดสอบย่อย/เฉลยแบบทดสอบย่อย

2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การสอนภาษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทั้ง 4 ทักษะ ฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาญี่ปุ่นให้มากที่สุดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการจัด

กิจกรรม 3 ขั้นตอน คือ ชี้นำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นการฝึก (Practice) ขั้นการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Production)

3. กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play) หมายถึง วิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนสวมบทบาทหรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกรู้สึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น แสดงออกตามสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ซึ่งคล้ายกับสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้งและรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ นำเข้าสู่สถานการณ์บทบาทสมมติที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างเสริมให้ผู้เรียนสนใจและกระตือรือร้นในการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ ครูให้ข้อมูลผู้เรียนในด้านภาษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น คำศัพท์ รูปประโยค วัฒนธรรมการใช้ภาษา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกฝนการแสดงการใช้ภาษาด้วยตนเอง เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม และเลือกผู้แสดงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เตรียมผู้สังเกตการณ์ เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น เมื่อผู้เรียนฝึกฝนภาษาได้คล่องแคล่วแล้ว ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปรายผลและสรุปผล เมื่อแสดงบทบาทสมมติแล้ว ผู้สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น อภิปรายผลการแสดง ความสามารถทางการใช้ภาษา ครูผู้สอนปรับปรุงแก้ไขสำนวนของผู้แสดง

4. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้นำเอาการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและกิจกรรมบทบาทสมมติ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ชี้นำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยใช้คำศัพท์ รูปประโยค โครงสร้างทางภาษา วัฒนธรรมการใช้ภาษา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นการฝึก (Practice) เป็นขั้นฝึกปฏิบัติกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้สอนจะดำเนินการจัดกิจกรรมในห้องเรียน โดยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา การสนทนา ควบคุมการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนให้ถูกต้อง

ขั้นการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Production) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ดำเนินการแสดงและประเมินผล

5. ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์และบทบาทต่างๆ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ วัดได้จากแบบประเมินความสามารถในการพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเกณฑ์การวัดและประเมินผล 4 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของเนื้อหา การออกเสียง ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง/น้ำเสียง ประกอบการพูด

6. เกณฑ์ หมายถึง คะแนนขั้นต่ำที่จะยอมรับหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยวิเคราะห์ได้จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความสามารถในการพูด แล้วนำคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละเทียบกับเกณฑ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยยึดเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปของคะแนนรวม ซึ่งอยู่ในระดับดี ตามหลักสูตรสถานศึกษา (โรงเรียนชลราษฎรอำรุง, 2560)

7. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดได้จาก คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัดขณะใช้ชุดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนรวมทุกกิจกรรม

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดได้จาก คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น ที่ได้จากการทดสอบโดยผู้วิจัย

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ประทับใจ ของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

10. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบไปด้วยเนื้อหาการเรียนรู้ 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การซื้อของ หน่วยที่ 2 การเดินทาง เป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

11. แบบประเมินความสามารถในการพูด หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการพูดด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยมีเกณฑ์การประเมิน 4 ด้าน คือ ความถูกต้องของเนื้อหา การออกเสียง ความคล่องแคล่ว และการแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด

12. แบบสอบถามความพึงพอใจ หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมิน และด้านประโยชน์ จำนวน 20 ข้อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูด ภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.2 แนวคิดและหลักการของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.3 ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.5 ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.6 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
3. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)
 - 3.1 แนวคิดและหลักการตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.3 วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.4 บทบาทของผู้เรียน บทบาทของผู้สอน และบทบาทของสื่อการเรียนการสอน
 - 3.5 ข้อดีของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
4. กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)
 - 4.1 ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ
 - 4.2 ประเภทของกิจกรรมบทบาทสมมติ
 - 4.3 องค์ประกอบของกิจกรรมบทบาทสมมติ
 - 4.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

- 4.5 เทคนิคการจัดการเรียนรู้กิจกรรมบทบาทสมมติ
- 4.6 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
- 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.2 พฤติกรรมการเรียนรู้
 - 5.3 เครื่องมือวัดด้านพุทธิพิสัย
 - 5.4 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.5 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6. ความสามารถในการพูด
 - 6.1 ความหมายของการพูด
 - 6.2 องค์ประกอบของการพูด
 - 6.3 การฝึกความสามารถในการพูด
 - 6.4 การวัดและประเมินผลความสามารถในการพูด
- 7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 7.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 7.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 7.3 วิธีสร้างความพึงพอใจการเรียนรู้
 - 7.4 การวัดความพึงพอใจ
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดย กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้เป็นขั้นปี เพื่อเป็นแนวทางให้ทางสถานศึกษานำไปปรับใช้ให้ เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนต่อไป โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ 5 ข้อ คือ

1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ
2. ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความคิดและวัฒนธรรมไทยได้อย่างสร้างสรรค์
3. มีเจตคติที่ดีต่อภาษา
4. ใช้ภาษาแสวงหาความรู้เพื่อศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
5. มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

และจุดมุ่งหมายหลักของการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นนั้นก็เพื่อพัฒนาทักษะและ ความสามารถทางการสื่อสารขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลาย รวมไปถึงเรียนรู้และทำความเข้าใจวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงมีการกำหนด สาระสำคัญในการเรียนภาษาญี่ปุ่นตามกรอบหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ สรุปลความ นำเสนอข้อมูล ความคิด รวบรวม และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ รวมทั้งสร้างสัมพันธระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาญี่ปุ่นตามแบบแผนและวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา รู้และเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ เรียนกับภาษาไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์สู่กลุ่มสาระอื่น การใช้ภาษาญี่ปุ่นเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. ภาษากับความสัมพันธ์สู่ชุมชนและโลก การใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ทั้งนี้เป้าหมายการเรียนรู้ดังกล่าวกำหนดขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐานที่ 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

จุดประสงค์การเรียนรู้

การเรียนรู้เริ่มจากระดับพื้นฐานตามสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนไทย แล้วทวีความซับซ้อนขึ้นทั้งแนวลึกและแนวกว้างตามระดับของวัยของผู้เรียน ตั้งแต่เริ่มเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาง่าย ๆ ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวแล้วค่อย ๆ ขยายออกในลักษณะซ้ำแล้วซ้ำ ผู้เรียนจะเข้าใจกลวิธีการเรียนรู้แต่ละเนื้อหา การเชื่อมโยงข้ามเนื้อหา จนถึงขั้นพัฒนาวิธีการเรียนรู้ที่เป็นของตนเอง สามารถสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่น มีความสนุกสนานและความมั่นใจในการเรียนและการใช้ภาษา

เมื่อเรียนรู้ด้วยระยะเวลาที่เพียงพอและครบถ้วนตามมาตรฐานในหลักสูตร เมื่อจบหลักสูตรผู้เรียน จะมีความรู้ ความสามารถ และทักษะการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในระดับที่เท่าเทียมกัน

ครูต้องทำความเข้าใจหลักสูตรและออกแบบบทเรียนโดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เรามุ่งหวังเพื่อการพัฒนาจะเกิดผลลัพธ์ใน 3 ลักษณะ ได้แก่ ความรู้ทางภาษา ทักษะหรือสมรรถนะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งสามารถขยายความโดยสังเขปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 5)

ความรู้ทางภาษา

1. รู้และเข้าใจการออกเสียง : รู้พยัญชนะและสระ สามารถประสมพยัญชนะกับสระได้ รู้และเข้าใจการออกเสียงต่อเนื่องและการเปลี่ยนเสียง การแยกแยะเสียง สามารถเชื่อมโยงระหว่างเสียง ตัวอักษร และความหมายได้ เมื่อเข้าใจหลักการเบื้องต้นเช่นนี้ จึงสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนในขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับได้ จนสามารถออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ รวมทั้งออกเสียงด้วยทำนองเสียงและน้ำหนักเสียงเพื่อสื่อสารความหมายพิเศษได้
2. รู้ตัวอักษรและคำศัพท์ : รู้ตัวอักษรและคำศัพท์โดยเริ่มจากส่วนที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน สามารถจำและอ่านตัวอักษรและคำศัพท์ สามารถแยกแยะเสียงอ่าน รูป และ ความหมายของตัวอักษร เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและคำศัพท์ เข้าใจความหมายของคำศัพท์บริบทต่างๆ เรียนรู้และเพิ่มพูนคำศัพท์ใหม่ๆ จากเรื่องใกล้ตัวและเรื่องราวในชีวิตประจำวัน จนถึงเรื่องในสังคมวงกว้าง และข้ามสารวิชา สามารถเลือกใช้คำศัพท์เพื่อการสื่อสารและสื่อความหมายในหัวข้อต่างๆ
3. รู้และสามารถใช้ไวยากรณ์ : รู้และเข้าใจหน้าที่ของคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เพราะคำศัพท์แต่ละคำจะสื่อความหมาย และทำหน้าที่ต่างกัน เมื่อนำมาเรียงกันตามหลักไวยากรณ์ ก็จะสื่อความหมายได้ครบถ้วนและกว้างขึ้น ผู้เรียนจึงต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ของคำ ได้แก่ คำนาม ลักษณะนาม สรรพนาม บุพบท สันธาน คุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำกริยา กริยาช่วย การซ้ำคำกริยา และรู้ลำดับของคำ โครงสร้างและรูปประโยคที่ใช้บ่อย ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคอุทาน ประโยคเปรียบเทียบ ประโยคความรวมประเภทต่างๆ ที่ซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับในบริบทต่างๆ รวมทั้งไวยากรณ์อื่นๆ ที่เป็นแบบแผนสำหรับการสื่อสารที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีทางภาษา เพราะเมื่อผู้เรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำเหล่านั้นแล้ว ไวยากรณ์จะเป็น

ส่วนที่จัดเรียงคำลงในลำดับหน้าที่ถูกต้องของคำนั้นๆ เพื่อสื่อความหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 5-6)

ทักษะทางภาษา

1. มีสมรรถนะทางภาษา : เข้าใจและสามารถใช้ทักษะการสื่อสารที่คล่องแคล่วขึ้นเป็นลำดับตามวัยและประสบการณ์ที่สั่งสม ได้แก่ การทำทนาย อำลา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย อวยพร เชื้อเชิญ แนะนำ สอบถาม เตือน เล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย แสดงอารมณ์ความรู้สึก ทำที ความคิดเห็น สนทนาได้ตอบพุดคุยเกี่ยวกับการใช้ชีวิต การเรียน สถานการณ์ ประเด็นทางสังคม และวัฒนธรรม
2. เข้าใจและสามารถใช้ประเด็นสนทนาจากเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน ผู้เรื่องใกล้ตัว เช่น ข้อมูลส่วนตัว งานอดิเรก ครอบครัว โรงเรียน ชีวิตการเรียน การดำเนินชีวิตในสังคม สภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประเด็นเกี่ยวกับสังคม ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เรื่องในอดีต ปัจจุบัน อนาคต
3. เข้าใจและสามารถสื่อความหมายตรงตัวและความหมายแฝง จับใจความสำคัญ ใช้ภาษาทนายหรือสิ่งของเพื่อช่วยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เขียนความเรียงและจัดเกลาภาษา ได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 6)

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงคำ ประโยค ข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละครสั้นตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ข้อความ สรุปความ ดีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่ป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
2. สนทนาและเขียนได้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม พุดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พุดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็นต่างๆ ข่าว

เหตุการณ์ที่ฟังและอ่าน พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ อย่างมีเหตุผล

3. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคมและโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสมกับระดับของบุคคล เวลา โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น อธิบายหรืออภิปรายเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมของจีน เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

5. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ ตำนวน สุภาษิต และบทกลอนของภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของญี่ปุ่นกับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

6. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

7. ใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

8. ใช้ภาษาญี่ปุ่นสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสรุปความรู้หรือข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติเป็นภาษาญี่ปุ่น

9. มีทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่น (เน้นการฟัง พูด อ่าน เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอื่นๆ ที่จำเป็นตามสถานการณ์

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 6-8)

รูปแบบการเรียนการสอน

1. การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นให้ได้ผลดีครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะอย่างต่อเนื่องจึงจะเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้ภาษา รูปแบบการเรียนการสอนควรหลากหลายและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน การกำหนดหัวข้อเป็นเรื่องๆ และกำหนดสถานการณ์ แล้วสอนภาษาให้สอดคล้องกับเรื่องหรือสถานการณ์นั้น จะส่งผลให้เรียนรู้ภาษาแบบสื่อสารได้เร็วขึ้น เพราะสถานการณ์จะช่วยให้เข้าใจและจดจำ ในแต่ละสถานการณ์ครูสามารถผสมผสานการสอนทั้งคำศัพท์ (เสียงและความหมาย) โครงสร้างหรือไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้อง และวัฒนธรรม ตามบริบทของสถานการณ์ได้ พร้อมทั้งฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน หรือเขียนให้เหมาะสมกับบทเรียน ส่วนวิธีสอนขึ้นอยู่กับบริบทของเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในลักษณะใดบ้าง ดังนั้นครูควรเลือกหรือกำหนดวิธีสอนให้เหมาะสม เช่น อธิบาย, แสดง/สาธิตให้ดู, จำลองสถานการณ์, ยกตัวอย่าง, เชื่อมโยงและเปรียบเทียบ, ถามตอบ, นำข้อผิดพลาดมาอธิบายชี้, ให้สืบค้นคำศัพท์หรือเรื่องจากสิ่งพิมพ์หรือเว็บไซต์, ให้อธิบาย/อภิปรายภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว, ให้ฟังเสียงที่คล้าย/ต่าง, ให้ท่องจำคำศัพท์, ให้ฝึกซ้ำ/ทำแบบฝึกหัดลักษณะต่างๆ, ให้จดจำลักษณะเฉพาะหรือข้อยกเว้นต่างๆ, ให้อ่านออกเสียง, ให้พูด+เขียนตามโครงสร้างที่กำหนด และเปลี่ยนคำศัพท์โดยใช้โครงสร้างเดิม, ให้ได้ตอบบทสนทนาเป็นคู่หรือกลุ่ม, และใช้เกม/เพลง
2. การเตรียมบทอ่านหรือเรื่องให้นักเรียนฟังและอ่าน ครูควรเตรียมคำถามและคำตอบตามเนื้อหาด้วย และอธิบายคำศัพท์ยากๆ เพื่อขยายความรู้ความเข้าใจ และให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น
3. การสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนภาษาให้เข้าใจ มีกิจกรรมเคลื่อนไหว รวมทั้งการใช้สื่อประกอบที่เป็นภาพและของจริง ตลอดจนจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียนจะเพิ่มบรรยากาศการเรียนรู้สู่ผลลัพธ์ที่ดี
4. การใช้สื่อ ICT จะช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ สามารถนำสถานการณ์เสมือนจริงเข้ามาประกอบในบทเรียนได้ และออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย
5. การจัดเวทีให้นักเรียนแสดงออกทางความรู้และทักษะภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งการส่งเสริมกิจกรรมนอกสถานศึกษาจะช่วยเพิ่มโอกาสให้เด็กได้พัฒนาสมรรถนะและเห็นศักยภาพของตนเอง

ได้ชัดเจน เช่น การประกวด แข่งขันพูด อ่าน เขียน กล่าวสุนทรพจน์ ร้องเพลง และการแสดงทางวัฒนธรรม

6. หัวข้อทั่วไปที่นิยามกำหนดในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เช่น ตนเอง, บ้าน – ครอบครัว, โรงเรียน, ธรรมชาติ – สิ่งแวดล้อม, สถานที่, สุขภาพ, การซื้อขาย, อารมณ์-ความรู้สึก, ภาษา, เทคโนโลยี, การศึกษา, อาชีพ, การท่องเที่ยว, อาหาร-เครื่องดื่ม, ภูมิอากาศ, เวลาว่าง-นันทนาการ, การบริการ, ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, และวิทยาศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 9-10)

การประเมินผลการเรียน

1. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องประเมินตามมาตรฐานการวัดระดับความรู้ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น เพื่อบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (ภาษาญี่ปุ่น) ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอน และสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามลักษณะการประเมินผลทางภาษา ดังแผนภูมิการประเมินผล 1

3. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม และให้กำลังใจผู้เรียน พัฒนาการเรียนภาษาโดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ความคิดของผู้เรียน รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 12)

ภาพที่ 2 แผนภูมิการประเมินผล (Assessment Profile)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่ต้องประเมินตามมาตรฐานการวัดระดับความรู้ ตามผลการเรียนรู้ ที่อ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลาย คือการสนทนา ในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ และการทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

**หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รหัสวิชา 23232 ชื่อรายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น 6 รายวิชาเพิ่มเติม
คำอธิบายรายวิชา**

เข้าใจความหมายคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน ออกเสียงคำ กลุ่มคำ ประโยค บทอ่านสั้นๆ บทความอย่างง่ายตามหลักการอ่านออกเสียงได้ถูกต้องเหมาะสม พูดสนทนา ตอบรับและปฏิเสธด้วยสำนวนสั้นๆ ได้ เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น หรือนิทานง่ายๆ ที่มีภาพประกอบ บอกสิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ไม่ต้องการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง โรงเรียน บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟัง อ่านบทสนทนา เรื่องเล่าอย่างง่าย พูด เขียนข้อความ บทสนทนาสั้นๆ บันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมใกล้และไกลตัว ระบุ/เขียนข้อความสั้นๆ ที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับข้อมูลที่ฟังหรืออ่านได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน บรรยาย เปรียบเทียบเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญต่างๆ และชีวิตวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนญี่ปุ่น

โดยใช้กระบวนการทางภาษา กระบวนการคิดวิเคราะห์ ให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของภาษาญี่ปุ่นและวัฒนธรรมไทย ด้านการถ่ายโอนความรู้เป็นประโยชน์ง่ายๆ และข้อความสั้นๆ

เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าและเห็นความสำคัญของภาษา มารยาททางสังคม และวัฒนธรรมญี่ปุ่น ในการนำไปแสวงหาความรู้ อีกทั้งนำความรู้ความเข้าใจที่ได้มาประยุกต์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและนำไปประกอบอาชีพในสังคมได้

ผลการเรียนรู้

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง และคำขอร้องง่ายๆ ที่ฟังหรืออ่าน
2. อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. เลือกและระบุภาพตรงตามความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความสั้นๆ ที่ฟังหรืออ่าน
4. ตอบคำถามจากการฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความหรือบทอ่านสั้นๆ
5. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัวและสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
6. เลือกและใช้คำสั่ง คำชักชวน คำขอร้องง่ายๆ
7. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว
8. พูดและเขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัวและกิจกรรมต่างๆ
9. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่างสุภาพตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น
10. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นตามความสนใจ
11. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) สามารถสรุปได้ว่า ผลการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ในการกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือและวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการวิจัยให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้

1. ตอบคำถามจากการฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความหรือบทอ่านสั้นๆ
2. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัวและสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
3. เลือกและใช้คำสั่ง คำชักชวน คำขอร้องง่ายๆ
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว
5. พูดและเขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัวและกิจกรรมต่างๆ

6. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่างสุภาพตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและในชีวิตประจำวัน

จากผลการเรียนรู้ รายวิชาภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะเห็นได้ว่ามุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา รวมถึงถ้อยคำ น้ำเสียงและตามมารยาทสังคม นำเสนอผ่านการพูดและเขียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง สอดคล้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยสนใจที่จะให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ และสามารถที่จะพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ และความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นตามที่ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ซึ่งใช้ชื่อเรียกต่างกัน ในงานวิจัยนี้จะใช้ชื่อว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 95) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า คือ สื่อการเรียนหลายอย่างประกอบเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด เรียกว่า สื่อประสม (Multi Media) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะใช้สำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้ว ยังใช้ประกอบการสอนแบบอื่น เช่น ประกอบการบรรยาย ใช้สำหรับการเรียนกลุ่มย่อย เป็นต้น

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2542, หน้า 91) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อผสม (Multi Media) ซึ่งหมายถึงการใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปร่วมกันจัดขึ้นตามหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนี้จะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ตามลำดับขั้นที่จัดขึ้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบและจัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา

และวัสดุอุปกรณ์ โดยกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวได้รับการรวบรวมไว้เป็นระเบียบเพื่อเตรียมไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ทั้งหมด

สุคนธ์ สิ้นพานนท์ (2553, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นนวัตกรรมที่ครูใช้ประกอบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาและใช้สื่อต่างๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น เป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีขั้นตอนที่เป็นระบบชัดเจน จนกระทั่งนักเรียนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

อรนุช ลิ้มศิริ (2556, หน้า 164) ได้สรุปความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า คือ การนำสื่อการสอนหลายชนิดเข้ารวมไว้ด้วยกัน โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นสื่อผสม จัดขึ้นตามเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมต่างๆ อย่างมีขั้นตอนที่ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและหลักการของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, หน้า 119-120) กล่าวว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้แนวคิดหลัก 5 ประการเป็นการพัฒนาดังนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลายด้าน คือ ความสามารถ สถิติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้ วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนรายบุคคลหรือการสอนเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรี การศึกษาด้วยตนเองซึ่งล้วนเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสถิติปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 ความพยายามที่จะเปลี่ยนการเรียนการสอนที่ยึด “ครู” เป็นแหล่งความรู้หลักมาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ซึ่งจัดให้ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่างๆ การเรียน

ด้วยวิธีนี้ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงหนึ่งในสามของเนื้อหาทั้งหมด อีกสองส่วน ผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้สอนเตรียมไว้ในรูปของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิดที่ 3 การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในรูปของการจัดระบบสื่อหลายอย่างมาบูรณาการให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนแทนที่ครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนตลอดเวลา แนวทางใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบประสมให้เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิดที่ 4 ปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อม ซึ่งเดิมนักเรียนเป็นฝ่ายรับรู้จากครูเท่านั้น นักเรียนจึงขาดทักษะการแสดงออกและการทำงานเป็นกลุ่ม แนวโน้มในอนาคตของการเรียนรู้จึงต้องมีการนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งนำมาสู่การผลิตสื่อออกมาในรูปของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวคิดที่ 5 การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้โดยการจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ทราบว่าการตัดสินใจหรือการกระทำของตนเองถูกหรือผิดอย่างไร ผู้สอนมีการเสริมแรงที่ทำให้ผู้เรียนภาคภูมิใจที่ทำได้จนกระทั่งก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้นอีกในอนาคต และได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2542, หน้า 94-95) ได้แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย หรือชุดกิจกรรมสำหรับครู เป็นชุดกิจกรรมสำหรับครูจะใช้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ หรือเป็นการสอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ชุดกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้ครูลดการพูดและใช้สื่อการสอนที่มีพร้อมอยู่ในชุดกิจกรรมในการเสนอเนื้อหามากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้เป็นต้น ข้อสำคัญก็คือสื่อที่นำมาใช้จะต้องให้ผู้เรียนได้เห็นอย่างชัดเจนทุกคน

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดกิจกรรมสำหรับให้ผู้เรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกกิจกรรมในเนื้อหาวิชาที่เรียน และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดกิจกรรมชนิดนี้มักจะใช้ในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคล หรือชุดกิจกรรมตามเอกัตภาพ เป็นชุดกิจกรรมสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจจะเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติม ชุดกิจกรรมชนิดนี้อาจจะจัดในลักษณะของหน่วยการสอนย่อยหรือ โมดูล

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 27-28) ได้แบ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมรายบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง Self-Instruction Package) ประกอบด้วย บทเรียนสำเร็จรูป แบบประเมินผลและวัสดุอุปกรณ์การเรียน
2. ชุดกิจกรรมสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งจะจัดประสบการณ์ต่างๆ ไว้ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมเป็นกลุ่มตามคำสั่งที่ปรากฏอยู่ในบัตรคำ โดยจัดเป็นลักษณะศูนย์การเรียน (Learning center)
3. ชุดกิจกรรมประกอบการบรรยายของครู (Instruction Package) เป็นกิจกรรมที่ได้รับการออกแบบอย่างมีระบบ โดยจัดไว้ในกล่องสำหรับช่วยครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน ตามเวลาที่กำหนด

สาโรช โสภีรักษ์ (2546, หน้า 137-138) กล่าวว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มี 4 รูปแบบ

1. ชุดกิจกรรมรายบุคคล เป็นชุดสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ในรูปของสื่อต่างๆ ในสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่จัดไว้เป็นระบบ โดยเรียนเป็นขั้นตอนแต่ละขั้นตอนก็ต้องมี Interaction ระหว่างผู้สอนกับสื่อและผู้เรียนก็จะทราบผลการเรียนของตนเองทันที
2. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมที่ออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้สอนได้ใช้ประกอบการสอนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสอนให้ดีขึ้น เพราะชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยายจะมีรายละเอียดขั้นตอน มีวัสดุอุปกรณ์ และแบบวัดประเมินไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้สอนดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เท่านั้น
3. ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ชุดกิจกรรมแบบนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยทำกิจกรรมโดยจัดเป็นรูปของศูนย์การเรียน ซึ่งในชุดกิจกรรมก็จะระบุวัตถุประสงค์ แนวคิด เนื้อหา สื่อ แบบวัดและประเมินที่แบ่งเป็นจุดย่อย ๆ ตามลักษณะของศูนย์การเรียน ซึ่งแบ่งตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนหรือแบ่งตามกิจกรรมการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมแบบกลุ่มหรือศูนย์การเรียนนั้น จะเป็นการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยดูแลและประเมินภายหลัง

จากการเรียนทั้งหมดแล้วเท่านั้น

4. ชุดกิจกรรมทางไกล เป็นชุดกิจกรรมรายบุคคลหรือสื่อประสมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ในระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกล ทั้งนี้ผู้เรียนต้องศึกษาเรียนรู้จากสื่ออื่นๆ ประกอบด้วย เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ

จากการศึกษาประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการบรรยายของครูเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ร่วมกันโดยปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ และ 3) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประเภทประกอบการบรรยายของครู โดยจะเป็นชุดกิจกรรมที่ช่วยให้ครูผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง ใช้สื่อการสอนที่มีความพร้อมอยู่ในชุดกิจกรรม

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 95) ได้จำแนกองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญออกเป็น 4 ด้านคือ

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ชุดกิจกรรมศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอน บทบาทของผู้เรียนและการจัดการชั้นเรียน
2. บัตรงาน เป็นบัตรคำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมขั้นตอน
3. แบบทดสอบวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมจบแล้วผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่
4. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนได้ศึกษามีหลายชนิดประกอบกัน อาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง เป็นต้น

บุญเกื้อ คารหาเวช (2542, หน้า 95-102) ได้จำแนกองค์ประกอบที่สำคัญๆภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ละชนิดของชุดกิจกรรม ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมเอาไว้อย่างละเอียด ประกอบด้วย

- 1.1 คำนำ (สำหรับคู่มือที่เป็นเล่ม)
- 1.2 ส่วนประกอบของชุดการสอน
- 1.3 คำชี้แจงสำหรับผู้เรียน
- 1.4 สิ่งที่คุณสอนและผู้เรียนต้องเตรียม
- 1.5 บทบาทของคุณสอนและผู้เรียน
- 1.6 การจัดห้องเรียน
- 1.7 แผนการเรียน
- 1.8 เนื้อหาสาระของชุดการสอน
- 1.9 แบบฝึกหัดปฏิบัติหรือกระดานตอบคำถาม
- 1.10 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน (พร้อมเฉลย)

2. บัตรคำหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งที่มีอยู่ในชุดกิจกรรมแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
- 2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินการ
- 2.3 การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจจะประกอบด้วยบทเรียน โปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง ตัวอย่างของจริง รูปภาพ เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอน ตามบัตรกำหนดไว้ให้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเลิกเรียน แบบประเมินผลที่มีอยู่ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูก จับคู่ คูณจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

กิดานันท์ มลิทอง (2540, หน้า 85) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นสื่อประสม ประกอบด้วย

1. คู่มือ สำหรับผู้สอนในการใช้ชุดกิจกรรม
2. คำสั่ง เพื่อกำหนดแนวทางในการเรียนการสอน

3. เนื้อหาบทเรียน จัดอยู่ในรูปของสไลด์ ฟลิ้มสทริป เทปบันทึกเสียง วัสดุกราฟิก ม้วนวิดิทัศน์ หนังสือบทเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

4. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการให้ผู้เรียนทำรายงาน กิจกรรมที่กำหนดให้หรือค้นคว้าต่อจากที่เรียนไปแล้วเพื่อความรู้ที่กว้างขึ้น

5. แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนนั้นเพื่อประเมิน
อารมณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 169) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. แบบฝึกปฏิบัติสำหรับผู้เรียน
3. สื่อสำหรับศูนย์กิจกรรม
4. แบบทดสอบสำหรับการประเมินผล

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 125-126) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละประเภทจะมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้ ซึ่งมีส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม สำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอนได้ศึกษาขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้
2. คำชี้แจงหรือคำสั่งการมอบหมายงาน เพื่อกำหนดแนวทางในการเรียนสำหรับนักเรียนแต่ละขั้นตอน
3. เนื้อหาสาระซึ่งบรรจุอยู่ในชุดกิจกรรม
4. การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินผลกระบวนการเรียนทั้งก่อนเรียน ขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังเรียน
5. กิจกรรมเสริมทักษะ เนื้อหาสาระสำรองเพื่อเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมนั้นให้แก่ครูและผู้เรียนได้เข้าใจ โดยคู่มืออาจทำเป็นเล่มโดยมีส่วนสำคัญ ดังนี้

1. คำนำ เป็นส่วนที่ผู้จัดทำบอกจุดประสงค์ในการผลิตชุดกิจกรรมเรื่องนั้นๆ
2. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรม บอกรายละเอียดของชุดกิจกรรมว่ามีอะไรบ้าง เช่น วัสดุ สื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ตรวจสอบก่อนนำไปใช้
3. คำชี้แจง ในชุดกิจกรรมควรมีคำชี้แจงให้ผู้ที่นำชุดกิจกรรมไปใช้เข้าใจขั้นตอนในการใช้เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง

4. สิ่งที่ครูและนักเรียนต้องเตรียม เช่น วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมที่ผู้จัดไม่สามารถนำไปบรรจุไว้ในชุดกิจกรรมได้ เนื่องจากมีขนาดใหญ่เกินไปหรือเล็กเกินไป

5. บทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน เป็นการเขียนให้ครูและนักเรียนได้เข้าใจบทบาทของตนเองในขณะที่ใช้ชุดกิจกรรมว่าควรปฏิบัติอย่างไร

6. การจัดการชั้นเรียนและแผนผังการจัดการชั้นเรียน

7. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้จัดทำต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของกิจกรรมนั้นอย่างละเอียด พร้อมทั้งวิธีวัดผลประเมินผล เกณฑ์การประเมิน เพื่อให้ครูผู้ใช้ชุดกิจกรรมได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้ถูกต้อง

8. เนื้อหาสาระของชุดกิจกรรม เป็นการจดลำดับของชุดกิจกรรม เช่น เนื้อหาของชุดที่ 1,2,3,4,5 ในแต่ละชุดจะมีบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรคำถาม และบัตรเฉลย

9. แบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัด สำหรับให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

10. แบบทดสอบสำหรับการประเมินผล เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จำนวน 5-10 ข้อ ซึ่งนำมาใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ก่อนที่จะทำกิจกรรมหรือเรียนรู้จากชุดกิจกรรม ควรให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ จึงให้ปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรม หลังจากนั้นทดสอบหลังเรียนทันที เพื่อให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเอง โดยอาจใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนเรียนก็ได้

11. กระดาษคำตอบและเฉลย ในชุดกิจกรรมต้องเตรียมกระดาษคำตอบไว้ให้ผู้เรียนเพื่อทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และเฉลยคำตอบเพื่อตรวจสอบได้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบหลักๆ ได้แก่ คู่มือการใช้ เนื้อหาสาระหรือสื่อการเรียนรู้ แบบทดสอบย่อย และแบบประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์องค์ประกอบจากนักวิชาการข้างต้น ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) และคู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครู) แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างถึงใน บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2542, หน้า 97-99) กล่าวว่าขั้นตอนผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม มีทั้งหมด 10 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ กำหนดเป็นหมวดหมู่วิชาหรือบูรณาการ เป็นแบบสหวิทยาการ

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาเป็นหน่วยการสอนโดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้

3. กำหนดหัวเรื่อง กำหนดประมาณ 4-6 หัวเรื่อง

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง

5. กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องเป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้ว เปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรม

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

7. กำหนดแบบประเมินผล ออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น

9. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เพื่อเป็นการรับประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพในการสอน

10. การใช้ชุดกิจกรรม เมื่อมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอน ผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดกิจกรรมและระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอน ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

10.2 นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ขึ้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน)

10.4 ขึ้นสรุปผลการสอน

10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 19-20) กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เลือกหัวข้อ (Topic) กำหนดขอบเขต และประเด็นสำคัญของเนื้อหา ผู้สร้างชุดกิจกรรมควรเลือกหัวข้อและประเด็นสำคัญได้จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นที่จะสอนว่าหัวข้อใดเหมาะสมที่ควรนำไปสร้างชุดกิจกรรม

2. กำหนดเนื้อหาที่จะจัดทำชุดกิจกรรม โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
 3. เขียนจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ควรเขียนเป็นลักษณะจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์ว่า เมื่อศึกษาชุดกิจกรรมจบแล้วผู้เรียนจะมีความสามารถอย่างไร
 4. สร้างแบบทดสอบ การสร้างแบบทดสอบมี 3 แบบ คือ แบบทดสอบวัดพื้นฐานความรู้เดิม แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
 5. จัดทำชุดกิจกรรม ประกอบด้วย
 - 5.1 บัตรคำสั่ง
 - 5.2 บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย (ถ้ามี)
 - 5.3 บัตรเนื้อหา
 - 5.4 บัตรฝึกหัดและบัตรเฉลยแบบฝึกหัด
 - 5.5 บัตรทดสอบและบัตรเฉลยแบบทดสอบ
 6. วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเตรียมออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีหลักสำคัญ คือ
 - 6.1 ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้เพียงคอยชี้แนะและควบคุมการเรียนการสอน
 - 6.2 เลือกกิจกรรมที่หลากหลายที่เหมาะสมกับชุดกิจกรรม
 - 6.3 ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการคิดอย่างหลากหลาย เช่น คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
 7. การรวบรวมและจัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว อาจนำมาปรับปรุงดัดแปลงใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ที่ต้องการสอน ในกรณีที่สื่อไม่ตรงตามจุดประสงค์ที่จะสอน ครูผู้สอนต้องสร้างสื่อการเรียนการสอนใหม่
- เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 128-131) กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ต้องมีขั้นตอน ดังนี้
1. สำรวจเรื่องที่จะใช้สร้างชุดกิจกรรม ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้หรือสภาพปัญหาอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา
 2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ผู้สร้างเข้าใจหลักการสร้างที่ถูกต้อง ทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นเป็นไปตามหลักการ ทฤษฎี ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ
 3. กำหนดประเภทของชุดกิจกรรม ผู้สร้างต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้เพื่อการ

จัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ระยะเวลาที่ใช้ จะทำให้ผู้สร้างสามารถเลือกและสร้างได้ตรงกับความต้องการและหลักการสร้างชุดกิจกรรมแต่ละประเภทมากยิ่งขึ้น

4. กำหนดสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงเนื้อหาสาระตามลำดับความสำคัญตามความยากง่าย เพื่อให้เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีความต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ จากนั้นนำสาระการเรียนรู้มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

5. เขียนสาระการเรียนรู้ย่อย ผู้สร้างต้องศึกษาเนื้อหาสาระการเรียนรู้จากหนังสือแหล่งความรู้ต่างๆ มาเรียบเรียงให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุม ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย และมีความสมบูรณ์เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน การเรียบเรียงต้องใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียน

6. สร้างแบบประเมินก่อนเรียน-หลังเรียน นำเนื้อหาสาระการเรียนรู้มาสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างเรื่องที่ศึกษากับการวัดประเมินผล

7. กำหนดภาพประกอบและกิจกรรม เพื่อให้เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย กำหนดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะบททวนความรู้ต่อจากเรื่องที่ศึกษา สร้างความเชื่อมโยงในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

8. จัดทำรูปเล่มหรือองค์ประกอบในแต่ละชุดกิจกรรม การจัดทำรูปเล่มประกอบ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู และรายละเอียดสำหรับผู้เรียน ได้ศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยนำส่วนต่างๆ มาจัดเรียงให้มีความต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการใช้จริง องค์ประกอบในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรคำถาม และบัตรเฉลย

9. ประเมินความเหมาะสม ก่อนนำชุดกิจกรรมไปใช้จริง ควรนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำชุดกิจกรรม ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อประเมินความเหมาะสมอีกครั้ง โดยยึดเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปจึงเป็นที่ยอมรับว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม

10. หาประสิทธิภาพ เมื่อประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว เพื่อให้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงควรนำไปทดลองใช้กับผู้เรียน โดยดำเนินการหาประสิทธิภาพใน 3 ขั้นตอน คือการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-One Testing) การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small- Group Testing) และการทดลองภาคสนาม (Field Testing) เมื่อมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานประสิทธิภาพแล้วจึงนำไปใช้จริงต่อไป

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมไว้คล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยได้นำแนวทางขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมมาปรับให้เหมาะสมกับงานวิจัยในครั้งนี้ คือ 1) กำหนดเรื่องที่จะทำชุดกิจกรรม 2) กำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ 3) กำหนดหน่วยการสอน 4) กำหนดหัวเรื่อง 5) กำหนดจุดประสงค์ 6) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) กำหนดแบบประเมินผล 8) เลือกและผลิตสื่อการสอน 9) สร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนพร้อมเฉลย 10. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 132-134) กล่าวว่าทุกครั้งที่สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้จริง ผู้สร้างชุดกิจกรรมต้องดำเนินการหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริงซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ประเมินตรวจสอบความถูกต้อง ด้านเนื้อหา การนำเสนอเนื้อหา ภาษา กิจกรรม ประกอบ รูปภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการสร้างชุดกิจกรรม ตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินชุดกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์การประเมินชุดกิจกรรม ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	4.51-5.00
เหมาะสมมาก	3.51-4.50
เหมาะสมปานกลาง	2.51-3.50
เหมาะสมน้อย	1.51-2.50
เหมาะสมน้อยที่สุด	1.00-1.50

โดยยึดเกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมตั้งแต่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป จึงถือว่าเป็นชุดกิจกรรมที่เข้าเกณฑ์

2. การนำชุดกิจกรรมมาทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริงโดยมีการทดลอง 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-One Testing) เป็นการนำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองกับผู้เรียนจำนวน 3 คน ที่มีระดับสติปัญญา 3 ระดับ คือ เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน

2.2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small-Group Testing) เป็นการนำชุดกิจกรรมมาปรับปรุงแก้ไขภาษา เนื้อหาสาระ ภาพประกอบ ความเหมาะสม จากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปทดลองกับผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญา 3 ระดับ คือ เก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน

2.3 การทดลองภาคสนาม (Field Testing) เป็นการนำชุดกิจกรรม จัดการเรียนรู้จากการทดลองแบบกลุ่มเล็กมาปรับปรุงแก้ไข คำสั่ง เนื้อหาสาระการเรียนรู้ คำถาม เฉลย ไปทดลองกับผู้เรียนจำนวน 20-30 คน เมื่อมีประสิทธิภาพแล้วจึงนำไปใช้จริงต่อไป

ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2556, หน้า 8-11) กล่าวว่าขั้นตอนทดสอบประสิทธิภาพ มีดังนี้

ก. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1)

เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดกิจกรรมกับผู้เรียน 1-3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง ระหว่างการทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าหงาย หรือทำท่าไม่เข้าใจหรือไม่ ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจ และงานที่มอบให้ทำ และทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก เมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ทั้งนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

ข. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10)

เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดกิจกรรมกับผู้เรียน 6-10 คน (ละผู้ที่เรียนเก่ง ปานกลางกับอ่อน) ระหว่างการทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าหงาย หรือทำท่าไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพให้ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและประเมินผลลัพธ์คือการทดสอบหลังเรียนและงานสุดท้ายที่มอบให้ผู้เรียนทำส่งก่อนสอบประจำหน่วย ให้นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

ค. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100)

เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดกิจกรรมกับทั้งชั้น ระหว่างการทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้าหงาย หรือทำท่าไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามแล้ว ให้ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำ และทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น แล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพซ้ำกับผู้เรียนต่างกลุ่ม อาจทดสอบประสิทธิภาพ 2-3 ครั้ง จนได้ค่าประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ ปกติจะ

ไม่ทดสอบประสิทธิภาพเกินสามครั้ง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบภาคสนามควรใกล้เคียงกัน เกณฑ์ที่ตั้งไว้หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 25% ก็ให้ยอมรับว่า สื่อหรือชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่า -2.5 ให้ปรับปรุงและทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำจนกว่าจะถึงเกณฑ์ จะหยุดปรับปรุงแล้วสรุปว่า ชุดการสอนไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือจะลดเกณฑ์ลงเพราะถอดใจหรือยอมแพ้ไม่ได้

หากสูงกว่าเกณฑ์ไม่เกิน +2.5 ก็ยอมรับว่า สื่อหรือชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าที่ได้สูงกว่าเกณฑ์ +2.5 ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง เช่น ตั้งไว้ 80/80 ก็ให้ปรับเป็น 85/85 หรือ 90/90 ตามค่าประสิทธิภาพที่ทดสอบประสิทธิภาพได้

การคำนวณหาประสิทธิภาพกระทำได้ 2 วิธี โดยใช้สูตรและโดยคำนวณธรรมดา

ก. โดยใช้สูตร

$$\text{สูตรที่ 1 } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมหรืองานที่ทำ

ระหว่างเรียนทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียน นอกห้องเรียนหรือออนไลน์

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2 } E_2 = \frac{F}{B} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{F}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการประเมินสุดท้ายของแต่ละหน่วย

ประกอบด้วยผลการสอบหลังเรียนและคะแนนจากการประเมินงานสุดท้าย

N แทน จำนวนผู้เรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น กระทำได้โดยการนำคะแนนรวมแบบฝึกปฏิบัติ หรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมกลุ่ม/เดี่ยว และคะแนนสอบหลังเรียน มาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหาค่า E_1 / E_2

ข. โดยใช้วิธีการคำนวณโดยไม่ใช้สูตร

หากจำสูตรไม่ได้หรือไม่อยากใช้สูตร สามารถใช้วิธีการคำนวณธรรมชาติหาค่า E_1 และ E_2 ได้ ด้วยวิธีการคำนวณธรรมชาติ

สำหรับ E_1 คือการหาค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกปฏิบัติ กระทำได้โดยการนำคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม แต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนเป็นร้อยละ

สำหรับ E_2 คือประสิทธิภาพผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียนของแต่ละของการประเมินหลังเรียนของแต่ละสื่อหรือชุดการสอน กระทำได้โดยการเอาคะแนนจากการสอบหลังเรียนและคะแนนจากงานสุดท้ายของนักเรียนทั้งหมดรวมกันหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อย เพื่อหาค่าร้อยละ

จากการศึกษาการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมสรุปได้ว่า หลังจากสร้างชุดกิจกรรมเสร็จแล้ว ต้องนำชุดกิจกรรมมาทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง โดยมีการทดลอง 3 ขั้นตอน ทดลองรายบุคคล ทดลองแบบกลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ที่ตั้งไว้ แล้วนำชุดกิจกรรมไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

รัตนะ บัวสนธิ์ (2562, หน้า 37-38) กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมทางการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) หมายถึง การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยที่บุคคลดังกล่าวนี้จะคัดเลือกมาจากผู้ที่มี คุณลักษณะตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย 3 คน ได้แก่ ผู้ที่คุณลักษณะสูง ปานกลาง และต่ำกว่าปานกลาง การทดลองใช้นวัตกรรมที่เรียกว่าการประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องสร้างแรงจูงใจให้กับบุคคลที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของ กลุ่มเป้าหมายเพียงไร คำสั่ง คำชี้แจง และรายละเอียดที่มีอยู่ในนวัตกรรมนั้นบุคคลเหล่านั้นมี ความรู้และความเข้าใจหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมใน การนำไปใช้งานจริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป การประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งนั้นจึงมุ่งไป ที่การค้นหาข้อจำกัดที่ได้จากคำแนะนำบอกเล่าของบุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นตัวแทนของ คุณลักษณะกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นสำคัญ เพื่อที่จะนำคำแนะนำที่ได้มานำปรับปรุงนวัตกรรม ตามที่กล่าวนั่นเอง

2. การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก หมายถึง นำนวัตกรรมที่ผ่าน การปรับปรุงแก้ไขจากการประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งมาทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนมากขึ้น เช่น อาจจะใช้การประเมินแบบหนึ่งต่อสาม (1:3) หรือแบบหนึ่งต่อสี่ (1:4) ก็ได้ ซึ่งก็หมายถึงต้องใช้กลุ่มบุคคลจำนวน 9 คน แบ่งเป็นมี คุณลักษณะสูง

กว่าปานกลาง 3 คน ปานกลาง 3 คน ต่ำกว่าปานกลาง 3 คน ในกรณีการประเมิน แบบหนึ่งต่อสาม แต่ถ้าเป็นการประเมินแบบหนึ่งต่อสี่ก็ต้องใช้จำนวนกลุ่มบุคคลทั้งสิ้น 12 คน การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กนี้จะมีการวิเคราะห์หาค่าแบ่งบอกระดับหรือเกณฑ์ ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่เรียกว่าค่า E, /E, โดยที่เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E/E) ของนวัตกรรม การศึกษาเท่าที่นิยมใช้ จะมี 3 เกณฑ์ได้แก่ 75/75 หรือ 80/80 และ 90/90 การจะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพนวัตกรรมการศึกษา เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งจากสามเกณฑ์นี้ มีหลักพิจารณาว่าถ้า นวัตกรรมศึกษานั้น ๆ มุ่งแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มีลักษณะซับซ้อน หรือมีเนื้อหาสาระค่อนข้างยากก็จะใช้ เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 แต่ถ้าเนื้อหาสาระไม่ยากมากนัก มุ่งแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนที่มีลักษณะปานกลางจะนิยมใช้เกณฑ์ ประสิทธิภาพ 80/80 มากที่สุด ในทำนองเดียวกัน ถ้าเป็นนวัตกรรมที่มีเนื้อหาสาระมุ่งปฏิบัติหรือ มุ่งพัฒนาจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติหรือมุ่งพัฒนาจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน ทักษะการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 90/90 นอกจากจะใช้เกณฑ์ ประสิทธิภาพตามหลักการที่กล่าว แล้วสิ่งที่นำมาพิจารณาประกอบในการเลือกใช้เกณฑ์ก็คือ พื้น ฐานความรู้เดิมหรือความสามารถ ทาง การเรียนรู้ของกลุ่มผู้ได้รับการทดลองใช้และกลุ่มเป้าหมาย ด้วยเช่นกัน

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ไว้ 2 ส่วน ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ทั้ง 2 ชุด

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรม บทบาทสมมติ ใช้เกณฑ์ยอมรับประสิทธิภาพ 3 ระดับ สูงกว่าเกณฑ์ เท่ากับเกณฑ์ และต่ำกว่าเกณฑ์ ไม่เกิน 2.5%

ประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542, หน้า 110-111) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการ เรียนรู้ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล เรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจ ตามเวลาและ โอกาสที่เหมาะสม
2. ช่วยจัดปัญหาการขาดแคลนครู
3. ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน

4. ช่วยลดภาระและช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันที

5. เป็นประโยชน์ในการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
6. ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
8. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ
9. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเคารพ นับถือความคิดเห็นของผู้อื่น

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 21-22) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการศึกษาความรู้ในชุดกิจกรรม เป็นการฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่านและสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ
2. การทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการคิดทำชุดกิจกรรมทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดย สมศ.
3. ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง จากการที่ผู้เรียนทำตามคำสั่งในขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดในชุดกิจกรรม การตรวจแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ หรือใบงานด้วยตนเองนั้นทำให้ผู้เรียนรู้จักฝึกฝนตนเองให้ทำตามกติกา
4. ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน เป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย
5. การใช้ชุดกิจกรรมนั้นสามารถศึกษานอกเวลาได้ขึ้นอยู่กับกรอบแบบของผู้สอนที่เอื้อต่อการศึกษาดด้วยตนเอง

สาโรช โสภีรักษ์ (2546, หน้า 140-141) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า

1. ทำให้ผู้สอนมีความสะดวกในการสอนและมั่นใจในการสอนมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ผู้สอนมีเวลามากขึ้น
3. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หลากหลาย
4. ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
5. ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามโอกาสและความพร้อมของตนเอง
6. ทำให้การเรียนรู้ไม่มีอุปสรรคเรื่องเวลาและสถานที่ใช้
7. ผู้เรียนเรียนรู้ได้โดยอิสระไม่อยู่ในสถานการณ์ที่ถูกบังคับ

8. ช่วยแก้ปัญหาของผู้เรียน และผู้สอนได้หลายอย่าง

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 127) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ช่วยเร่งและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
2. ฝึกให้มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และรู้จักทำงานร่วมกัน
3. ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
4. สนับสนุนและสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนไปในแนวทางเดียวกัน
6. ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนด้านการแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง
8. ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามลำพังโดยไม่ต้องอาศัยครูผู้สอน
9. สร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอน เพราะชุดกิจกรรมมีกระบวนการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน มีสื่อการสอน และมีข้อเสนอแนะในการใช้อย่างละเอียดสามารถนำไปใช้ได้ทันที
10. มีการวัดผลบ่อยๆ ทำให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนของตนเอง เป็นการสร้างแรงจูงใจและความพยายามที่จะเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง
11. แก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้ในบางโอกาส อาจใช้ชุดกิจกรรมกับนักเรียนเนื่องจากครูไม่เพียงพอหรือมีความจำเป็นมาสอนไม่ได้
12. ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการกระทำที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นปกติเป็นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างกว้างขวาง และเป็นการเน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหา
13. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูโดยลดบทบาทในการสอน
14. ช่วยให้ครูวัดผลการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
15. ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เพราะสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลาและไม่จำเป็นต้องใช้ในโรงเรียน

จากการศึกษาประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยลดภาระ เพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูโดยลดบทบาทในการสอน และช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันที ช่วยเร่งและกระตุ้น

ความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหา ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวัดผลบ่อยๆ ทำให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนของตนเอง เป็นการสร้างแรงจูงใจและความพยายามที่จะเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ อย่างต่อเนื่องและยังสามารถใช้ชุดกิจกรรมในการศึกษานอกเวลาได้ขึ้นอยู่กับกรอบแบบของผู้สอน

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)

แนวคิดและหลักการตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 106-109) กล่าวว่าวิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสาร และส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างภาษาและคำศัพท์แล้ว จะใช้ภาษาในการสื่อสารได้ แต่จากข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนโครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้เลย หรือถ้าจะสื่อสารได้บ้าง ก็มักจะใช้ภาษาในลักษณะที่เจ้าของภาษาไม่ใช้กัน แม้จะเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ (Keith Johnson and Keith Morrow, 1981, p.1) ด้วยเหตุนี้ นักภาษาศาสตร์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจำนวนมากได้แสวงหาและพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ

ในช่วง ค.ศ. 1975 ได้มีการเสนอแนวการสอนแบบใหม่คือ การสอนเพื่อการสื่อสาร โดยมีความเชื่อว่า ภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์ โครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย ดังนั้นการสอนภาษาจึงควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร หรือสื่อความหมายได้ ไม่ควรสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เฉพาะรูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารนั้นต้องใช้ภาษาเป็นสื่อเพื่อทำหน้าที่ต่างๆ เช่น ได้แจ้ง ชักจูง ขออนุญาต ฯลฯ ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะสมตามสภาพสังคมด้วย เช่น การพูดแสดงการโต้แย้งนั้นลักษณะคำพูดมิใช่เพียงเพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ และความในใจเท่านั้น แต่ต้องคำนึงผู้ฟังด้วย การโต้แย้งกับเพื่อนอาจจะใช้คำพูดง่ายๆ ตรงๆ ได้มากกว่ากับหัวหน้างาน เป็นต้น

นอกจากนั้นการสื่อสารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง การรูปแบบหน้าที่และความหมายของภาษาเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ นักเรียนต้องสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้จริงๆ และ

จากปฏิริยาโต้ตอบระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังจะช่วยให้ความหมายนั้นกระจ่างขึ้น เพราะผู้ฟังจะให้ผลย้อนกลับว่าเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดเพียงใด ถ้าไม่เข้าใจผู้พูดอาจต้องปรับคำใหม่เพื่อสื่อความหมายให้ได้

วิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารมีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า ภาษาคือ เครื่องมือในการสื่อสาร และเป้าหมายของการสอนภาษาคือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเดล ไฮม์ส (Dell Hymes) ได้ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถในการใช้ภาษาหรือ ติความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคม โดยเป็นความสามารถที่จะรู้ว่าเมื่อไหร่ควรพูด และควรพูดอะไร กับใคร เมื่อไร ที่ไหน และในลักษณะอย่างไร ซึ่งความหมายของความสามารถในการสื่อสารที่เสนอโดย เดล ไฮม์สนี้ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และในระยะต่อมา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศหลายคนก็ได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ ซึ่งการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารนั้น ควรจะต้องสอนสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ความสามารถทางด้านภาษาหรือไวยากรณ์ (Linguistic or Grammatical Competence) อันได้แก่ การใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษาคือ เสียง สัทพท์ โครงสร้างเป็นแกนในการสื่อความหมาย ในด้านทักษะฟัง จะต้องเริ่มจากสามารถจำแนกเสียงได้ ไปจนถึงฟังข้อความในระดับความเร็วปกติของเจ้าของภาษาได้เข้าใจ ในด้านทักษะการพูดจะต้องออกเสียงได้ถูกต้อง และสนทนาโต้ตอบด้วยสำเนียงและจังหวะที่เจ้าของภาษาพอจะเข้าใจได้ในด้านทักษะอ่าน จะต้องรู้จักกลไกของการอ่านและสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้ และในด้านทักษะการเขียน จะต้องรู้จักกลไกการเขียนคือ การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเรียบเรียงประโยคและใช้เครื่องหมายสัมพันธ์ความตลอดจนการเขียนข้อเขียนในลักษณะต่างๆ ได้

2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์ของสังคม (Sociolinguistic Competence) อันได้แก่ ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ต่างๆ ได้ เช่น รู้ว่าต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นต้น

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์และความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจและทำนายความข้างหน้าเกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่จะเกิดขึ้นในบริบทได้ถูกต้อง

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic Competence or Strategic Competence) คือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กริยาท่าทาง สีหน้าและน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งในทางคำพูด และไม่ใช้คำพูด เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์อื่นแทนคำศัพท์ที่ไม่รู้หรือนึกไม่ออกในขณะนั้น การพยายามอธิบายโดยใช้กริยาท่าทางประกอบ เป็นต้น

โดยจุดมุ่งหมายของวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารมีหลักสำคัญ ดังนี้

1. ต้องการให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่เมื่อเรียนแล้ว สามารถทำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้ นั่นคือ สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะการอ่าน เมื่อเรียนหรือฝึกแล้ว ผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ หรือในทักษะการพูด ผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปสถานที่ที่ต้องการจะไปได้ เป็นต้น

2. การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วนๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวมๆ กันไป และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกริยาท่าทางประกอบ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาก็ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง ผู้เรียนควรจะได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะรวมตั้งแต่เริ่มต้น

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุดอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ กิจกรรมในลักษณะนี้จึงมีความหมายและใกล้เคียงการสื่อสารในชีวิตจริงมาก นอกจากนี้ ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษาควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้อรรถาภิธานที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย นั่นคือ ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่างๆ ด้วยเช่นกัน

4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามากๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาดังกล่าวแล้วยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย ดังนั้น นอกจากการทำกิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) แล้ว กิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นงานคู่หรืองานกลุ่ม เช่น เกม (Games) การแก้ปัญหา (Problem Solving) กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play) ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุด

5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวที่จะใช้ภาษาผิด แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดการเข้าใจผิดหรือข้อผิดพลาดที่เกิดซ้ำบ่อยๆ มิฉะนั้น อาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงด้วยเช่นกัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539, หน้า 109-111)

นูนัน (Nunan, 1989 อ้างถึงใน สันทนา สุชาดารัตน์, 2557, หน้า 70) กล่าวว่า การสอนเพื่อการสื่อสารมีหลักการดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ การจัดกิจกรรมจึงต้องให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในภาษาเป้าหมาย
2. เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมต้องเป็นตามสภาพจริงและช่วยให้เกิดการสื่อสาร เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน
3. กิจกรรมและภาษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมต้องมีความหมายสำหรับผู้เรียน จึงควรเป็นแบบเน้นกิจกรรมทางภาษา (Task-Based)
4. เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในภาษานั้นๆ และต้องให้รู้กระบวนการเรียนรู้ด้วย
5. เน้นให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษาของผู้เรียนเอง
6. ในการเรียนรู้ในห้องเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาหรือการทำกิจกรรมนอกห้องเรียนของผู้เรียน

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 38-39) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารมีหลักสำคัญดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน รูปแบบภาษาที่เรียนจะใช้ได้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย ครูต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน การฝึกการใช้ภาษาเพื่อการเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนแล้วสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้เพิ่มขึ้น สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ
2. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการหรือทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) คือการใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ประกอบด้วยกริยาทำทาง ที่ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง

3. ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) คือผู้เรียนทำกิจกรรมใช้ภาษามีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูล สามารถเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาท สถานการณ์ จำนวนภาษาในรูปแบบต่างๆ (Function)

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถแสดงความเห็น หรือระดมสมอง (Brainstorming Active) ฝึกทำงานกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) เกมจำลองสถานการณ์ (Simulation) การแก้ปัญหา (Problem Solving) ฯลฯ

5. ฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษา (Grammatical Competence) ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ของภาษา สื่อสารได้คล่อง (Fluency) เน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (Function)

6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ และสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้นอกชั้นเรียน

8. ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความสนใจของผู้เรียน

9. ให้โอกาสผู้เรียนพูดแสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ

10. ต้องช่วยชี้แนะ นำทางผู้เรียน ให้คำแนะนำ ในระหว่างดำเนินกิจกรรม พร้อมกับตรวจความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

สรุปได้ว่าการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารมีหลักการดังต่อไปนี้ ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายของการฝึกภาษา โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมทางภาษาให้ได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด ฝึกทักษะโดยรวมไม่แยกเป็นส่วนๆ และกิจกรรมควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวัน ที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ได้จริง เน้นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 112-115) ได้สรุปขั้นตอนการเรียนการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. ขึ้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language)

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนแนวใด การเสนอเนื้อหาจัดเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุดทั้งนี้ เพราะในขั้นตอนนี้ ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน

ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้และฝึกใช้ภาษาในลำดับถัดไป จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งแต่เดิมนั้น จุดประสงค์ของการเสนอเนื้อหาหมักจะมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางภาษา อาทิ เช่น ด้านการออกเสียง ความหมายของคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ สำหรับการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร การเสนอเนื้อหาจะเน้นที่การให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาดังกล่าวด้วย ในการเสนอเนื้อหาอาจจะดำเนินการดังนี้

ผู้สอนนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead-in) โดยในขั้นเริ่มแรกนี้ผู้สอนเสนอปริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนก่อนโดยอาจใช้รูปภาพ การเล่าเรื่องให้ฟัง ฯลฯ จากนั้นจึงเสนอเนื้อหาภาษาแก่ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่าน ในด้านเนื้อหาที่เสนอ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาต่างประเทศหลายคนเห็นพ้องกันว่าควรเป็นเนื้อหาที่มีปริบทเหมือนสถานการณ์กำกับอยู่ด้วย ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนา แต่ไม่ควรเป็นประโยคเดี่ยว ๆ และเนื้อหานี้นอกจากมีคำศัพท์และรูปแบบภาษาที่ต้องการนำเสนอแล้วก็ควรมีคำศัพท์ หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาบ้างแล้ว เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังหรืออ่านได้บ้าง จากนั้นผู้สอนควรจะกระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังหรืออ่านเพียงใด เช่น ถามคำถามให้ตอบหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการเสนอเนื้อหามากนัก ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจเคยเรียนรู้เนื้อหาดังกล่าวมาบ้างแล้ว แต่ถ้าผู้เรียนตอบได้บ้างหรือไม่ได้เลย ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ และในการสอนผู้สอนต้องอธิบาย (Explanation) และแสดงให้เห็นว่าเนื้อหานั้นมีรูปแบบวิธีการใช้และมีความหมายอย่างไร และถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายก็ได้

2. ขั้นการฝึก (Practice/Controlled Practice)

ขั้นการฝึกเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีความมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบของภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน การฝึกแบบควบคุมนี้ ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drill) หรือบางครั้งเรียกว่า การฝึกซ้ำๆ (Repetition Drill) คือ เป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำๆ ตามตัวอย่าง

จนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้ แต่ยังไม่เน้นในด้านความหมาย ดังนั้นในการฝึกแบบนี้นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาที่ใช้ในการฝึกก็ได้

สำหรับการฝึกนั้นมักจะเป็นการให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษา การฟังอาจให้ผู้เรียนฟังจากเทปหรือจากผู้สอนประมาณ 1-3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้สอนเป็นผู้พูดให้ฟัง จะต้องออกเสียงพูดหรือพูดอย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเร็วปกติ จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกพูดหรือออกเสียงพร้อมกันตามตัวอย่าง ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนฝึกพร้อมกันทั้งห้องหรือแบ่งฝึกทีละครั้งห้องตามความเหมาะสม การฝึกในลักษณะนี้จะทำให้ทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเองพร้อมๆ กับได้เรียนรู้การออกเสียงหรือพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย หลังจากฝึกพร้อมกันแล้วผู้สอนสุ่มเรียกผู้เรียนให้ฝึกทีละคนในขณะเดียวกัน ให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ที่เหลือมีส่วนช่วยผู้ที่ถูกเรียกให้ฝึกเดี่ยวได้ ถ้าผู้เรียนคนนั้นมีปัญหาในการฝึก ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมแม้จะเป็นการฝึกทีละคนก็ตาม นอกจากนี้ ผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้ผู้สอนก็อาจตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนในด้านความหมายได้ โดยถามคำถามง่ายๆ ให้ผู้เรียนตอบสั้นๆ ว่าใช่-ไม่ใช่ หรือถูก-ผิด เป็นต้น การฝึกแบบควบคุมนี้ เน้นที่ความถูกต้องของรูปแบบภาษาเป็นสำคัญ ฉะนั้นการฝึกในขั้นตอนนี้ควรใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/Free Practice)

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยทั่วไปจึงมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลงใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้จะมีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงไร ซึ่งการที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงก็คือการที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกขั้นตอนนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนดังการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปแบบของการทำกิจกรรมแบบต่างๆ โดยผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดการขั้นเริ่มต้นของกิจกรรมให้ เช่น อธิบาย วิธีการทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจาก

นั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรมและเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับหรือประเมินผลการทำกิจกรรมภายหลัง

อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ (2555, หน้า 33-34) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีวิธีสอนที่ใช้กันแพร่หลายคือ วิธีสอนแบบ PPP มีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation Stage)

การที่จะให้ผู้เรียนผลิตภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารใดๆ นั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลทางภาษาอย่างเพียงพอจนผู้เรียนพร้อมที่จะผลิตภาษานั้นๆ ในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมนี้ ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นหรือได้ยินรูปแบบของภาษาที่ต้องการให้ผู้เรียนผลิตก่อน ให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน นั่นคือภาษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่อยู่ในรูปประโยคเดี่ยวๆ ที่ไม่มีความต่อเนื่องกัน และไม่ได้อยู่ในบริบท หรือถึงแม้จะเสนอในรูปของข้อความแต่ไม่ได้มีเจตนาที่จะสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะมุ่งแต่จะเสนอรูปแบบของภาษาเสียมากกว่า การเสนอรูปแบบของภาษาในบริบทจะทำให้ผู้เรียนได้รับรู้รูปแบบของภาษานี้ใช้สื่อความหมายอะไร และมีวิธีการสื่ออย่างไร นั่นคือผู้เรียนได้รับรู้ทั้งรูปแบบ (Form) และความหมาย (Meaning) ในเวลาเดียวกัน

ในการนำเสนอรูปแบบภาษา ผู้สอนอาจใช้บริบทของห้องเรียน ใช้สถานการณ์ที่สร้างขึ้นมาหรือใช้สารที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน หรือสารที่เสมือนจริงช่วยในการนำเสนอก็ได้ จากนั้นผู้สอนจึงหาวิธีการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนสามารถสื่อความหมายได้จากข้อมูลนั้น เมื่อได้รู้ว่าผู้เรียนได้รับรู้รูปแบบของภาษานั้นแล้วผู้สอนจึงดึงเอารูปแบบที่ต้องการสอนมาให้ผู้เรียนดู หรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ หรือให้ผู้เรียนเป็นผู้สรุปหารูปแบบเอง ซึ่งจะเป็นจุดที่ผู้เรียนได้รู้ว่ากำลังเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบอะไร และจะใช้รูปแบบของภาษานั้นสื่อความหมายอะไรได้บ้าง

2. ขั้นฝึก (Practice Stage)

เมื่อผู้เรียนได้รับรู้รูปแบบของภาษาว่าเป็นอย่างไรและสื่อความหมายอะไรแล้ว ในขั้นต่อไป ผู้สอนจะฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษานั้นเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารต่อไป ในขั้นการฝึกนี้ควรเป็นการฝึกเน้นความหมาย (Meaningful Drills) ไม่ใช่การฝึกตามกรอบ (Mechanical Drills) การฝึกตามกรอบหมายถึง การฝึกที่ผู้เรียนไม่มีอิสระในการเลือกใช้ภาษา และเป็นการฝึกที่ผู้เรียนไม่มีเจตนาที่จะสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง การฝึกตามกรอบนี้มี เช่น การพูดประเภทซ้ำ (Repetition Drills) การใช้แบบฝึกประเภทแทนที่ (Substitution Drills) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การฝึกตามกรอบอาจยังมีความจำเป็นในบางเรื่อง เช่น เมื่อต้องการให้ผู้เรียนออกเสียงให้ถูกต้องหรือให้จำรูปประโยคให้ได้ แต่การฝึกแบบนี้ควรมีให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นจริงๆ

นอกนั้นการฝึกควรเป็นไปอย่างมีความหมาย นั่นคือให้ผู้เรียนมีความจำเป็นในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย การฝึกในขั้นนี้ผู้เรียนอาจจะยังไม่มีอิสระในการเลือกใช้ภาษาหรือเนื้อหาที่ต้องการมากนัก ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายในระดับนี้คือให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษาที่ต้องการให้ฝึกเสียก่อน การฝึกเน้นความหมายมีหลายแบบ เช่น ฝึกแบบปากเปล่าในแบบฝึกหัดที่มีช่องว่างข้อมูล (Information gap) ฝึกด้วยการแสดงบทบาท (Role Play) ฝึกด้วยการเล่นเกมที่มีการควบคุมการใช้ภาษา ฝึกโดยการเขียนประโยคให้ได้ความหมายหรือโดยการเขียนข้อความคู่ขนาน (Pararell Writing) ฯลฯ

3. ขั้นใช้การ (Production Stage)

หลังจากฝึกจนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบความหมาย และวิธีการใช้ภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้นำสิ่งที่ตนได้ฝึกนี้มาใช้ในการสื่อความหมายจริงด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนเรียน ในการสอนขั้นนี้ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำควรเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีความต้องการและมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้ภาษาหรือเนื้อหาด้วยตนเองให้มากที่สุด และผู้เรียนควรจะประเมินประสิทธิภาพในการสื่อสารด้วยตนเองได้จากผลย้อนกลับของผู้ร่วมสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารมีความเหมือนจริงให้มากที่สุด

การสอนในขั้นใช้การนี้อาจทำได้ไม่ยากนักกับผู้เรียนในระดับต้นๆ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนยังไม่มีความรู้ในภาษาอย่างเพียงพอที่จะนำภาษามาใช้อย่างเสรีได้ แต่การสอนในขั้นนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้น เพราะจะทำให้ผู้เรียนเห็นว่าตนสามารถนำภาษาที่ได้เรียนมาใช้ในการสื่อความหมายได้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน เห็นประโยชน์ของการเรียน และนำภาษาไปใช้จริงนอกห้องเรียนมากขึ้น ตัวอย่างกิจกรรมในขั้นใช้การมีหลายชนิด บางลักษณะก็ใช้ได้ทั้งในการพูดและการเขียน บางลักษณะก็ใช้ได้เฉพาะอย่างเท่านั้น เช่น การใช้ภาษาอธิบายวิธีการ บอกทิศทาง ให้คำแนะนำ แก้ปัญหา เขียนเล่าเรื่อง เขียนชี้แจง อธิบาย เป็นต้น

สรุปได้ว่าขั้นตอนการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมี 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นการนำเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน โดยผู้สอนเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเปิดรับเนื้อหาที่จะเรียนต่อไป อาจจะยกสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันมาประกอบหรือทบทวนความรู้เดิม

2. ขั้นฝึก (Practice) ในขั้นนี้เป็นฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาให้ถูกต้องแม่นยำ เน้นความถูกต้อง

และมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารต่อไป เช่น การฝึกการสนทนา การฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติ

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ผู้เรียนจะฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ลองใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ผู้สอนให้การสนับสนุน และให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือประเมินผลการทำกิจกรรม

ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อที่จะได้ฝึกให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการพูดสื่อสารให้มากที่สุด

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สกาเซลล์ลา และอ็อกฟอร์ด (Scarcella and Oxford, 1992 อ้างถึงในรูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2549, หน้า 35) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังนี้

1. นำเหตุการณ์นอกห้องเรียนเข้าไปสู่ชั้นเรียนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play) สถานการณ์จำลอง (Simulation) และกิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving Activity)
2. ใช้ภาษาสภาพจริง (Authentic Language) ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ภาษาสภาพจริงคือ ภาษาที่เป็นธรรมชาติไม่ใช่ภาษาที่ดัดแปลงใช้เฉพาะในชั้นเรียน แต่เป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้ในการชีวิตประจำวัน
3. เน้นความหมายของภาษา (Meaning) เพื่อการสื่อสารเพื่อช่วยให้ผู้เรียนคาดเดาเจตนาของผู้พูดหรือผู้เขียนได้
4. ให้โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดและทัศนคติส่วนตัว
5. กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนแบบร่วมมือและทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
6. ออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้มากที่สุดและครอบคลุมทุกทักษะ

อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ (2555, หน้า 56-57) กล่าวว่ากิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1. กิจกรรมเข้ากับจุดประสงค์ของบทเรียน บทเรียนที่ดีควรจะมีจุดประสงค์ว่า เมื่อเรียน

จบบทนี้ไปแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำอะไรได้บ้าง เช่น สามารถอธิบายเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือสามารถขอร้องให้ผู้อื่นทำอะไรบางอย่างได้ ดังนั้นกิจกรรมที่ทำในแต่ละบทจะต้องเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของบทนั้นๆ และจะต้องช่วยเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของบทเรียนที่วางไว้ เช่น หากจุดประสงค์ของบทเรียนวางไว้ว่าให้ผู้เรียนรู้จักวิธีขอร้อง แต่กิจกรรมจัดให้ผู้เรียนคนที่หนึ่งขอให้ผู้เรียนคนที่สองเล่าเรื่องภาพยนตร์ที่ไปดูมาให้ฟัง ก็จัดว่าเป็นกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมกับบทเรียน เพราะผู้เรียนมีโอกาสฝึกขอร้องเพียงเล็กน้อย น้ำหนักส่วนใหญ่ของกิจกรรมจะไปอยู่ที่การเล่าเรื่องเป็นต้น

2. กิจกรรมมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย กิจกรรมที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่มีอยู่ในการสื่อสารจริงในชีวิตประจำวัน เช่น การฝึกทักษะการอ่าน กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำควรเป็นการอ่านแล้วทำบันทึกย่อ หรืออ่านและกรอกข้อความลงในตารางแผนภูมิต่างๆ หรืออ่านแล้วให้ตีความเพิ่มเติม กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนข้อความแล้วให้ตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในรายละเอียดของข้อความที่อ่านแต่เพียงอย่างเดียว หรือให้ผู้เรียนให้คำตอบที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสอนเท่านั้น (Pedagogical Purpose) ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายแต่อย่างใด

3. กิจกรรมที่ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะสื่อความหมาย กิจกรรมที่ดีควรมีการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดความจำเป็นในการสื่อความหมายขึ้น โดยใช้หลักการให้ข้อมูลคนละตอนแก่ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม เช่น ให้ผู้เรียนมีแผนที่หรือตารางที่มีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ในตัวเอง จึงต้องการข้อมูลของผู้อื่นเพื่อทำให้ข้อมูลที่ตนมีอยู่นั้นสมบูรณ์ หรือให้ผู้เรียนมีข้อมูลต่างชุดกันและจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันเพื่อจะได้ข้อมูลครบถ้วน แต่การแลกเปลี่ยนข้อมูลกันแต่เพียงอย่างเดียวยังอาจทำให้การสื่อความหมายไม่สมจริงได้ ดังนั้นควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้ครบถ้วนนี้มาใช้ในการตัดสินใจปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง (Problem Solving) ที่ใกล้เคียงหรือตรงกับสถานการณ์ในชีวิตจริง

4. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการสื่อความหมาย กิจกรรมที่ดีควรให้ผู้สื่อความหมายได้รับข้อมูลย้อนกลับจากกันและกัน เพื่อที่จะได้ประเมินความสำเร็จในการสื่อสารของตน เช่น ให้ผู้เรียนฝ่ายหนึ่งบอกวิธีพับกระดาษและให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตาม ถ้าผู้ฟังสามารถปฏิบัติตามได้ ผู้พูดก็จะทราบว่า การสื่อสารความหมายของตนประสบความสำเร็จ ถ้าผู้ฟังทำตามไม่ได้ ผู้พูดก็จะหาวิธีการบอกใหม่ เพื่อสื่อความหมายให้สำเร็จ

5. กิจกรรมที่น่าสนใจมีลักษณะท้าทาย กิจกรรมที่ดีควรมีเนื้อหาและวิธีการที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและความถนัดของผู้เรียน กิจกรรมที่น่าสนใจจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่ผู้เรียนกำลังเรียนในวิชาอื่น หรือเป็นเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจ หรือเรื่องราวที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน กิจกรรมที่น่าสนใจจะทำให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ต้องการสื่อสาร ไม่ใช่ที่รูปแบบของภาษา นอกจากนี้กิจกรรมที่ดีไม่ควรง่ายจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหรือไม่รู้สึกว่าได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น หรือยากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกท้อถอย กิจกรรมที่ดีควรมีเนื้อหาทางภาษาที่สมจริงและอยู่ในระดับที่สูงกว่าระดับความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่เล็กน้อย เพื่อจะได้เกิดการเรียนรู้ แต่กิจกรรมที่ดีไม่ควรมีขั้นตอนการทำที่ยากซับซ้อน เพราะจะทำให้วัดความสามารถของผู้เรียนไม่ได้ เนื่องจากผู้เรียนทำกิจกรรมไม่ได้เพราะไม่เข้าใจขั้นตอนการทำ ไม่ใช่เพราะไม่เข้าใจภาษา

6. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกตามต้องการ กิจกรรมที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเนื้อหาหรือรูปแบบภาษาตามความต้องการของตนบ้าง เช่น หากต้องการให้ผู้เรียนสามารถจดบันทึกย่อจากบทอ่านหรือเรื่องที่ฟังก็อาจให้ผู้เรียนเลือกไปอ่านหรือฟังเรื่องที่ตนต้องการได้ หรือให้ผู้เรียนทำชิ้นงานหรือโครงการที่เลือกเองตามความสนใจ

7. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ กิจกรรมที่ดีควรให้ผู้เรียนได้ใช้ทั้งความรู้ในภาษา ประสบการณ์ ความรู้ในสาขาวิชา ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ มาช่วยในการตีความเพื่อที่จะได้สามารถสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง กิจกรรมเช่นนี้ จะช่วยเชื่อมการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับโลกภายนอก ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมและทำให้มีแรงจูงใจในการสื่อสารมากขึ้น กิจกรรมทำนองนี้ควรจะต้องตรงกับเวลา วัย และความสนใจของผู้เรียน เพราะจะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว ซึ่งจะช่วยยกระดับการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

8. กิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนมีกลยุทธ์การเรียนรู้ (Learning Strategies) หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนควรทำเพื่อให้การเรียนรู้ของตนเองประสบความสำเร็จ เช่น การเดาศัพท์ การวิเคราะห์โครงสร้าง ศัพท์ การอ่าน/ฟังอย่างคร่าวๆ เพื่อรู้ว่าเรื่องที่อ่าน/ฟังเกี่ยวกับอะไร ฯลฯ การมีกลยุทธ์การเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Skills)

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถสรุปได้ดังนี้ ควรเป็นกิจกรรมที่เข้ากับจุดประสงค์ของบทเรียน เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือก และได้ใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่ สามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดทัศนคติได้ กิจกรรมที่นำมาจัดการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมที่อาจจะเกิดขึ้นจริงและนำไปสู่การจัด

กิจกรรมในชั้นเรียนได้ เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง และกิจกรรมการแก้ปัญหา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและกิจกรรม บทบาทสมมติ

บทบาทของผู้เรียน บทบาทของผู้สอน และบทบาทของสื่อการเรียนการสอน

บทบาทของผู้เรียน

ริชาร์ด และ โรเจอร์ (Richards and Rogers, 1995 อ้างถึงใน รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2549, หน้า 32) อธิบายบทบาทของผู้เรียนว่า ผู้เรียนคือผู้ปรึกษา (Negotiator) การเรียนรู้เกิดจากการปรึกษาหารือในกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ จุดมุ่งหมายหลักในการทำกิจกรรมกลุ่มคือให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักการให้พอกับการรับ

ริชาร์ด (Jack C. Richards, 2006 อ้างถึงใน สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 45) กล่าวว่า บทบาทผู้เรียน (Learner's Role) ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในห้องเรียนมากกว่าครูผู้สอน ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ลงมือใช้ภาษาด้วยตนเองโดยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันและผู้เรียนพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น โดยนำสิ่งที่ตนเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นเครื่องมือช่วยในการหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น การอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ เรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนสนใจจากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถหาข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อีกด้วย

บทบาทของผู้สอน

ริชาร์ด และ โรเจอร์ (Richards and Rogers, 1995 อ้างถึงใน รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2549, หน้า 32) อธิบายบทบาทของผู้สอนว่า ผู้สอนมีบทบาทสำคัญ 3 บทบาท คือ ผู้ดำเนินการ (Organizer, Facilitator) มีหน้าที่เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้แนะนำหรือแนะแนว (Guide) มีหน้าที่ให้คำแนะนำขั้นตอนและกิจกรรมต่างๆ และเป็นผู้วิจัยผู้เรียน (Research, Learner) เรียนรู้พฤติกรรมการณ์เรียนของผู้คนแต่ละคน นอกจากนั้นผู้สอนอาจมีบทบาทอื่นๆ เช่น ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) ผู้จัดการกระบวนการกลุ่ม (Group Process Manager) ผู้สอนใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นผู้สอนที่เป็นศูนย์กลางน้อยที่สุด (Less Teacher Centered) มีหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และในช่วงที่ผู้เรียนทำกิจกรรมผู้สอนต้องกระตุ้นให้กำลังใจช่วยเหลือให้

ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ และความสามารถทางด้านการสื่อสารของผู้เรียน

ริชาร์ด (Jack C. Richards, 2006 อ้างถึงใน สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 45) กล่าวว่าบทบาทผู้สอน (Teacher Role) ครูมีบทบาทเป็นผู้เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด ผู้สอนจะควบคุมการเรียนรู้ในช่วงที่มีการฝึกรูปแบบภาษาเท่านั้น แต่ในช่วงที่ให้ผู้เรียนใช้ภาษา ผู้สอนจะลดบทบาทลงเป็นเพียงผู้กำกับการคอยให้ความสะดวก ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการเท่านั้น ครูจะกระตุ้นให้กำลังใจ ช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้มีความหมายและถูกต้องตามไวยากรณ์ อันเป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammar Competence) และความสามารถทางด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) ของผู้เรียน และผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะในขณะที่ผู้เรียนกำลังใช้ภาษาถึงแม้ว่าผู้เรียนจะใช้ภาษาไม่ถูกต้องก็ตาม แต่ผู้สอนจะช่วยอธิบายและให้ความช่วยเหลือก็ต่อเมื่อการสื่อสารของผู้เรียนจะบกพร่อง อย่างไม่รู้ก็ตาม ผู้สอนยังคงเป็นแหล่งความรู้ (Resource) ให้ผู้เรียนเมื่อเขาต้องการ เป็นผู้เตรียมผู้เรียนให้พร้อมก่อนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ผู้สอนต้องพยายามใช้ภาษาที่สอนในการสื่อสารในห้องเรียนให้มากที่สุด เป็นผู้สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้สอนยังเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนอีกด้วย

บทบาทของการเรียนการสอน

ริชาร์ด และ โรเจอร์ (Richards and Rogers, 1995 อ้างถึงใน รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2549, หน้า 33) อธิบายบทบาทของการเรียนการสอนว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจำเป็นต้องใช้สื่อที่หลากหลาย เพราะสื่อมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือและการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สื่อที่สำคัญ 3 ชนิด ดังนี้

1. เนื้อหา (Text) ในปัจจุบันตำราเรียนมีจำนวนมากมายที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การออกแบบตำราเรียน กิจกรรมและเนื้อหาแตกต่างจากตำราที่แต่งขึ้นมาเพื่อสอนไวยากรณ์ หนังสือเรียนที่ใช้สำหรับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไม่มีแบบฝึกหัด (Drill) หรือโครงสร้างประโยคมากมายส่วนมากประกอบไปด้วยข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติหรือทำกิจกรรมคู่ หรืออาจกำหนดเรื่อง (Theme) ที่จะเรียน แล้วมีกิจกรรมที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ

2. งานหรือกิจกรรม (Task) หมายถึง เกมต่างๆ เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง

กิจกรรมสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูล (Gap Conversation) กิจกรรม Jigsaw ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทำงานเป็นกลุ่ม

3. สื่อที่เป็นของจริง (Realia) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการใช้สื่อสภาพจริง (Authentic Material) เช่น ป้ายประกาศโฆษณา หนังสือพิมพ์รูปภาพ แผนที่ เป็นต้น

ข้อดีของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 118) กล่าวถึงข้อดีของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา คือ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง
2. เป็นวิธีสอนที่เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิดและมีความกล้าในการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษา
3. ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่และเป็นกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกัน มีวินัยและความรับผิดชอบ

อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ (2555, หน้า 29-30) กล่าวถึงข้อดีของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยสรุปว่า

1. เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นการสอนที่สนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
2. ผู้เรียนซึมซับภาษาที่เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารด้วยภาษานั้น
3. เน้นการใช้ภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนยอมเสี่ยงเพื่อใช้ภาษา และรู้จักการเลือกใช้ภาษา

4. ให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างภาษาที่ใช้จริง โดยผู้คนที่ใช้ภาษานั้นๆ
5. กฎเกณฑ์ของภาษาไม่ถูกแยกส่วนออกมาจากการใช้ภาษา แต่รูปแบบของภาษาถูกเรียนรู้ในบริบทของการสื่อสาร

6. ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ค้นพบรูปแบบภาษาของตนเอง

7. เป็นการเรียนภาษาแบบองค์รวม โดยเรียนทั้ง 4 ทักษะ

สันทนา สุทธาจารย์ (2557, หน้า 72) กล่าวว่า การสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารมีข้อดีดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษา เพราะได้ฝึกการใช้ภาษาที่สอดคล้องกับภาษาที่ใช้จริง

2. ทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เพราะมีกิจกรรมและสื่อที่หลากหลาย ผู้เรียนได้ลงมือทำจริง

3. กำชับถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนเพราะทราบผลการประเมินการเรียน

สรุปได้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีประโยชน์มาก เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนมั่นใจในการใช้ภาษา ผ่านการจัดกิจกรรมและมีสื่อที่หลากหลาย

ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นกรอบในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1.ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ 2. ขั้นฝึกปฏิบัติกิจกรรม (Practice) ดำเนินกิจกรรมในห้องเรียน ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 3. ขั้นฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Production) ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ

กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role play)

ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติ ดังต่อไปนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 61) กล่าวถึงการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติว่า คือ เทคนิคการสอนที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น คือแสดงบทบาทตามที่กำหนดให้ แตกต่างจากเกมจำลองสถานการณ์ตรงที่ไม่มีกฎเกณฑ์และการแข่งขัน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 33-34) กล่าวว่าเป็นการสอนที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการเรียน มีการกำหนดบทบาทผู้เล่นในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น แล้วให้ผู้เรียนเข้าสวมบทบาทนั้นและแสดงออกตามธรรมชาติ โดยอาศัยบุคคลิกภาพ ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตนเองเป็นหลัก ดังนั้น วิธีการนี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาวิเคราะห์ถึงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองอย่างลึกซึ้งและยังเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้น่าสนใจและน่าติดตามอีกด้วย

สาโรช โศภิตรักษ์ (2546, หน้า 112) กล่าวถึงการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติว่าเป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการแสดงออกตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นประสบการณ์ที่จะนำไปแก้ไขปัญหาและสถานการณ์ในชีวิตจริง เป็นการให้ผู้แสดง แสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด ทักษะคิดต่างๆ ออกมาเพื่อเป็นแนวทางการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 53) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องปัญหาหรือสร้างสถานการณ์ให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาทหรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 163) กล่าวว่า เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริง ให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะให้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้งและรู้จักปรับ เปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างเหมาะสม

สุคนธ์ สินธพานนท์, พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีรเกียรติสุนทร, และพิวัสสา นภารัตน์ (2554, หน้า 156) กล่าวว่า เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการสอนโดยสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นให้สอดคล้องกับบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมบุคคลที่ผู้เรียนได้รับบทบาท เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลอง และเรียนรู้ในการปรับประพฤติกรรมของตนเองในสถานะต่างๆ และหาทางแก้ไขปัญหาดัดสนใจอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เข้าใจถึงการกระทำ ความรู้สึก เหตุผลของบุคคลที่สวมบทบาทดังกล่าวในชีวิตจริง

ทิสนา แหมมณี (2562, หน้า 358) กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติไว้สามารถสรุปได้ว่า เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น แสดงออกตามสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ซึ่งคล้ายกับสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้งและรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างเหมาะสม

ประเภทของกิจกรรมบทบาทสมมติ

ในส่วนของประเภทในการใช้บทบาทสมมตินั้นมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 61) กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติมี 2 ประเภท

1. ผู้แสดงบทบาทสมมติจะต้องแสดงบทบาทของคนอื่นโดยละทิ้งแบบแผนพฤติกรรมของตนเอง เช่น คนที่มีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์ เพื่อนร่วมห้อง หรือเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกันกับเพื่อน หรือเป็นบุคคลสมมติ ผู้แสดงบทบาทสมมติจะพูด คิด ประพฤติหรือมีความรู้สึกเหมือนกับบุคคลที่ตนสวมบทบาท

2. ผู้แสดงบทบาทยังคงรักษารูปแบบและแบบแผน พฤติกรรมของตนเอง แต่ปฏิบัติอยู่ในสถานการณ์ที่อาจพบในอนาคต เช่น การสมัครงาน สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้แนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียน บทบาทสมมติประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกฝนทักษะเฉพาะ เช่น การแนะนำ การสัมภาษณ์ การสอน การจูงใจ การควบคุมความขัดแย้ง เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 54) กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในปัจจุบันแยกออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1. กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ ซึ่งผู้แสดงไม่จำเป็นต้องฝึกซ้อมก่อนที่จะแสดง เมื่อเรียนถึงเรื่องใดตอนใดก็แสดงได้ทันทีโดยแสดงไปตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เช่น เป็นครู ทหาร หรือบุคคลสำคัญต่างๆ ในชุมชน เป็นต้น

2. กิจกรรมบทบาทสมมติแบบเตรียมบทไว้พร้อม ผู้สอนเตรียมบทไว้ล่วงหน้าบอกความคิดรวบยอดและบทบาทให้ผู้แสดงทราบ ซึ่งผู้แสดงอาจแสดงตามบทที่กำหนดบ้างหรืออาจคิดบทบาทขึ้นเองตามความคิด ความพอใจแต่ต้องตรงกับเนื้อหาที่กำหนดให้

3. กิจกรรมบทบาทสมมติแบบแสดงละคร ผู้สอนกำหนดบทบาทไว้แล้วผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมแสดงและพูดตามบทที่ผู้สอนกำหนดขึ้น

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2554, หน้า 157) กล่าวว่าประเภทของกิจกรรมบทบาทสมมติมี 3 ประเภท ดังนี้

1. การแสดงแบบเตรียมบทมาแล้ว ผู้สอนได้เตรียมบทมาพร้อมแล้ว และผู้เรียนจะแสดงตามบทบทดังกล่าว ซึ่งบางครั้งอาจมีการซักซ้อมล่วงหน้าบ้าง

2. การแสดงโดยทันทีทันใด เป็นการแสดงอย่างฉับพลัน อาจเป็นการแสดงที่เกิดขึ้นจากความคิดที่ขัดแย้งกัน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

3. การแสดงโดยกำหนดสถานการณ์ให้ เป็นประเภผสมระหว่างประเภทที่ 1 และ 2 คือ

ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ให้ และนำมาเล่าให้ผู้เรียนฟังในภาพรวม โดยผู้แสดงจะต้องคิดหาคำพูดด้วยตนเอง หาเทคนิคในการแสดงเอง เพื่อให้ได้ผลตามขอบข่ายตามสถานการณ์กำหนด

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไว้สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมบทบาทสมมติแบบเตรียมบทไว้แล้ว โดยผู้สอนกำหนดสถานการณ์และแนวทางการแสดงไว้ ผู้แสดงจะต้องประพจน์หรือมีความรู้สึกเหมือนกับบุคคลที่ตนสวมบทบาท มีการซักซ้อมล่วงหน้า

2. กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่เตรียมบทไว้ล่วงหน้า แต่ปฏิบัติอยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดไว้ ตอบโต้ด้วยตนเองอย่างอิสระผู้สอนกำหนดสถานการณ์ให้ และนำมาเล่าให้ฟัง ผู้แสดงคิดคำพูดด้วยตนเองตามขอบข่ายที่สถานการณ์กำหนด

องค์ประกอบของกิจกรรมบทบาทสมมติ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ดังต่อไปนี้

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 54) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้แก่

1. การกำหนดสถานการณ์สมมติ หัวข้อเรื่องหรือปัญหา
2. การกำหนดบทบาทสมมติที่ต้องการพร้อมรายละเอียด
3. กิจกรรมบทบาทสมมติ
4. กติกาควบคุมกิจกรรมบทบาทสมมติ
5. การอภิปรายที่เกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมกิจกรรมบทบาทสมมติ
6. การสรุปผลการเรียนรู้

ทิสนา แคมมณี (2562, หน้า 358) กล่าวถึงองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติดังนี้

1. มีผู้สอนและผู้เรียน
2. มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
3. มีกิจกรรมบทบาทสมมติ
4. มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

5. มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การ
แสดงบทบาทสมมติประกอบด้วย สถานการณ์สมมติ การกำหนดบทบาทสมมติ กิจกรรมบทบาท
สมมติ การอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก และการสรุปผลการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอขั้นตอนการนำบทบาทสมมติไปใช้ในห้องเรียนไว้
ดังต่อไปนี้

สาโรช โสภีรักษ์ (2546, หน้า 114) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้
กิจกรรมบทบาทสมมติมีทั้งหมด 3 ขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนเป็นผู้กำหนดสถานการณ์หรือช่วยกันวิเคราะห์เหตุการณ์หรือ
ประเด็นต่างๆ ร่วมกับผู้เรียน แล้วกำหนดผู้แสดงบทบาทหรือประเด็นต่างๆ ร่วมกับผู้เรียน ทั้งนี้
ส่วนใหญ่กิจกรรมบทบาทสมมติจะแสดงทันทีทันใด โดยไม่ต้องมีการฝึกซ้อมมาก่อน โดยผู้สอน
เพียงเป็นผู้อธิบายหรือซักซ้อมคร่าวๆ เท่านั้น บางครั้งกิจกรรมบทบาทสมมติ อาจจะใช้วิธีการ
ทันทีทันใดแต่กำหนดหรือเลือกให้แสดงทันทีทันใด ผู้สอนต้องกำหนดผู้สังเกตการณ์และ
มอบหมายประเด็นที่จะสังเกตการณ์ให้ชัดเจน
2. ขั้นแสดง ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทตามที่ได้รับมอบหมายหรือเตรียมมาซึ่งบางครั้งก็
แสดงทันทีทันใด
3. ขั้นสรุป เมื่อการแสดงจบลงผู้เรียนจะวิเคราะห์ อภิปราย และสรุปด้วยตัวนักเรียนเอง
ทั้งนี้อาจจะมีรูปแบบการอภิปรายตามความเหมาะสม บางครั้งกิจกรรมบทบาทสมมติอาจจะต้อง
แสดงซ้ำ เพราะว่าการแสดงในครั้งแรกเร็วเกินไปหรือไม่ชัดเจน

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 54-57) กล่าวว่าจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม
บทบาทสมมติ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน สร้างสถานการณ์และ
กำหนดบทบาทสมมติซึ่งบทบาทสมมติที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในปัจจุบันแยกออกเป็น
3 วิธี ดังนี้

1.1 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ ซึ่งผู้แสดงไม่จำเป็นต้องฝึกซ้อม
ก่อนที่จะแสดง เมื่อเรียนถึงเรื่องใดตอนใดก็แสดงได้ทันทีโดยแสดงไปตามความรู้สึกนึกคิดของ
ตนเอง เช่น เป็นครู ทหาร หรือบุคคลสำคัญต่างๆ ในชุมชน เป็นต้น

1.2 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบเตรียมบทไว้พร้อม ผู้สอนเตรียมบทไว้ล่วงหน้าบอกความคิดรวบยอดและบทบาทให้ผู้แสดงทราบ ซึ่งผู้แสดงอาจแสดงตามบทที่กำหนดบ้างหรืออาจคิดบทบาทขึ้นเองตามความคิด ความพอใจแต่ต้องตรงกับเนื้อหาที่กำหนดให้

1.3 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบแสดงละคร ผู้สอนกำหนดบทบาทไว้แล้วผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมแสดงและพูดตามบทที่ผู้สอนกำหนดขึ้น

2. ขั้นเริ่มบทเรียน ควรกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้คิดและอยากติดตามเรื่องราวต่างๆ ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น

- การเชื่อมโยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน
- การเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ผู้รับได้รับในอดีต
- การเล่าเรื่องหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วและทิ้งท้ายด้วยปัญหา
- การชี้แจงให้เป็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดงและร่วมกันคิดแก้ปัญหา
- การใช้คำถามนำซึ่งเป็นคำถามหลักในประเด็นที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดการคิด
- ฯลฯ

3. ขั้นเลือกผู้แสดง การเลือกผู้แสดงขึ้นอยู่กับจุดหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และควรให้โอกาสผู้เรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทด้วยความเต็มใจ เมื่อเลือกผู้แสดงครบถ้วนโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งแล้ว ควรใช้เวลาในการเตรียมการแสดงและการฝึกซ้อมพอสมควร เช่น

- เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาทเพื่อให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์
- เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ เพื่อให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ เกิดความเข้าใจในความรู้สึกหรือพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากตน

- เลือกผู้แสดงจากอาสาสมัครหรือความสนใจที่ผู้แสดงแต่ละคนสนใจ
- เลือกผู้แสดงแบบจำเพาะเจาะจง เพื่อให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ได้ข้อคิดจากบทบาทที่ได้รับ

- ฯลฯ

4. ขั้นกำหนดตัวผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรซ้อมความเข้าใจกับผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติที่จัดขึ้นนี้มีได้มุ่งนำเสนอเพื่อความสุขสนุกสนาน ความบันเทิง แต่ที่จริงแล้วจุดประสงค์ที่สำคัญมุ่งให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้แสดงและผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ ดังนั้น

ผู้ชมควรสังเกตและมีแบบบันทึกการสังเกต เพื่อมีสะดวกในการเก็บข้อมูลต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน

5. **ขั้นแสดง การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแสดง ควรใช้เศษวัสดุโดยใช้ซ้ำ (Reuse) การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือการซ่อมแซมใช้ (Recycle) เพื่อเป็นการประหยัดและปลูกจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า จัดเป็นฉาก การแสดงให้ดูสมจริง สมจริง เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วให้เริ่มการแสดงตามเวลาที่กำหนด ผู้แสดงควรดูแลกำกับ การแสดงอย่างใกล้ชิด ไม่ควรให้ใช้เวลายืดเยื้อยาวนานเกินไปหรือแสดงออกเรื่องหรือวาทะไปมาจน ผู้ชมเกิดความรำคาญหรือความสับสนไม่สามารถจับประเด็นตามที่ต้องการได้**

6. **ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เทคนิคที่จำเป็นคือ การสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้แสดง และการจดบันทึก ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชม/ผู้สังเกตการณ์ต่างๆ จากข้อมูลที่บันทึกไว้ เพื่อนำ ข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นประเด็นในการอภิปรายสะท้อนความคิดเห็นและสรุปประเด็นสำคัญในการ เรียนรู้**

ผู้สอนต้องระมัดระวังในการคุมประเด็นการอภิปราย โดยเน้นผู้ร่วมอภิปรายทุกคนให้ ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมบทบาทสมมติว่า บทบาทที่ผู้แสดงแสดงออกมานั้นเป็น เครื่องมือในการดึงดูความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ เจตคติหรืออคติต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของ ผู้แสดงแต่ละคนออกมาเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ ดังนั้นการอภิปรายจึงควรมุ่งเน้นเฉพาะ พฤติกรรมที่ผู้สวมบทบาทแสดงออกมา ตลอดจนสะท้อนความรู้สึกของผู้สวมบทบาทที่แสดงตาม บทบาทนั้นๆ เช่น มีพฤติกรรมอะไรบ้างที่น่าสนใจ ทำไมจึงแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น พฤติกรรม นั้นๆ จะก่อให้เกิดผลอะไรบ้าง เป็นต้น ประเด็นสำคัญผู้ร่วมอภิปรายไม่ควรมุ่งประเด็นไปวิจารณ์ การแสดงรายบุคคล เช่น แสดงได้ดี-ไม่ดีเพียงไร เหมาะสมกับบทบาทหรือไม่ การแต่งกายถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ รูปร่างหน้าตาดี ไม่ดีเพียงไร ฯลฯ เพราะนอกจากจะทำให้ผู้แสดงที่ตั้งใจแสดง บทบาทที่ได้รับมอบหมายถูกวิพากษ์วิจารณ์จนเสียความรู้สึกแล้วยังผิดวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เรียกว่า อภิปรายไม่ตรงประเด็นนั่นเอง

7. **ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป เมื่อได้วิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดง แล้วผู้สอนจะเป็นผู้เร้าและจูงใจให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดแนวคิด กว้างขวางขึ้น โดยให้ข้อคิดว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือพบเห็นมานั้น เป็นสิ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นฐาน ความเป็นจริงในวิถีชีวิตทั้งนั้น แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดกรอบแนวคิดของเรื่อง สรุปประเด็นให้ ตรงกับวัตถุประสงค์ของการแสดงที่กำหนดไว้**

สุคนธ์ สินธพานนท์, พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีระเกียรติสุนทร และพิวัสสาน์ ภารัตน์ (2554, หน้า 159-161) กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อนำไปใช้สอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 การวิเคราะห์ปัญหา หรือประเด็นที่จะนำเสนอให้ผู้สอน จำแนกสถานการณ์ได้ว่าอะไรหรือปัญหาอะไรเป็นจุดที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

1.2 กำหนดสถานการณ์และบทบาทสมมติเมื่อผู้สอนได้ปัญหาชัดเจนแล้วเตรียมการเพื่อนำเสนอให้แก่ผู้เรียน โดยวิธีการต่างๆ อาจจะเป็นการเล่า หรือรูปภาพประกอบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจกระจ่างชัด

2. ขั้นแสดง

2.1 การอ่านเครื่อง เป็นการนำผู้เรียนหรือกระตุ้นผู้เรียนไปสู่เรื่องที่จะเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน ผู้สอนอาจโน้มน้าวใจผู้เรียนให้ตั้งใจฟังเรื่องอย่างตั้งใจและมีวิธีการทำให้ผู้เรียนรู้ตัวว่า ทุกคนมีโอกาสจะประสบกับปัญหาทำนองนั้นและกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดที่จะช่วยแก้ไขปัญหานั้น ผู้สอนจะต้องมีวิธีการการเล่าที่เร้าใจผู้เรียนให้เกิดความรู้สึกตามที่เล่า และจะต้องทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าจะต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานั้น เรื่องหรือสถานการณ์ที่ผู้สอนนำมาเล่านั้น อาจจะแต่งขึ้นเองให้สอดคล้องกับเรื่องที่สอน หรืออาจจะนำมาจากตอนใดของวรรณคดีหรือหนังสืออื่นๆ ก็ได้ และผู้สอนจะหยุดเล่าเรื่องลงตรงที่มีปัญหาเกิดขึ้น เมื่อผู้สอนเล่าจบแล้ว ก็นำให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายโดยการตั้งคำถาม เช่น นักเรียนคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น และวิจารณ์ตัวละครต่างๆ เพื่อนำไปสู่กิจกรรมบทบาทสมมติต่อไป

2.2 การเลือกตัวผู้แสดง การเลือกตัวผู้แสดงนั้น อาจเลือกได้หลายแบบ ผู้เลือกหรือผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกว่าแสดงบทบาทใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการแสดงและการสอนเป็นสำคัญ เช่น เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับบท เลือกผู้แสดงที่แสดงตนออกมาว่าตนเข้าใจเป็นอย่างดี เมื่อแสดงแล้วจะไม่มีอาการเคอะเขิน เลือกผู้เรียนที่อาสาสมัครด้วยความเข้าใจ ผู้สอนจะเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสมของการคัดเลือกผู้แสดง

2.3 การจัดฉากตัวแสดง เมื่อได้ตัวผู้แสดงแล้วผู้สอนควรให้ผู้เรียนที่เหลือได้มีส่วนร่วมในการจัดสถานที่แบบสมมติขึ้นเพื่อให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง การจัดฉากนั้นอาจจะใช้วิธีแบบง่ายๆ ตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม

2.4 การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้สอนจะต้องแบ่งผู้เรียนให้เป็นผู้สังเกตการณ์และแนะนำให้ผู้สังเกตและวิเคราะห์เหตุการณ์ไปด้วย รับฟังวิธีการแก้ไขปัญหาของเพื่อนที่เสนอมาใช้เหตุผลในการคิดวิเคราะห์ว่า วิธีดังกล่าวนั้น จะสามารถแก้ไขปัญหาได้จริงหรือไม่ และถ้าได้แก้ปัญหาลงไปแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีกหรือไม่

2.5 การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ก่อนแสดงผู้เรียนควรได้วางแผนกันคร่าวๆว่าจะแสดงกันอย่างไร การแสดงจะเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยผู้สอนจะช่วยให้ผู้แสดงเข้าใจสถานการณ์มากขึ้นโดยการถามเพื่อสร้างความมั่นใจ

2.6 การแสดง เมื่อทุกคนพร้อมแล้วก็ให้เริ่มการแสดงได้ ผู้แสดงทุกคนจะแสดงตามบทที่ได้รับมอบหมายเป็นไปตามธรรมชาติ มีการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก การตัดสินใจเหมือนกับว่าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้นจริงๆ

2.7 การตัดบทเมื่อมีการแสดงเป็นไปจนได้เวลาพอสมควรแล้ว และการแสดงนั้นได้ข้อมูลเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายได้แล้ว ผู้สอนก็ควรตัดบทเพื่อไม่ให้การแสดงยืดเยื้อและมีเวลาดำเนินการวิเคราะห์และอภิปรายผลต่อไป

3. การวิเคราะห์และอภิปรายผล จะเป็นการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้แสดง ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ซึ่งมีการอภิปรายจะเป็นแบบใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการเรียนเป็นหลัก อาจมีการแบ่งกลุ่มย่อย โดยในแต่ละกลุ่มมีทั้งผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์ ผู้สอนควรมีส่วนช่วยในการอภิปรายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้วยการตั้งคำถามกว้างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและหาคำตอบ

4. ขึ้นแสดงเพิ่มเติม เมื่อมีการอภิปรายเสนอความคิดเห็นแล้ว อาจมีการเสนอแนะแนวความคิดใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจ ในการแสดงครั้งแรกอาจยังได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้สอนก็อาจจะให้มีการแสดงเพิ่มเติมได้ โดยใช้ทางเลือกใหม่ที่ได้จากการอภิปรายมาเป็นพื้นฐานของการแสดงครั้งใหม่ หากไม่จำเป็นต้องมีการแสดงใหม่ ก็ข้ามไปขั้นที่ 5

5. ขึ้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปเป็นหลักการ ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนได้แนวคิดที่หลากหลายกว้างขวางขึ้น ทำให้เห็นว่าเรื่องที่เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง และสามารถสรุปหาข้อยุติหรือความคิดรวบหรือหลักการสำคัญที่ได้จากการเรียนในเรื่องนั้น

กรมวิชาการ (อ้างถึงใน อารมณ์ ใจเที่ยง, 2553, หน้า 167) กล่าวว่าขั้นตอนวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขึ้นเตรียมการสอน

- 1.1 เตรียมจุดประสงค์
 - 1.2 เตรียมสถานการณ์สมมติ
 2. ขึ้นดำเนินการสอน
 - 2.1 ขึ้นนำเข้าสู่การแสดง
 - 2.2 เลือกผู้แสดง
 - 2.3 เตรียมความพร้อมผู้แสดง
 - 2.4 จัดฉากการแสดง
 - 2.5 เตรียมผู้สังเกตการณ์
 - 2.6 การแสดง
 - 2.7 การตัดบท
 3. ขึ้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง
 - 3.1 ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น คติวิเคราะห์อภิปราย
 4. ขึ้นแสดงเพิ่มเติม
 - 4.1 ผู้เรียนเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา
 5. ขึ้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป
 - 5.1 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปร่วมกันกับผู้สอน
- ทิสนา เขมมณี (2562, หน้า 358-359) ขั้นตอนสำคัญของการสอนมี 7 ขั้นตอน ดังนี้
1. ผู้สอน / ผู้เรียนนำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
 2. ผู้สอน / ผู้เรียนเลือกผู้แสดงบทบาท
 3. ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
 4. ผู้เรียนแสดงบทบาทและสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
 5. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง
 6. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ
 7. ผู้สอนประเมินผลการเรียนของผู้เรียน

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติสามารถสรุปได้เป็นขั้นตอนใหญ่ๆ คือ ขึ้นเตรียมการ ขึ้นแสดง ขึ้นสรุป และ

ชั้นอภิปรายผล โดยงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนที่ได้ศึกษามาปรับใช้กับงานวิจัยให้มีความเหมาะสมมากขึ้นโดยใช้ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ นำเข้าสู่สถานการณ์บทบาทสมมติที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างเสริมให้ผู้เรียนสนใจและกระตือรือร้นในการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ ครูให้ข้อมูลผู้เรียนในด้านภาษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น คำศัพท์ รูปประโยค วัฒนธรรมการใช้ภาษา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกฝนการแสดงการใช้ภาษาด้วยตนเอง เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม และเลือกผู้แสดงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เตรียมผู้สังเกตการณ์เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น เมื่อผู้เรียนฝึกฝนภาษาได้คล่องแคล่วแล้ว ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ชั้นอภิปรายผลและสรุปผล เมื่อแสดงบทบาทสมมติแล้ว ผู้สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น อภิปรายผลการแสดง ความสามารถทางการใช้ภาษา ครูผู้สอนปรับปรุงแก้ไขสำนวนของผู้แสดง

เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ในการนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอเทคนิควิธีการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไว้ ดังนี้

ทิตนา แคมมณี (2562, หน้า 359-360) ได้เสนอแนะเทคนิคการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไว้ 6 เทคนิคดังนี้

1. การเตรียมการ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจน และสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติที่จะช่วยสนองวัตถุประสงค์นั้น สถานการณ์และบทบาทสมมติที่กำหนดขึ้น ควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง อาจใช้บทบาทสมมติแบบละคร กำหนดเรื่องราวให้แสดงแต่ไม่มีบทให้ ผู้สวมบทบาทจะต้องคิดแสดงเอง หรืออาจใช้บทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา ซึ่งจะกำหนดสถานการณ์ที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งให้ และอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมมากบ้างน้อยบ้าง ผู้สวมบทบาทจะใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการแสดงออกและแก้ปัญหาตามความคิดของตน

2. การเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน หรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนครั้งก่อนๆ เข้าสู่เรื่องที่จะศึกษา หรืออาจใช้วิธีเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วทั้งทำด้วยปัญหา เป็น

การกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากคิด อยากติดตาม หรืออาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมการแสดง และช่วยกันคิดแก้ปัญหา

3. การเลือกผู้แสดง ควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่น เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาท เพื่อช่วยให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว หรือเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ และเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะต่างไปจากตน หรืออาจให้ผู้เรียนอาสาสมัครหรือเจาะจงเลือกคนใดคนหนึ่ง ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการช่วยให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ ควรให้เวลาผู้แสดงเตรียมการแสดง โดยอาจให้ฝึกซ้อมบ้างตามความจำเป็น

4. การเตรียมผู้สังเกตการณ์ หรือผู้ชม ผู้สอนควรเตรียมผู้ชมและทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าการแสดงบทบาทสมมตินี้ จัดขึ้นมิใช่มุ่งที่ความสนุก แต่มุ่งที่จะให้เกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรชมด้วยความสังเกต ผู้สอนควรให้คำแนะนำว่าควรสังเกตอะไรและควรบันทึกข้อมูลอย่างไร และผู้สอนควรจัดทำแบบสังเกตการณ์ให้ผู้ชมใช้ในการสังเกตด้วยก็ได้

5. การแสดง ก่อนการแสดงควรมีการจัดฉากการแสดงให้ดูสมจริง เมื่อผู้สอนให้เริ่มการแสดง และสังเกตการแสดงอย่างใกล้ชิด ไม่ควรมีการจัดการแสดงกลางคัน นอกจากกรณีที่มีปัญหาเมื่อการแสดงออกนอกทาง ผู้สอนอาจจำเป็นต้องให้คำแนะนำบ้าง เมื่อการแสดงดำเนินไปพอสมควรแล้ว ผู้สอนควรตัดบท ยุติการแสดง ไม่ควรให้การแสดงยืดเยื้อ ยืนยอ จะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทควรทำเมื่อเห็นว่าการแสดงได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

6. การวิเคราะห์อภิปรายผลการแสดง เป็นขั้นที่สำคัญมาก เพราะเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ เทคนิคที่สำคัญคือการสัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดของผู้แสดงและจดบันทึกไว้บนกระดานต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ถึงข้อมูลที่สังเกตได้ จากนั้นจึงให้ทุกฝ่ายร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และสรุปประเด็นการเรียนรู้ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงในการอภิปรายคือ เหตุที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมนั้นออกมา ไม่ควรมุ่งประเด็นไปที่การแสดงของผู้สวมบทบาทว่า แสดงได้ดี-ไม่ดี เพียงใด เพราะผิดวัตถุประสงค์ ยังทำให้ผู้แสดงเสียความรู้สึกได้

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติสามารถสรุปได้ว่า ในขั้นเตรียมการ ผู้สอนต้องอธิบายกิจกรรม ตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจน สถานการณ์และบทบาทสมมติที่กำหนดขึ้น ควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ใช้บัตรบอกบทบาท (Role Card) อธิบายบทบาทของแต่ละคนให้ชัดเจน ขั้นการเริ่มบทเรียน ให้ผู้เรียนทั้งห้องระดมสมอง ช่วยกันคิดว่าอาจจะต้องใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ หรือสำนวนอะไร ให้เวลาเตรียมที่เพียงพอ การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้สอนควรชี้แนะว่าควรสังเกตอะไรและบันทึกข้อมูลอย่างไร ขั้นแสดง ไม่ควรมีการจัดการแสดงกลางคัน นอกจากกรณีที่มีปัญหา ไม่ควรให้การแสดงยืดเยื้อ ย่นย่อ สามารถตัดบทเมื่อเห็นว่าการแสดงได้ให้ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ขั้นวิเคราะห์อภิปรายผลการแสดง เทคนิคที่สำคัญคือการสัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดของผู้แสดงและสัมภาษณ์ผู้สังเกตการณ์ จากนั้นจึงให้ทุกฝ่ายร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่สำคัญ หลังการแสดงให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการใช้ภาษาของผู้เรียน เช่น ไวยากรณ์ การออกเสียง ข้อมูลป้อนกลับนี้ผู้สอนอาจนำมาทบทวนในการสอนชั่วโมงอื่นได้

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมาก มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ไว้ดังต่อไปนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537, หน้า 118) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

1. เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง
2. เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิดและมีความกล้าในการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษา
3. ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่และเป็นกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกัน มีวินัยและความรับผิดชอบ

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 61-62) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดความเข้าใจว่าคนอื่นอาจคิด รู้สึก และปฏิบัติอย่างไร เห็นอกเห็นใจคนอื่น
 2. ใช้ช่วยในการเปลี่ยนแปลงเจตคติ
 3. ผู้เรียนได้รับการเตรียมสำหรับสถานการณ์จริงที่จะเผชิญ
 4. กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
 5. สามารถใช้พัฒนาทักษะทางสังคม
 6. ใช้ในการสอนหรือประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย หรือทั้งสองประการ
 7. ผู้แสดงบทบาทเรียนรู้การจัดระบบความคิด และการตอบสนองโดยฉับพลัน
 8. ฝึกการใช้ระบบการสื่อสารจากการปฏิบัติมากกว่าจากการใช้ถ้อยคำ
- ซาโรซ โสกรัทซ์ (2546, หน้า 115) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมบทบาทสมมติดังนี้

1. ผู้เรียน ได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง
2. ผู้เรียน ได้เข้าใจถึงพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
5. ทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพการณ์ที่เป็นจริงของชีวิต
6. ทำให้ผู้เรียนรู้จักฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกได้มาก

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 58) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน สามารถเรียกได้ว่าเป็นเทคนิคการสอนแบบเล่นปนเรียน
2. เป็นลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน
3. เป็นการเรียนรู้ที่มีสภาพใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาก ผู้เรียนสามารถสัมผัสได้
4. ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ความรู้สึกของผู้อื่นและสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของผู้เรียนได้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 166) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมบทบาทสมมติดังนี้

1. ส่งเสริมให้บทเรียนน่าสนใจ และผ่อนคลายความเครียด
2. สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
3. สร้างเสริมความสามัคคี และช่วยให้เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

4. ช่วยฝึกฝนแก้ปัญหาและการตัดสินใจของผู้เรียน
5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้ง
6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับหรือเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม รวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้เหมาะสม

ทิสนา แหมมณี (2562, หน้า 361) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการเรียนการสอน ดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจความรู้ลึกและพฤติกรรมของผู้อื่นได้ เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของตน
3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา
4. เป็นวิธีการที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง
5. เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน และการเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมบทบาทสมมติสามารถสรุปได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา มีความใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ซึ่งช่วยในการสื่อสาร เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ฝึกใช้ความคิด ทำให้สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่จะเผชิญในชีวิตจริง กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นทำให้เข้าใจพฤติกรรมของผู้อื่น มีทักษะในการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก เรียนรู้อย่างสนุกสนาน รวมถึงเสริมบทเรียนให้น่าสนใจ นำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Good (1973, p. 7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2548, หน้า 125) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556, หน้า 165) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์เรียนการสอนที่ผู้สอนจัดขึ้น

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งได้มาจากการทดสอบของครูผู้สอน

พฤติกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนมีจุดหมายที่สำคัญ คือ ต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ปรารถนา จุดมุ่งหมายทางการศึกษาจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และจากจุดมุ่งหมายดังกล่าวจำแนกจุดมุ่งหมายตามแนวคิดของบลูม (Benjamin Bloom) ได้จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิดหรือด้านสติปัญญา (Conitive domain) ด้านความรู้สึก (Affective domain) และพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor domain)

พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) หมายถึงการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ผู้เรียนจะต้องอาศัยความสามารถทางสมองเป็นที่ตั้งของการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งจดจำ เช่น การเรียนวิชาเลข การแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การทำความเข้าใจในการอ่าน การเขียนเรียงความ การคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เป็นต้น พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยหรือด้านพฤติกรรมสมองแยกได้เป็น 6 ประเภท

1. ความรู้ ความจำ (Knowledge) หมายถึง การเรียนที่ผู้เรียนสามารถระลึกข้อความรู้ต่างๆ ที่ครูได้สอนหรือข้อความรู้ที่ตนได้ศึกษามาด้วยวิธีการต่างๆ ไปได้ เช่น นักเรียนสามารถ

นี่ถึงพยัญชนะได้ครบทั้ง 44 ตัว สามารถที่จะบอกได้ว่าพยัญชนะตัวใดเป็นอักษรกลาง อักษรสูง หรืออักษรต่ำ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะอธิบาย ขยาย ความหรือเขียนเรื่องราวใดๆ ที่ตนได้รับรู้มาโดยการใช้อ้อยคำ สำนวนภาษาของตนเอง และ หมายความว่ารวมถึงความสามารถในการที่แปลความหมาย ตีความหมาย หรือขยายความหมาย ข้อมูล จากสำนวนสุภาษิต แผนที่ กราฟ หรือตารางต่างๆ ตัวอย่างของพฤติกรรมความเข้าใจ เช่น แปลตัวเลขในตารางเวลารถเข้าออกในสถานีรถประจำทาง การอ่านแผนที่ การอธิบายความหมาย ของสำนวน ภาษาสุภาษิตต่างๆ

3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการที่จะนำความรู้ ความเข้าใจที่ตนมีไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิมได้ เช่น ครูสอนวิธีการบวกเลขใน ชั้นเรียนแล้ว นักเรียนสามารถคิดทอนเงินเมื่อทางบ้านใช้ให้ไปซื้อของที่ร้านค้าได้ หรือหลังจากที่ นักเรียนเรียนรู้ประโยชน์ของปุ๋ยประเภทต่างๆ แล้ว สามารถเลือกปุ๋ยเพื่อใช้ในการปลูกผักที่บ้าน ของตนได้ถูกต้อง

4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการที่จะใช้สมองขบ คิดหาเหตุผล หาหลักการ หาสาเหตุ หรือความเป็นไปของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น นักเรียนที่ปลูกผัก ตั้งเกตเห็นว่าผักที่ตนเองปลูกไว้ไม่งอกงาม ถ้านักเรียนใช้ความสามารถโดยลำพังของตนเองค้นหา สาเหตุที่ทำให้ผักของตนไม่งาม เช่น เพราะไม่รดน้ำ ดินไม่ดี แดดส่องไม่ถึง อุณหภูมิไม่เหมาะ หรือ ปุ๋ยไม่เพียงพอ โดยการคิดหาสาเหตุดังกล่าวนี้ นักเรียนกระทำด้วยตนเอง ไม่ได้อาศัยคำบอกเล่าของ ครูแต่ประการใด ลักษณะการใช้สมองดังกล่าวนี้ถือเป็นการวิเคราะห์

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการที่จะใช้สมองคิดสร้างสิ่งใหม่ ขึ้นมาโดยอาศัยความสามารถของตนเอง เช่น การที่นักเรียนเขียนเรียงความโดยไม่คัดลอกมาจาก บทความของใคร หรือการออกแบบของใช้ใหม่ๆ โดยใช้ความคิดของตนเอง การสังเคราะห์ยังม ีความหมายรวมถึงความสามารถในการวางแผนการทำงานล่วงหน้า เช่น การที่นักเรียนสามารถ วางแผนการจัดกิจกรรมวันเด็กในหมู่ของพวกเขาตนเอง โดยครูไม่ต้องเข้าไปกำกับหรือไปสั่งการ ได้

6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง การที่ผู้เรียนพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ เพ่งเล็งว่าสิ่งนั้นๆ มีคุณค่า ดี-เลว ถูก-ไม่ถูก ควร-ไม่ควร โดยมีเหตุผลประกอบ (ราตรี นันทสุคนธ์, 2553, หน้า 35-36)

เครื่องมือวัดด้านพุทธิพิสัย

ชวลิต ชูกำแหง (2553, หน้า 94-100) กล่าวว่าเครื่องมือและวิธีการประเมินด้านพุทธิพิสัยที่เป็นที่นิยม มีดังต่อไปนี้

1. ข้อสอบอัตนัย จะเขียนคำถามโดยกำหนดเป็นสถานการณ์หรือปัญหารูปใดรูปหนึ่ง เพื่อให้ผู้ตอบได้แสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นได้อย่างไม่จำกัด คำตอบของข้อสอบอัตนัยมีลักษณะและปริมาณไม่แน่นอน การตอบข้อสอบอัตนัยจึงต้องจัดระเบียบคำตอบภายในเวลาที่กำหนดให้

1.1 ประเภทของข้อสอบอัตนัย

1. แบบไม่จำกัดคำตอบ หรือแบบขยายความ
2. แบบจำกัดคำตอบ

1.2 ชนิดของข้อสอบอัตนัย อาจจะเขียนคำถามได้หลากหลายแตกต่างกันดังนี้

1. ถามให้เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่าง
2. ถามให้ตัดสินสนับสนุน และคัดค้าน
3. ถามให้ประยุกต์กฎความจริงหรือหลักการนำไปสู่สถานการณ์ใหม่
4. ถามให้จัดประเภท
5. ถามหาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและผลลัพธ์
6. ถามให้ยกตัวอย่างหรืออธิบายโดยใช้ภาพประกอบ
7. ถามให้ระบุจุดมุ่งหมายในการเลือกหรือจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็น
8. ถามให้วิจารณ์ ความถูกต้อง ความตรงของสถานการณ์ข้อความหรือแผนภาพ
9. ถามให้อนุมานจากข้อมูล
10. ถามให้อภิปราย
11. ถามเกี่ยวกับโครงร่าง
12. ถามให้อธิบายหรือนิยาม
13. ถามให้สรุป
14. ถามให้สังเกต
15. ถามโดยให้สร้างสถานการณ์ใหม่

1.3 วิธีการตรวจให้คะแนน

1. วิธีการกำหนดค่าคะแนน ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน 1) เฉลยคำตอบไว้ล่วงหน้า โดยให้ครอบคลุมลักษณะที่สำคัญ 2) อ่านคำตอบข้อเดียวกันของนักเรียนทุกคนให้หมด 3) รวมคะแนนทั้งหมดของทุกข้อของแต่ละคนแล้วประเมิน

2. วิธีการตรวจให้คะแนนแบบแบ่งกลุ่ม เป็นวิธีการที่ง่ายกว่าวิธีการกำหนดค่าคะแนน และเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงให้ผลลัพธ์ที่ดีมาก ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 2 ขั้นตอน 1) อ่านคำตอบทั้งหมดให้ทะลุปรุโปร่งโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วแบ่งกระดาษคำตอบออกเป็นประเภทๆ พร้อมทั้งกำหนดเกรดให้เป็นกองๆ 2) อ่านคำตอบทั้งหมดซ้ำใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระดาษคำตอบที่มีเครื่องหมายไม่แน่ใจ

2. ข้อสอบตอบสั้นๆ และข้อสอบเติมคำ

2.1 ข้อสอบตอบสั้นๆ ลักษณะของข้อสอบจะเขียนคำถามให้ผู้ตอบได้แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยการเขียนตอบเป็นคำคำเดียว หรือประโยคสั้นๆ การตรวจให้คะแนนผู้ตรวจจะอ่านเพียงเล็กน้อย แล้วพิจารณาว่าคำตอบนั้นถูกต้อง หรือใกล้เคียงกับคำตอบที่ถูกเพียงใด จำแนกรูปแบบคำถามเป็น 3 แบบดังนี้ 1) แบบตั้งคำถามโดยตรง 2) แบบหาคำหรือข้อความให้สอดคล้องกับคำถาม 3) แบบตอบคำถามจากรูปภาพ แผนภูมิต่างๆ

2.2 ข้อสอบเติมคำ ลักษณะของข้อสอบจะเขียนเป็นประโยคหรือข้อความเป็นตอนๆ นำไว้แล้วเว้นช่องว่างระหว่างข้อความหรือท้ายข้อความ สำหรับให้เติมคำหรือข้อความ เพื่อให้ข้อความนั้นถูกต้องสมบูรณ์ การเว้นช่องว่างอาจจะเว้นให้เติมมากกว่าหนึ่งแห่ง จำแนกรูปแบบคำถามเป็น 2 แบบ ดังนี้ 1) แบบเติมคำตอบข้อละแห่ง 2) แบบเติมคำข้อละหลายแห่ง

3. ข้อสอบเลือกตอบหลายตัวเลือก ประกอบด้วยส่วนที่เป็นคำถามและส่วนที่เป็นคำตอบ ส่วนคำถามเป็นข้อความปัญหา เขียนเป็นประโยคคำถาม ส่วนคำตอบให้เลือกเป็นตัวเลือกหลายตัวเลือก มีทั้งคำตอบถูกและคำตอบผิด เรียกว่าตัวลวง ข้อสอบเลือกตอบจึงเป็นข้อสอบชนิดที่มีคำตอบกำหนดให้ไว้ก่อน แล้วผู้ตอบต้องเลือกตอบตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่ง หรือหลายตัวเลือก แล้วแต่เงื่อนไขคำถาม ผู้ตอบไม่มีอิสระในการตอบความคิดเห็นของตน

3.1 รูปแบบข้อสอบเลือกตอบ อาจจำแนกเป็นรูปแบบใหญ่ๆ 3 รูปแบบ ดังนี้ 1) แบบคำถามเดียว 2) แบบตัวเลือกคงที่ 3) แบบตีความหมายโจทย์

4. ข้อสอบแบบถูกผิด ลักษณะของข้อสอบจะเขียนข้อความที่เป็นสถานการณ์ซึ่งมีทั้งถูกหรือผิดละกันไป จำแนกรูปแบบคำถามเป็น 3 แบบ ดังนี้ 1) แบบคำถามเดี่ยว 2) แบบคำถามขยาย 3) แบบคำตอบผสม

5. ข้อสอบแบบจับคู่ ลักษณะข้อสอบประกอบด้วยคำถาม เขียนไว้เป็นตัวยืนไว้ในสมุดก๊ซายมือ โดยมีที่ว่างเว้นไว้หน้าข้อเพื่อให้ผู้ตอบเลือกหาคำตอบที่เขียนไว้ในสมุดก๊ซายมือ จำแนกรูปแบบคำถามเป็น 3 แบบ ดังนี้ 1) แบบหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน 2) แบบตัวเลือกคงที่ 3) แบบจัดเรียงใหม่

การประเมินด้านพุทธิพิสัย เป็นการประเมินด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกระบวนการทางปัญญาของผู้เรียน ซึ่งนิยมใช้จุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม โดยมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้อง และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการประเมินให้สอดคล้องเหมาะสมยิ่งขึ้น ในการประเมินด้านพุทธิพิสัยจึงสามารถประเมินได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้จากหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพุทธิพิสัยที่เป็นที่นิยม ได้แก่ แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบอัตนัย ในงานวิจัยเล่มนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือแบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย

ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก กัททิษณี (2549, หน้า 73) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองในด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 16) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ ของแต่ละสาขาวิชา มีทั้งลักษณะที่เป็นข้อเขียน (Paper and Pencil Test) และที่เป็นภาคปฏิบัติจริง (Performance Test)

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556, หน้า 166) กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น (What person has learned) จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้ขึ้น สิ่งที่มีวัดจึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจเป็นความรู้หรือทักษะบางอย่าง (ส่วนใหญ่จะเน้นทักษะทางสมองหรือความคิด) อันบ่งบอกถึง สถานภาพของการเรียนรู้ที่ผ่านมา หรือสภาพการเรียนรู้ที่บุคคลนั้นได้รับ

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีลักษณะเป็นข้อเขียนและภาคปฏิบัติจริง

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก ภัททิยธนี (2549, หน้า 73) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทที่ครูสร้างที่เป็นที่นิยมใช้มี 6 แบบดังนี้ 1) ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง 2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด 3) ข้อสอบแบบเติมคำ 4) ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ 5) ข้อสอบแบบจับคู่ 6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ

เยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 25) กล่าวว่าแบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอิงกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มอาจมีระดับความรู้ความสามารถไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นผู้ที่สอบได้คะแนนผลสัมฤทธิ์เท่ากันในวิชาเดียวกัน แต่ต่างกลุ่มก็ไม่จำเป็นจะต้องได้ระดับคะแนนหรือเกรดเหมือนกันเสมอไป และแบบทดสอบอิงเกณฑ์ จะทราบว่าผู้เข้าสอบแต่ละคนมีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการที่ได้รับจากการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2556, หน้า 169) กล่าวว่า แบบทดสอบที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันมี 2 แบบ ได้แก่ การทดสอบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Testing) และการทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Testing) โดยการทดสอบแบบอิงกลุ่ม (NRT) เน้นการวัดความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลและนำไปประเมินด้วยการเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของกลุ่มหรือปกติวิสัย (Norm) ส่วนการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (CRT) เน้นการวัดระดับความสามารถของบุคคลและนำไปประเมินด้วยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Criterion) หรือมาตรฐาน (Standard) ที่กำหนดขึ้น

สรุปได้ว่า ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Testing) 2) แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Testing) ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอิงเกณฑ์ เพื่อที่จะประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ความสามารถในการพูด

ความหมายของการพูด

การพูดเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากเป็นอันดับสองรองจากการฟัง ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของการพูดไว้ดังนี้

ลักษณะ สดะเวทิน (2536, หน้า 23) กล่าวว่า การพูดคือการที่ผู้พูดสามารถถ่ายทอดความหมายหรือความรู้สึกนึกคิดของตนไปยังผู้ฟังเพื่อมุ่งสู่ความรู้ ความเข้าใจ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้พูดต้องการ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537, หน้า 167) กล่าวว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดหมายหมายของผู้พูด

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540, หน้า 123) กล่าวว่า การพูดคือการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูด เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และ อากัปกิริยาท่าทางจนเป็นที่เข้าใจกันได้

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, หน้า 163) กล่าวว่า การพูด คือ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม เป็นการสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต่างฝ่ายต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง และต่างฝ่ายก็ต้องตีความสิ่งที่ตนเองได้ฟัง ดังนั้น จุดประสงค์ของทักษะการพูด คือ การสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องสามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจ หลีกเลี่ยงการทำให้ผู้ฟังสับสนเนื่องจากการออกเสียงผิด ไวยากรณ์ผิด ใช้คำผิดหรือไม่เหมาะสม นอกจากนั้นยังต้องพูดให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมด้วย

รุ่งฤดี แผลงสร (2559, หน้า 195) กล่าวว่า การพูดหมายถึงทักษะการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยผู้ส่งสารหรือผู้พูด ผู้รับสารหรือผู้ฟัง เนื้อหาของสาร และสื่อหรือช่องทางการสื่อสาร การพูดจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการได้นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทุกส่วนต้องสนับสนุนกันเป็นทักษะการสื่อสารสองทางเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก หรือเรื่องราวต่างๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร

อริยานุวัฒน์ สมมาตรกุล (2562, หน้า 47) กล่าวว่า การพูดหมายถึงการสื่อความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและทรรศนะต่างๆ ของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างเหมาะสม เพื่อสื่อให้ผู้ฟังรับสารที่ต้องการสื่อตรงตามเป้าหมายและจุดประสงค์

สรุปได้ว่า การพูดคือ การสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ประกอบไปด้วยผู้พูดและผู้ฟัง ผู้พูดสามารถถ่ายทอดความหมาย ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของตน สื่อสารอย่าง

มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไปยังผู้ฟังเพื่อให้รับรู้ และเข้าใจ ตาม วัตถุประสงค์ที่ผู้พูดต้องการ โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของการพูด

มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดไว้ ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2530, หน้า 38-39) กล่าวว่า การพูดประกอบไปด้วย

องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (fluency) ความราบรื่นและความต่อเนื่อง และความเป็นธรรมชาติ ในการพูด
2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) ความสามารถที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด
3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (amount of communication) ปริมาณของ ข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (quality of communication) ความถูกต้องของ ภาษาที่พูดออกไป
5. ความพยายามในการสื่อสาร (effort to communicate) ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจ ในสิ่งที่ตนพูดโดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูดเพื่อการสื่อสาร

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540, หน้า 123) กล่าวว่า การพูดมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้พูด เป็นผู้ที่ต้องแสดงความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดไปสู่ผู้ฟังให้ได้ ที่สุด ผู้พูดต้องรู้จักใช้ภาษา น้ำเสียง สีหน้าท่าทางอย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบ เพื่อให้การพูดบรรลุจุดมุ่งหมาย
2. สารหรือเนื้อเรื่องที่พูด เนื้อเรื่องต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน มีประโยชน์ เป็นไป ในทางสร้างสรรค์ ผู้พูดควรเลือกเรื่องที่ตนถนัดและมีความรู้จริงๆ
3. ผู้ฟัง เป็นผู้รับสารที่ผู้พูดถ่ายทอดมาให้ ผู้ฟังต้องสามารถฟังถ้อยคำต่างๆ ได้เข้าใจ มี สมมติ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้พูดซึ่งแตกต่างกับความคิดของตนผู้ฟังอาจแสดงปฏิกิริยา ให้ผู้พูดทราบด้วยการพยักหน้า ประทับมือ ยิ้ม หัวเราะ ก้มหน้า ขมวดคิ้ว ฯลฯ ผู้พูดก็จะทราบได้ว่าผล ของการพูดตรงกับความต้องการหรือไม่

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, หน้า 163-166) ได้กล่าวว่า การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการ พูดที่มีประสิทธิภาพนั้น มีองค์ประกอบดังนี้

1. จุดประสงค์ของการพูด เนื่องจากการพูดและการฟังเป็นทักษะคู่กัน ดังนั้นจุดประสงค์ของการพูด และการฟังจึงเหมือนกัน นั่นคือ พูดเพื่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (interaction) และพูดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล (transaction) ในการพูดคู่สนทนาต้องสามารถใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ นั่นคือ เมื่อพูดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ภาษาต้องมีความถูกต้องชัดเจน แต่ถ้าเป็นการพูดเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ภาษาอาจไม่จำเป็นต้องถูกต้องมากนัก เพราะจุดประสงค์ของการพูด คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด
2. การพูดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ผู้พูดต้องใช้คำที่เหมาะสมนำคำมาเรียงลำดับให้ถูกต้อง และออกเสียงได้ถูกต้อง นั่นคือผู้เรียนต้องรู้คำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียง นอกจากความรู้ด้านภาษา ผู้พูดยังต้องใช้กลวิธีในการสื่อสารทั้งแบบใช้คำพูด (verbal) เช่น การพูดซ้ำ การอธิบายใหม่ การถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และไม่ใช่คำพูด (non-verbal) เช่น การแสดง ท่าทาง การมองตา เป็นต้น
3. ปฏิสัมพันธ์ในการพูด การพูดเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง และสิ่งที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในการพูด ประกอบด้วย การเริ่มสนทนา การดำเนินการสนทนา การจบการสนทนา การผลัดกันพูด และการโต้ตอบที่เหมาะสม
 1. การเริ่มสนทนา เป็นการพูดเพื่อดึงคู่สนทนาให้หันมาสนใจผู้พูด เพื่อผู้พูดจะสามารถดำเนินการสนทนาได้ ข้อความที่ใช้นี้มักจะเป็น tag question คำถามแบบนี้เป็นคำถามที่ผู้ฟังต้องตอบ
 2. การดำเนินการสนทนา ในการสนทนา คู่สนทนาต้องมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้การสนทนาสามารถดำเนินไปได้ ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการต่อไปนี้
 - การเริ่มการสนทนา (initiate)
 - การตอบ (respond)
 - การติดตามผล (follow-up)
 3. การจบการสนทนา ก่อนจบการสนทนา ผู้พูดต้องแสดงให้คู่สนทนาทราบว่า จะจบการสนทนา
 4. การผลัดกันพูด (Talking Turns) การผลัดกันพูด เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้การสนทนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่มักเป็นปัญหาต่อผู้พูด ปัญหาแรกเกิดขึ้นคือ เมื่อต้องการเข้าร่วมสนทนา เนื่องจากไม่ทราบว่าเมื่อใดคู่สนทนาจะพูดจบ ตนเองจะได้พูด สิ่งที่สามารถสังเกตได้คือ เมื่อผู้พูดลงเสียงต่ำแสดงว่าจะหยุดพูด นอกจากฟังระดับเสียงลงแล้ว อาจจะแสดงท่าทางเพื่อให้คู่สนทนา

ทราบว่าการพูด เช่น การเลิกหัว กระแอมกระไอ หรือจ้องคู่สนทนา เป็นต้น อีกปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ การเชิญให้ผู้อื่นร่วมสนทนา วิธีการที่จะทำให้ผู้อื่นเข้าร่วมสนทนาคือใช้ tag questions

5. การโต้ตอบที่เหมาะสม ในภาษาอังกฤษมีการโต้ตอบที่เป็นแบบแผนที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ได้ เช่น การทักทาย การเชิญ การชมเชย การถามเกี่ยวกับสุขภาพ และการร้องทุกข์

แสงระวี ดอนบัวแก้ว (2558, หน้า 148) ได้สรุปองค์ประกอบของการพูดของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (fluency) ความราบรื่น ความต่อเนื่องและความเป็นธรรมชาติในการพูด
2. ความเข้าใจ (comprehensibility) ปริมาณของข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
3. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (quality of communication) ความถูกต้องของภาษาที่พูดออกไปโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ใช้ศัพท์ที่ถูกต้อง การออกเสียงสระ พยัญชนะ การเน้นเสียง การออกเสียงสูงต่ำในประโยค ตลอดจนจังหวะในการพูด และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
4. ความพยายามในการสื่อสาร (effort to communication) ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดและไม่ใช้คำพูดเพื่อสื่อสาร

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายขององค์ประกอบของทักษะการพูดไว้ สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญคือ ผู้พูด ต้องเป็นผู้ที่แสดงความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ไปสู่ผู้ฟังอย่างคล่องแคล่ว โดยต้องเข้าใจเนื้อเรื่อง และถ่ายทอดข้อความอย่างมีคุณภาพ มีความถูกต้องของภาษาที่ใช้ รวมถึงมีความพยายามในการสื่อสารรู้จักการเริ่มการสนทนา การดำเนินสนทนา รวมถึงการจบการสนทนาที่เหมาะสม

การฝึกความสามารถในการพูด

โรเจอร์ (Roger Scott, 1981, p.70 อ้างถึงในสุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537, หน้า 167-168) นำเสนอขั้นตอนการสอนความสามารถในการพูด และกิจกรรมไว้ต่างๆ ไว้ดังนี้

1. ขึ้นบอกวัดอุปสรรค ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรจะเป็นรูปปริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกต

ลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นกับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่จะพูด สถานที่พูดและ เนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง

3. ขั้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อมๆกัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลายๆ แบบ และเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

พรสวรรค์ สิปป์ (2550, หน้า 167-168) กล่าวว่า ในปัจจุบันการเรียนรู้ทักษะการพูด จะเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง เช่น การพูดโทรศัพท์ การสนทนาเพื่อหาข้อมูล หรือการแสดงความคิดเห็น ในการสื่อสารผู้พูดทั้งสองฝ่ายจะต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับกับสิ่งที่อีกฝ่ายพูด ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ ดังนั้น การสนทนาที่แท้จริงนั้น คือ การเติมข้อมูลที่ผู้สนทนาทั้งสองฝ่ายไม่มีให้สมบูรณ์ (information gap) เพราะผู้พูดแต่ละฝ่ายมีข้อมูลที่อีกฝ่ายไม่รู้ ทั้งสองฝ่ายต้องอธิบายความหมาย หรือถามคำถามเพื่อยืนยันความเข้าใจของตน

ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยการพูด ผู้สอนควรจัดกิจกรรมต่อไปนี้ เพื่อช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้พูดอย่างมีประสิทธิภาพ

1. สอนกลยุทธ์ในการพูด

ผู้สอนควรสอนและเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ต่อไปนี้ได้

- 1.1 การเริ่มบทสนทนา
- 1.2 การพูดเพื่อขอให้คู่สนทนาพูดซ้ำ ให้พูดช้าๆ ให้ขยายความให้ชัดเจน
- 1.3 การพูดเพื่อตรวจสอบคู่สนทนาเข้าใจหรือไม่
- 1.4 การพูดเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับภาษา
- 1.5 การพูดเพื่อไม่ให้การสนทนาติดขัด สามารถทำให้การสนทนาดำเนินไปได้

2. การฝึกภาษาให้ถูกต้อง และมีความหมายสามารถทำได้ดังนี้

2.1 ฝึกในบริบท (Contextualized Practice) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษากับหน้าที่ในการสื่อสาร ผู้สอนต้องหาเหตุการณ์ที่ต้องใช้โครงสร้างนั้นอยู่เสมอ เช่น เมื่อสอนโครงสร้าง present continuous tense ก็อาจจะอยู่ในบริบทของการโทรศัพท์ สมมติสถานการณ์ให้ผู้โทรศัพท์ขอพูดกับเพื่อน และผู้รับโทรศัพท์ตอบว่า Just a minute. He's answering another call เป็นต้น

2.2 ให้ผู้เรียนเลือกภาษาเอง (Personalized Language) การให้ผู้เรียนปรับภาษาให้เป็นของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชอบ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน และการเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน

2.3 ให้ผู้เรียนตระหนักถึงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระเบียบแบบแผนและสังคม จดมุ่งหมาย ก็เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจพฤติกรรมและภาษาที่เหมาะสมกับสังคม

3. การฝึกออกเสียง ในการฝึกออกเสียงต้องบูรณาการกับบทเรียน เสียงที่มีปัญหาต่อผู้เรียน ได้แก่ เสียงเดี่ยวที่ไม่มีในภาษาของผู้เรียน เสียงเน้นคำ เสียงเน้นประโยค ระดับเสียงสูงต่ำ การเชื่อมเสียง การกลืนเสียง ในการฝึกออกเสียง ผู้สอนจะตัดสินใจว่าจะฝึกเสียงใด เมื่อใด และอย่างไร

กอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์ (2551, หน้า 197-198) ได้กล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการพูดไว้ว่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพูดเพียงลำพังหรือการพูดแบบหมู่คณะก็ตาม มีข้อควรกำหนดไปฝึกปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดโครงเรื่องที่จะพูด การกำหนดโครงเรื่องที่จะพูด เพื่อให้มีขอบเขตหรือทิศทางของเรื่องที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. รวบรวมข้อมูล ผู้พูดควรศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเชื่อถือได้และนำข้อมูลที่ได้มารวบรวม เรียบเรียง และจัดลำดับการนำเสนอ เพื่อให้มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

3. ทำความเข้าใจกับข้อมูลทั้งหมด เมื่อผู้พูดได้เรียบเรียงข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผู้พูดจะต้องทำความเข้าใจกับข้อมูลเหล่านั้นให้กระจ่างชัด สำรวจว่ามีข้อมูลใดที่ต้องแก้ไขหรือค้นหาเพิ่มเติมหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทำให้ตนเองเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น อย่างเป็นจริง

4. ฝึกซ้อมการพูด การฝึกซ้อมการพูด เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเองไม่รู้สึกละอายเมื่อจะต้องพูดและจะได้รู้จังหวะในการพูด หากต้องใช้อุปกรณ์ช่วยจะได้รู้จังหวะในการนำเสนอ และเลือกท่วงท่าให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่จะนำเสนอ หากเป็นการพูดโดยจับพลัน ผู้พูดต้องมีปฏิภาณไหวพริบ ดังนั้นผู้พูดจึงควรเป็นผู้หมั่นศึกษาหาความรู้ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

5. สร้างบรรยากาศ การสร้างบรรยากาศที่ดีเมื่อถึงเวลาพูด ผู้พูดจะต้องสร้างบรรยากาศที่ดีในการพูดเพื่อให้ผู้ฟังสนใจในการนำเสนอของผู้พูด โดยต้องแสดงความเป็นกันเอง ความจริงใจ มีอารมณ์ขัน มีมารยาท และรักษาเวลาในการพูด หากมีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ซักถามหรือแสดง

ความคิดเห็น ผู้พูดจะต้องรักษามารยาทในการเป็นผู้ฟังที่ดี เปิดใจให้กว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หากมีการโต้แย้งหรือมีความเห็นที่แตกต่างกัน ต้องชี้แจงกันด้วยเหตุผล

6. ประเมินผลการพูด การประเมินผลการพูดทุกครั้ง เพื่อจะได้รู้ข้อผิดพลาดหรือจุดเด่นของตนเอง โดยผู้พูดอาจเป็นผู้ประเมินตนเองในเบื้องต้นและให้ผู้อื่นเป็นผู้ช่วยประเมินอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

แสงระวี ดอนบัวแก้ว (2558, หน้า 148) กล่าวว่า การฝึกความสามารถในการพูดมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นกลไก ผู้เรียนสามารถพูดเลียนแบบเสียงของเจ้าของภาษาได้ และสามารถจำคำประโยค ข้อความ หรือบทสนทนา โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจคำหรือข้อความเหล่านั้น
2. ขั้นความรู้ ผู้เรียนสามารถพูดโดยใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์ที่เรียนมาอย่างเข้าใจ ความหมาย
3. ขั้นถ่ายโอน ผู้เรียนสามารถสร้างประโยคใหม่ๆ โดยใช้ไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้วได้อย่างถูกต้อง
4. ขั้นสื่อสาร ผู้เรียนสามารถพูดสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างคล่องแคล่ว
5. ขั้นวิพากษ์วิจารณ์ ผู้เรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำ น้ำเสียงและสำนวนเหมาะสมกับสถานการณ์

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการฝึกความสามารถในการพูดแตกต่างกันออกไป สรุปได้ว่า สิ่งสำคัญในการฝึกความสามารถในการพูดคือ ควรทราบวัตถุประสงค์ในการฝึกความสามารถในการพูด รวบรวมข้อมูล ทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่จะสื่อสาร ฝึกซ้อมพูดโดยใช้ น้ำเสียง ท่าทางและภาษาที่ถูกต้อง รวมถึงมีการประเมินผลเพื่อให้รู้ข้อผิดพลาดหรือจุดเด่นของตนเอง

การวัดและประเมินผลความสามารถในการพูด

Valette (1997, p. 151-162 อ้างถึงในสุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2530, หน้า 39-41) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจให้คะแนนในการพูด โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว
 - 1.1 พูดตะกุกตะกักและไม่ปะติดปะต่อกันจนไม่สามารถสนทนากันได้
 - 1.2 พูดช้ามากและไม่สม่ำเสมอยกเว้นประโยคสั้นๆ หรือประโยคที่ใช้กันอยู่

เป็นประจำ

1.3 มีความลึกลับน้อย และพูดตะกุกตะกัก บางประโยคไม่สมบูรณ์

1.4 มีความลึกลับในการพูดบางครั้งบางคราว มีตะกุกตะกักบ้างเพราะพูดประโยคใหม่และต้องจัดเรียงคำ

1.5 พูดได้อย่างสบายและราบรื่น แต่ยังรู้ว่าไม่ใช่เจ้าของภาษา เมื่อพิจารณาจากความเร็วและความสม่ำเสมอของการพูด

1.6 พูดได้ทุกหัวเรื่องอย่างสบายและราบรื่นเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความสามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจ

2.1 ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เรียนพูดเลย

2.2 เข้าใจเพียงเล็กน้อยที่เป็นส่วนย่อย ๆ หรือ คำเดี่ยว ๆ

2.3 เข้าใจบางกลุ่มคำและบางวลี

2.4 เข้าใจเอกัตถประโยค (simple sentences) ที่สั้นๆ

2.5 เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดเป็นส่วนใหญ่

2.6 เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดทั้งหมด

3. ปริมาณของข้อความในการสื่อสาร

3.1 ผู้เรียนไม่ได้นำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเลย

3.2 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดน้อยมาก

3.3 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดบ้าง

3.4 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดพอสมควร

3.5 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเป็นส่วนมาก

3.6 ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดทั้งหมด

4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร

4.1 คำพูดที่ผู้เรียนพูดไม่ถูกต้องเลย

4.2 มีคำพูดที่ถูกต้องตามโครงสร้างน้อยมาก

4.3 มีคำพูดที่ถูกต้องบ้าง แต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างทางภาษาอยู่มาก

4.4 มีคำพูดที่ถูกต้องมาก แต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างทางภาษาอยู่มาก

4.5 คำพูดถูกต้องเป็นส่วนมากและมีปัญหาด้านโครงสร้างน้อยมาก

4.6 คำพูดถูกต้องทั้งหมด

5. สำเนียง

5.1 ออกเสียงผิดๆ จนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้บ่อยครั้ง

5.2 ออกเสียงผิดมากบ่อยครั้งและลงเสียงหนักผิดที่ทำให้เข้าใจยาก ต้องพูดซ้ำบ่อยๆ ผู้ฟังจะเข้าใจ

5.3 สำเนียงยังเป็นไทย ทำให้ต้องตั้งใจฟัง และการออกเสียงผิด บางครั้งทำให้เข้าใจผิด บางครั้งทำให้เข้าใจผิดด้านไวยากรณ์และคำศัพท์

5.4 สำเนียงยังเป็นไทยอยู่บ้าง และออกเสียงผิดบ้างแต่ก็ยังสามารถเข้าใจได้

5.5 ออกเสียงไม่ผิดเด่นชัด แต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา

5.6 ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงไทยเลย

6. ความพยายามในการสื่อสาร

6.1 ผู้เรียนหยุดเงียบเป็นเวลานาน โดยไม่ใช้ความพยายามพูดให้จบความ

6.2 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารน้อยมาก แต่ยังขาดความกระตือรือร้น

6.3 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารบ้าง แต่ยังแสดงความไม่สนใจ

6.4 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสาร แต่ไม่รู้จักใช้ท่าทางหรือสีหน้า

6.5 ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารอย่างแท้จริง และรู้จักใช้ท่าทางช่วย

6.6 ผู้เรียนพยายามเป็นพิเศษที่สื่อสาร โดยใช้ทั้งภาษาพูดและท่าทางเพื่อการแสดงออก

ลักษณะ สตะเวทิน (2536, หน้า 95-96) กล่าวว่า การประเมินความสามารถในการพูดพิจารณาจากสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

เนื้อหาสาระ พิจารณาว่า เป็นการพูดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายหรือตรงประเด็นหรือไม่ เรื่องที่พูดมีความเหมาะสม มีคุณค่า มีสาระเป็นที่น่าสนใจ รวมทั้งจัดลำดับขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

1. การใช้เสียงและภาษา มีความชัดเจน

2. มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ฟัง สถานที่ และโอกาส

3. การใช้สีตาและท่าทางประกอบการพูด เช่น การใช้สายตา การใช้มือประกอบการพูด

4. ความกระตือรือร้นและความพร้อมในการพูด

5. การรักษาเวลาในการพูด

6. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการพูด

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, หน้า 250) กล่าวว่า การประเมินความสามารถในการสื่อสารด้วยการพูด ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความราบรื่น ความต่อเนื่อง และความเป็นธรรมชาติในการพูด
2. ความสามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจ (Comprehensibility) หมายถึง เมื่อพูดแล้วคู่สนทนาสามารถเข้าใจ
3. ปริมาณข้อมูลที่สื่อสาร (Amount of Communication) หมายถึง ปริมาณของข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้คู่สนทนาเข้าใจ
4. คุณภาพของการสื่อสาร (Quality of Communication) หมายถึง ความถูกต้องของภาษาที่พูด
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communication) หมายถึง ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด โดยใช้ทั้งคำพูดและไม่ใช้คำพูด

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 6) กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะทางภาษาหรือความสามารถในการพูด ควรมีหลักการประเมินในด้านดังต่อไปนี้

1. มีสมรรถนะทางภาษา เข้าใจสามารถใช้ทักษะการสื่อสารที่คล่องแคล่วขึ้นตามลำดับวัยและประสบการณ์ที่สั่งสม ได้แก่ การทักทาย อำลา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย อวยพร เชื้อเชิญ แนะนำ สอบถาม เตือน เล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย แสดงอารมณ์ความรู้สึก ทำที่ ความคิดเห็น สนทนาได้ตอบพุดคุยเกี่ยวกับการใช้ชีวิต การเรียน สถานการณ์ ประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรม
2. เข้าใจและสามารถใช้ประเด็นการสนทนาจากเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน ผู้เรื่องใกล้ตัว เช่น ข้อมูลส่วนตัว งานอดิเรก ครอบครัว โรงเรียน ชีวิตการเรียน การดำเนินชีวิตในสังคม สภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประเด็นเกี่ยวกับสังคม ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เรื่องในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต
3. เข้าใจสามารถสื่อสารความหมายตรงตัวและความหมายแฝง จับใจความสำคัญ ใช้ภาษากายหรือสิ่งของช่วยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เขียนเรียงความและจัดกลาภาษาได้อย่างเหมาะสม

แสงระวี ดอนบัวแก้ว (2558, หน้า 246-247) กล่าวว่า การประเมินผลความสามารถในการพูดจะเน้นการสื่อความหมายมากกว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งที่จะพิจารณาการประเมินผลทักษะการพูดมีดังนี้

1. การออกเสียงที่ถูกต้อง
2. ความคล่องในการพูด จังหวะที่ใช้
3. ความถูกต้องด้านไวยากรณ์ที่ใช้
4. ความเหมาะสมของคำศัพท์และสำนวนที่ใช้
5. ปฏิสัมพันธ์ในการส่งสารที่เป็นไปอย่างสะดวกและได้ผล

สรุปได้ว่า นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลความสามารถในการพูดไว้นั้น ไม่มีกรอบตายตัวขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้ประเมิน โดยคำนึงถึงหลักการวัดและประเมินหลักๆ ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว หมายถึง ความราบรื่น ต่อเนื่อง เป็นธรรมชาติ ไม่ตะกุกตะกัก
2. เนื้อหาสาระ หมายถึง มีปริมาณของข้อมูลครบถ้วน
3. คุณภาพของข้อความ หมายถึง มีความถูกต้องทั้งเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในการพูด
4. สำเนียงการออกเสียง หมายถึง มีการออกเสียง สำเนียงที่ถูกต้อง ใช้จังหวะที่เหมาะสม
5. ความพยายาม หมายถึง มีความกระตือรือร้นในการพูด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวทางการวัดและประเมินผลความสามารถในการพูด โดยยึดกรอบการวัด และประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการพูด และประเด็นการประเมิน 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 122) ดังนี้

1. ความถูกต้องของเนื้อหา
- 4 คะแนน หมายถึง ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุก

ประโยค

- 3 คะแนน หมายถึง ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็น

ส่วนใหญ่

- 2 คะแนน หมายถึง ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้อง

บางส่วน

- 1 คะแนน หมายถึง ใช้ศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่

ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่

2. การออกเสียง

- 4 คะแนน หมายถึง ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียง เน้นคำ

หนัก/ประโยคได้สมบูรณ์

3 คะแนน หมายถึง ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียง เน้น
คำหนัก/ประโยคเป็นส่วนใหญ่

2 คะแนน หมายถึง ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียง แต่
ส่วนใหญ่ขาดการออกเสียงเน้นหนัก

1 คะแนน หมายถึง ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคไม่ถูกต้องทำให้สื่อสารไม่ได้

3. ความคล่องแคล่ว

4 คะแนน หมายถึง พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี

3 คะแนน หมายถึง พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้

2 คะแนน หมายถึง พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็นช่วง ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน

1 คะแนน หมายถึง พูดได้บางคำ ทำให้สื่อความหมายไม่ได้

4. การแสดงท่าทาง / น้ำเสียงประกอบการพูด

4 คะแนน หมายถึง แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์ มี
ท่าทางประกอบการพูด

3 คะแนน หมายถึง แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์แต่ไม่มี
ท่าทางประกอบ

2 คะแนน หมายถึง พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความน่าสนใจ

1 คะแนน หมายถึง พูดได้น้อยมาก

จากการศึกษาระดับคะแนนเพื่อเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลความสามารถในการ
พูดของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ผู้วิจัยดำเนินการประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น
ของผู้เรียน โดยประยุกต์ใช้ระดับคะแนนดังกล่าว นำมาสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูด
ภาษาญี่ปุ่นแบบรูบิก เพื่อเป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนโดยพิจารณาภาพรวมของการพูดที่มีการ
บรรยายคุณภาพลดหลั่นตามระดับคุณภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง พอใจ ชอบใจ ความรู้สึกที่มีความสุขหรือความพอใจเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 273) กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อ/นวัตกรรม คือความรู้สึกพอใจ ประทับใจ ความรู้สึกที่ดี ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีสื่อ/นวัตกรรมที่สร้างขึ้นเป็นองค์ประกอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวนชัย, และจีระศักดิ์ ทัพพา (2563, หน้า 60) กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึงสิ่งที่เกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่ผลักดันให้เกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยินดี ไม่ยินดี เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการและความคาดหวัง ที่เกิดจากการประมาณค่า อันเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ประทับใจ รู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จหรือสิ่งที่ต้องการ หรือร่วมปฏิบัติกิจกรรมจนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งเกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในเป็นแรงผลักดัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

นักจิตวิทยามนุษยนิยมเชื่อว่า ทุกคนมีแรงจูงใจที่จะประกอบกิจกรรมอยู่เสมอ ถือว่าแรงจูงใจเป็นแรงขับให้มนุษย์มีความเจริญเติบโตและพัฒนา หรือพฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลของ “growth principle” หรือ “หลักการความเจริญเติบโต” ภายในตัวของทุกคน Combs & Avile, 1985 (อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2553, หน้า 158) นักจิตวิทยามนุษยนิยมทุกท่านยึดถือหลักการพื้นฐานนี้แต่ผู้ที่ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ คือ มาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow, 1970, อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2553, หน้า 161-162) ได้จัดลำดับขั้นของความต้องการจากต่ำไปสูง เริ่มจากความต้องการทางสรีระ ซึ่งมาสโลว์เชื่อว่าเป็นความต้องการพื้นฐานที่มีแรงผลักดันรุนแรงที่สุด ถ้าความต้องการนี้ขาด จะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมตอบสนองจนเป็นที่พอใจ จึงมีความต้องการขั้นสูงต่อไป โดยมีความต้องการพื้นฐาน 5 ชนิดตามทฤษฎีของมาสโลว์ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของ

ร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศและการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการจำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้คนมีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับ จากผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love and Belonging Needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และมีความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นที่ที่จะต้องซ่อมความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าตนเป็นที่รักและยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า (Esteem Needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่นผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาตามศักยภาพของตน (Need for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเผชิญกับความจริงของชีวิตเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” “น่าตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลา

ที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self Actualization”

วิธีสร้างความพึงพอใจในการเรียน

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, หน้า 149-150) กล่าวถึง การสร้างความพึงพอใจในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ครูควรศึกษาความต้องการของผู้เรียนแต่ละวัย และจัดเนื้อหาวิชาให้สนองความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาที่สอนควรเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง และมีความหมายสำหรับผู้เรียน
2. ก่อนเริ่มบทเรียน ครูควรมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อดึงความสนใจ และแรงจูงใจให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้
3. ครูควรแนะนำให้ผู้เรียนฝึกการวางแผนเป้าหมายในการเรียนสำหรับตนเอง เพราะคนที่เรียน หรือทำงานอย่างมีเป้าหมายจะกระทำด้วยความตั้งใจ
4. ในบรรยากาศการเรียนการสอน ควรมีการไต่ถาม มีการอภิปรายและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น ฝึกความเป็นผู้ฟังที่ดีและมีการยอมรับซึ่งกันและกัน
5. ใช้วิธีการเสริมแรง ตามความเหมาะสมและความจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และบางครั้งอาจจะลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะรางวัล คำชมเชย การข่ม การชักหน้า การให้ความสนใจ นับว่าเป็นการเสริมแรงที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก
6. ใช้การทดสอบ การทดสอบจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เตรียมพร้อม และเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ตลอดเวลา
7. แจ้งผลการสอบให้ผู้เรียนทราบอย่างทันทั่วถึง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าสิ่งที่เรียนรู้ไปนั้นมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด และมีข้อบกพร่องที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนต้องเอาใจใส่ติดตามเนื้อหาวิชาอยู่ตลอดเวลา
8. การพาผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ หรือวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่สร้างแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ของผู้เรียน
9. การติดตามผลการทำงาที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อดูความสำเร็จของงาน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนของครู เพราะความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในแต่ละครั้ง เมื่อได้รับความสนใจจากครูผู้สอนจะเกิดความพึงพอใจ และกำลังใจในการเรียนต่อไป

พรณี ชูทัย เจริญจิต (2550, หน้า 288-289) กล่าวว่าในการเรียนการสอนบทเรียนใดๆ

ก็ตามสิ่งที่สำคัญที่ครูควรคำนึงถึง คือ อุปกรณ์การสอน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งเร้าที่มีประโยชน์ ทำอย่างไรจึงจะทำให้สิ่งเร้ามีความเข้มข้นดึงดูดใจนักเรียนจึงเสนอข้อคิดไว้ดังนี้

1. การใช้สีสันทัน โดยเฉพาะสีแดงดึงดูดความสนใจได้มาก ในการเขียนแผนภูมิหรือบัตรคำสีแดงจะช่วยได้มากสำหรับคำหรือข้อความที่เราต้องการจะเน้น สำหรับสีเหลืองนั้นควรหลีกเลี่ยงการใช้โดยเฉพาะกับเด็กเล็ก

2. เปลี่ยนสิ่งที่เร้าใจเสมอ จะทำให้เด็กตื่นตัวมากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่คงที่ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ป้ายนิเทศในห้องเรียนจะเป็นสิ่งเร้าที่นักเรียนสนใจมากที่สุด เมื่อนักเรียนเข้ามาในห้องย่อมเป็นธรรมดาที่มองไปที่ป้ายนิเทศสามารถใช้เป็นแหล่งที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. การใช้เสียง รู้จักการเพิ่มน้ำหนักของเสียงพูด การอธิบาย ตอนใดควรจะใช้เสียงเบาหรือเสียงดัง ซึ่งการใช้เสียงนี้ถือว่าเป็นสิ่งเร้าที่สำคัญ บทเรียนจะเร้าผู้เรียนแค่ไหนนั้นขึ้นอยู่กับเสียงของครูผู้สอน

4. สิ่งเร้าที่เคลื่อนไหวได้ย่อมจะมีคุณค่ากว่าสิ่งเร้าที่อยู่กับที่ โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่นำมาใช้กับนักเรียนชั้นประถม ถ้ามีการเคลื่อนไหวได้ จะทำให้เด็กเกิดความสนใจได้มาก เด็กจะตื่นตื่นสนุกสนาน สิ่งเร้านั้นไม่จำเป็นต้องเคลื่อนไหวได้เอง แต่ครูเป็นผู้ทำให้เกิดเคลื่อนไหว เช่น การใช้ตุ๊กตา หรือรูปหุ่นต่างๆ ประกอบการเล่าเรื่อง

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอวิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียนเอาไว้ สรุปได้ว่า ในชั้นเรียนครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียน คือ กระตุ้นให้เด็กตื่นตัว โดยเร้าสิ่งแปลกใหม่ น่าสนใจ ซึ่งหมายรวมถึงตัวครู วางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ใช้วิธีการเสริมแรงตามความเหมาะสม ทดสอบและแจ้งผลสอบแก่ผู้เรียนจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนสื่อการเรียนสอนที่มีสีสันดึงดูดความสนใจ เป็นสิ่งที่เร้าใจและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน เมื่อนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและเกิดการตื่นตัวในการเรียนตลอดเวลาที่ร่วมกิจกรรม จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนตามมา

การวัดความพึงพอใจ

ถวัลย์ ธาราโภชน์ (2536, หน้า 77) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ คือ เป็นการวัดความรู้สึก หรือการวัดทัศนคตินั้นจะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (Direction) ซึ่งมีอยู่ 2 ทิศทาง คือ ทางบวกหรือทางลบ และการวัดในลักษณะปริมาณ (Magnitude) ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความ

รุนแรง หรือระดับทัศนคติไปในทิศทางที่พึงประสงค์ หรือไม่พึงประสงค์นั่นเอง ซึ่งวิธีวัดมีอยู่หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นการใช้แบบสอบถามที่มีคำอธิบายไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อให้ทุกคนตอบออกมาเป็นแบบแผนเดียวกัน วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด ในการวัดความพึงพอใจ มาตรฐานที่นิยมและใช้อยู่ในปัจจุบันคือ มาตรฐานแบบลิเคิร์ต (Likert Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความที่แสดงถึงความพอใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง มีระดับความรู้สึก 5 ระดับ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่า จะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543, หน้า 66-122) กล่าวว่า เครื่องมือที่จะนำมาวัดความรู้สึกของบุคคล จะมีความเป็นปรนัย สะดวกในการสร้าง และการนำไปใช้วัดและได้รับการนิยมนิยม คือ แบบสอบถาม สามารถสร้างได้หลายลักษณะ ดังนี้

1. การสร้างแบบเทอร์สโตน (Thurstone) เป็นลักษณะมีข้อความให้อ่านแล้วผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่า มีความคิดเห็นเชิงบวก กลาง หรือมีความคิดเห็นเชิงลบโดยไม่มีตัวเลข

2. การสร้างแบบลิเคิร์ต (Likert) เป็นลักษณะเป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ซึ่งมีลักษณะทางบวก ทางลบ หรือผสมกันได้ โดยกำหนดค่าเป็นเชิงปริมาณในรูปของตัวเลข

3. การสร้างแบบออสกู๊ด (Osgood) เป็นลักษณะมีข้อความโดยพิจารณาพร้อมกับคำตอบ ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์ แล้วผู้ตอบพิจารณาว่าความรู้สึกของผู้ตอบโน้มเอียงไปทางใด

เกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 274) กล่าวว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ/นวัตกรรมสิ้นสุดลงเพื่อนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงสื่อ/นวัตกรรมในครั้งต่อไปให้เป็นที่พอใจมากที่สุด ในการประเมินความพึงพอใจในการใช้สื่อ/นวัตกรรม จะทำโดยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจได้ถูกต้อง ตรงกับความสนใจและหลักจิตวิทยาของผู้เรียน สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยทั่วไปจะแยกประเด็นที่จะสร้างความพึงพอใจ

ออกเป็นด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านภาษา ด้านรูปภาพประกอบ ด้านรูปเล่ม ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ และด้านแสง เสียง ถ้าเป็นสื่อประเภทมัลติมีเดีย จากนั้นกำหนดแบบสอบถามทั้งหมด จำนวนข้อ เพื่อให้ครอบคลุมทุกด้านเกี่ยวกับการสอบถามความพึงพอใจ ส่วนมากนิยมสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ หรือ 3 ระดับสำหรับผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็กๆ

จากที่นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจเอาไว้ มีการวัดความพึงพอใจได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต และสามารถสร้างได้หลายแบบ เช่น การสร้างแบบเทอร์สโตน การสร้างแบบลิเคิร์ต การสร้างแบบออสกูด เครื่องมือและวิธีที่เหมาะสมสำหรับการวัดความพึงพอใจ ที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ การใช้แบบสอบถาม ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจวัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบลิเคิร์ตมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเมิน 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านภาษา ด้านการวัดประเมินผล และด้านประโยชน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เกศรินทร์ สุนันตะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.06/82.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการ นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการในระดับดีมาก

พรเทพ เจริญทศ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้ บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีเกศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้ บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูด ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียน การสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ ซึ่งทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 85 คน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูด ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78/83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ พบว่า นักเรียนมี ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ เทียบกับเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 จำนวน 28 คน และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก

เยาวพร ศรีระยา (2561) ได้ทำเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบภาษาเพื่อการ สื่อสาร (CLT) ประกอบชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาเพื่อ การสื่อสาร CLT ประกอบชุดสื่อประสม ตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อศึกษาทักษะการพูดภาษาจีนหลังจาก ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ประกอบชุดสื่อประสม และเพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อ ประสม ซึ่งทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัย พบว่า ชุดสื่อประสมที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT จำนวน 4 ชุด มีประสิทธิภาพ 77.15/78.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาทักษะการพูดภาษาจีนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยชุดสื่อประสม ด้านไวยากรณ์/ ความถูกต้อง ด้านการออกเสียง ด้านคำศัพท์ และด้านความคล่องแคล่ว อยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับ เกณฑ์ และผลการศึกษาความพึงพอใจหลังจากได้รับการจัดการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ประกอบชุดสื่อประสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ณัฐสุดา สุภารัตน์ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นและเจตคติ ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นหลังเรียนด้วยวิธีสอนโดย

ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนกับหลังเรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 4.58 คะแนน คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 15.90 คะแนน นักเรียนทั้งหมดได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 70 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับเจตคติระดับมาก

สุทธิวรรณ ปราณีธรรม (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด และพฤติกรรมการกล้าแสดงออกในการเรียนรายวิชาภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาในการเรียนรู้ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 31 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนหลังเรียนของนักศึกษาสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.42 พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาเพิ่มขึ้นหลังจากกิจกรรมบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Caraisco (2007) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้และเจตคติของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม มีการเรียนรู้และเจตคติสูงขึ้นก่อนการเรียนรู้ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี เมื่อมีสถานการณ์หรือโอกาสที่ท้าทาย และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งชุดกิจกรรมจะทำให้นักเรียนมีความคิดที่หลากหลายและความคิดยืดหยุ่นและท้าทายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการสอนตามปกติ

Kyriakopoulos (2009) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบของการฝึกพูดกลอนสด และกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการพูดสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้รับมอบหมายให้แสดงบทบาทของตัวละคร ซึ่งต้องแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ปรากฏออกมาในรูปแบบของฉากละคร พร้อมกับการฝึกใช้คำ แสดงความรู้สึกที่เป็น

สำนวนและคำศัพท์สำคัญ เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและมีความถูกต้องมาก และยังสามารถใช้คำศัพท์และคำแสดงความรู้สึกที่เป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และยังมีความรู้สึกเครียดน้อยลง เมื่อต้องใช้ภาษาในการสื่อสาร

Susanti (2007) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้บทบาทสมมติในการสอนพูด พบว่า ผลคะแนนการพูดของนักเรียนที่สอนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติส่งผลต่อการสอนพูดโดยตรง แต่ปัญหาที่พบคือ การขาดความมั่นใจและการไม่รู้คำศัพท์ในขั้นตอนของการใช้วิธีสอนบทบาทสมมติ นักเรียนรู้สึกอึดอัดและไม่แน่ใจ จึงนำไปสู่การไม่ยอมพูด

Do และ Nguyen (2017) ได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมบทบาทสมมติที่ส่งผลต่อทักษะการพูดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ณ มหาวิทยาลัยในพื้นที่กลุ่มน้ำโขง ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติส่งผลต่อทักษะการพูด 3 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง การออกเสียง และการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการกับนักศึกษาจำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่านักศึกษาในกลุ่มทดลอง มีความก้าวหน้าในด้านทักษะการพูดในขณะที่ทักษะการพูดของนักศึกษาในกลุ่มควบคุมยังคงไม่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ที่ได้รับการพัฒนามากกว่าในด้านความถูกต้องและการออกเสียง และยังพบอีกว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ

Faramarz (2020) ได้ศึกษาการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภาษาโดยการฝึกฝน กิจกรรมบทบาทสมมติและการรับรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ในญี่ปุ่น จำนวน 117 คน พบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักศึกษาได้รับความมั่นใจจากการฝึกฝนภาษาที่ใช้บ่อย นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยคำพูดและทักษะการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดด้วยการฝึกฝนภาษาที่เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษา รวมถึงในระดับมหาวิทยาลัย ประเทศอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงจากการสอนที่เน้นไวยากรณ์ไปสู่การสอนที่เน้นการสื่อสาร

Irfan (2023) ได้ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน SMP Raden Rahmat Wonokromo ปีการศึกษา 2020/2021 จำนวน 31 คน ดำเนินการวิจัยโดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมบทบาทสมมติพัฒนาทักษะการพูดของ

นักเรียนได้ 11.8% ขณะที่วิธีการแบบดั้งเดิมสามารถพัฒนาได้เพียง 5.2% นักเรียนส่วนใหญ่อาຍที่จะพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งทำให้พูดติดขัดหรือช้าลง แต่ยังมีภาวะกระตือรือร้นในการแสดงบทบาทสมมติ การแสดงการพูดโดยใช้วิธีการสวมบทบาทจะส่งผลต่อความสำเร็จในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

Chou (2024) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การสื่อสาร ความยาก และชิ้นงานการพูดในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาจำนวน 538 คน ณ ประเทศไต้หวัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนสาขาภาษาต่างประเทศห้าวิชา (คือ ภาษาอังกฤษ, ภาษาฝรั่งเศส, ภาษาเยอรมัน, ภาษาญี่ปุ่น และ ภาษาสเปน) นอกจากนี้ยังศึกษาความยากในการพูด ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีปัญหาในด้านความคล่องแคล่ว ทักษะการคำศัพท์ ความถูกต้องทางไวยากรณ์ และการออกเสียงขณะพูดภาษาที่เรียนดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญกับความรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ก่อนเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการสื่อสารและเพิ่มความคล่องแคล่วในการพูด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ แก้ปัญหาในการเรียนการสอนแล้ว ยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมดีขึ้น นอกจากนี้หากใช้ร่วมกับวิธีการสอนด้วยวิธีการบทบาทสมมติ ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จะช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของผู้เรียนให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น รวมถึงพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการบทบาทสมมติมากกว่าการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียน 3) ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. รูปแบบการวิจัย
5. การดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเพิ่มเติม กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อำเภอเมืองชลบุรี ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนชลราษฎรอำรุง 2) โรงเรียนชลกันยานุกูล 3) โรงเรียนชลบุรี (สุขบท) รวม 9 ห้องเรียน จำนวน 328 คน ปีการศึกษา 2566 โดยทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีผลการเรียนรู้โดยอ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน โรงเรียนชลราษฎรอำรุง ปีการศึกษา 2566 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับฉลากเลือกห้องเรียน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 เรื่อง การซื้อของ ชุดที่ 2 เรื่องการเดินทาง โดยแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1.1 ชุดกิจกรรม (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วย

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แบบทดสอบย่อย

1.2 คู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรม (สำหรับครู) ประกอบด้วย

1. คำนำ
2. คำชี้แจงสำหรับครู
3. เนื้อหาสาระของชุดกิจกรรม
4. สื่อการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชัน TIKTOK, เว็บไซต์

KAHOOT เป็นต้น

5. ใบงาน/เฉลยใบงาน

6. แบบทดสอบย่อย/เฉลยแบบทดสอบย่อย

2. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ทั้งหมด 12 คาบ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4. แบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาและแปลความหมายแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างชุดกิจกรรมจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างชุดกิจกรรม กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมฝึกทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลจากการศึกษาได้กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรม ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ชุดกิจกรรม (สำหรับนักเรียน) และคู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรม (สำหรับครู)

2. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ เพื่อรวบรวมเนื้อหาที่นักเรียนต้องศึกษาในบทเรียน

3. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองและจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ สำหรับเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่	ชื่อ หน่วย	เรื่อง	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	แผนการ เรียนรู้ จำนวน	จำนวน ชั่วโมง
ชุดที่ 1	หน่วย ที่ 1 買賣物 การซื้อ ของ	1. ตัวเลข 2. ลักษณะ นาม 3. การซื้อ ของ	1. การบอกราคา สินค้า 2. การบอก ลักษณะนาม ของสิ่งของ 3. การถามตอบ วิธีการซื้อของ	1. บอกความหมาย ของคำศัพท์เกี่ยวกับ ราคา/ลักษณะนาม/ การซื้อของได้ ถูกต้อง 2. บอกโครงสร้าง ของสำนวนที่ใช้ใน การถาม-ตอบราคา/ ลักษณะนาม/การซื้อ ของได้ 3. พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆ โดยใช้สำนวนใน สนทนาเกี่ยวกับ ราคา/ลักษณะนาม/ การซื้อของได้ 4. ใช้ภาษาแสดง บทบาทสมมติ เกี่ยวกับราคา/ ลักษณะนาม/การซื้อ ของได้	3 แผนการ จัดการ เรียนรู้	6 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชุดที่	ชื่อ หน่วย	เรื่อง	สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์	แผนการ เรียนรู้ จำนวน	จำนวน ชั่วโมง
				5. มีความมุ่งมั่นใน การเรียนรู้และการ ทำงาน		
ชุดที่ 2	หน่วยที่ 2 交通 交通 การ เดินทาง	1.สถานที่ 2.ยาน- พาหนะ 3.ตำแหน่ง ที่ตั้ง	1.สถานที่ที่มี การเคลื่อนที่ ไป 2.การบอกการ เดินทางด้วย ยานพาหนะ 3.การบอก ตำแหน่งที่ตั้ง ของสถานที่	1. บอกความหมาย ของคำศัพท์ เกี่ยวกับสถานที่/ ยานพาหนะ/ ตำแหน่งที่ตั้งได้ ถูกต้อง 2.บอกโครงสร้าง ของสำนวนที่ใช้ใน การถาม-ตอบ สถานที่/ ยานพาหนะ/ ตำแหน่งที่ตั้งได้ 3.พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆ โดยใช้สำนวนใน สนทนาเกี่ยวกับ สถานที่/	3 แผนการ จัดการ เรียนรู้	6 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชุดที่	ชื่อ หน่วย	เรื่อง	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	แผนการ เรียนรู้ จำนวน	จำนวน ชั่วโมง
				ยานพาหนะ/ ตำแหน่งที่ตั้งได้ 4. ใช้ภาษาแสดง บทบาทสมมติ เกี่ยวกับสถานที่/ ยานพาหนะ/ ตำแหน่งที่ตั้งได้ 5. มีความมุ่งมั่นใน การเรียนรู้และการ ทำงาน		
			รวม		6 แผนการ จัดการ เรียนรู้	12 ชั่วโมง

4. สร้างชุดกิจกรรม โดยดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

4.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ (สำหรับนักเรียน) จำนวน 2 ชุด ชุดกิจกรรมที่ 1 การซื้อของ เวลา 6 ชั่วโมง ชุดกิจกรรมที่ 2 การเดินทาง เวลา 6 ชั่วโมง แต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แบบทดสอบย่อย

4.2 คู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (สำหรับครู) ประกอบด้วย

1. คำนำ
2. คำชี้แจงสำหรับครู
3. เนื้อหาสาระของชุดกิจกรรม
4. สื่อการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชัน TIKTOK , เว็บไซต์ KAHOOT เป็นต้น
5. ใบงาน/เฉลยใบงาน
6. แบบทดสอบย่อย/เฉลยแบบทดสอบย่อย

5. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของชุดกิจกรรม รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล รวมทั้งเกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผล จากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องด้านเนื้อหาสาระ ภาษาและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	แปลว่า	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	แปลว่า	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	แปลว่า	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	แปลว่า	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	แปลว่า	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสม 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์การพิจารณาและยอมรับว่าเป็นชุดกิจกรรมที่นำไปใช้ได้ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินครั้งนี้เท่ากับ 4.89 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ข

7. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มีความคล้ายคลึงและเหมือนกันคือ นักเรียนความสามารถ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ผลการเรียนรู้ อ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทดสอบ ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม (ชัยงค์ พรหมวงศ์, 2556) ดังนี้

7.1 ครั้งที่ 1 การทดลองเดี่ยว (1:1) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยใช้นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษากับระดับความเข้าใจของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 80/80 และนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ 66.67/78.33 จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในส่วนของภาพประกอบ กับราคาสินค้าให้เหมาะสมใกล้เคียงกับความเป็นจริง เพิ่มคำอธิบายสำหรับตัวเลขที่มีการอ่านแบบ เดี่ยวและการอ่านหลายแบบ

7.2 ครั้งที่ 2 การทดลองแบบกลุ่ม (1:10) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน โดยใช้นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา กิจกรรม โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 และนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 77.50/75.25 จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาโดยการเพิ่มประโยคตัวอย่างการสนทนา และเพิ่มเติมคำชี้แจงโดยอธิบายว่าครูเตรียมคำศัพท์หรือรูปภาพให้นักเรียนสำหรับการสนทนาตาม

สถานการณ์ต่างๆ และอธิบายบทบาทและหน้าที่ของลักษณะนาม เพิ่มประโยคตัวอย่างที่ใช้คำช่วย ๒ (กับ/และ) ในการเชื่อมประโยค

7.3 การทดลองภาคสนาม (1:100) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน คละกัน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา กิจกรรม เวลาในการทำกิจกรรม และแบบทดสอบ โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 และนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ 82.97/80.27 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

8. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำฉบับสมบูรณ์ และไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จำนวน 23 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติและหาคุณภาพสรุปได้ในแผนภาพที่ 3

แผนภาพสรุปการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างชุดกิจกรรมจากเอกสาร ตำราและงานวิจัย

- ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

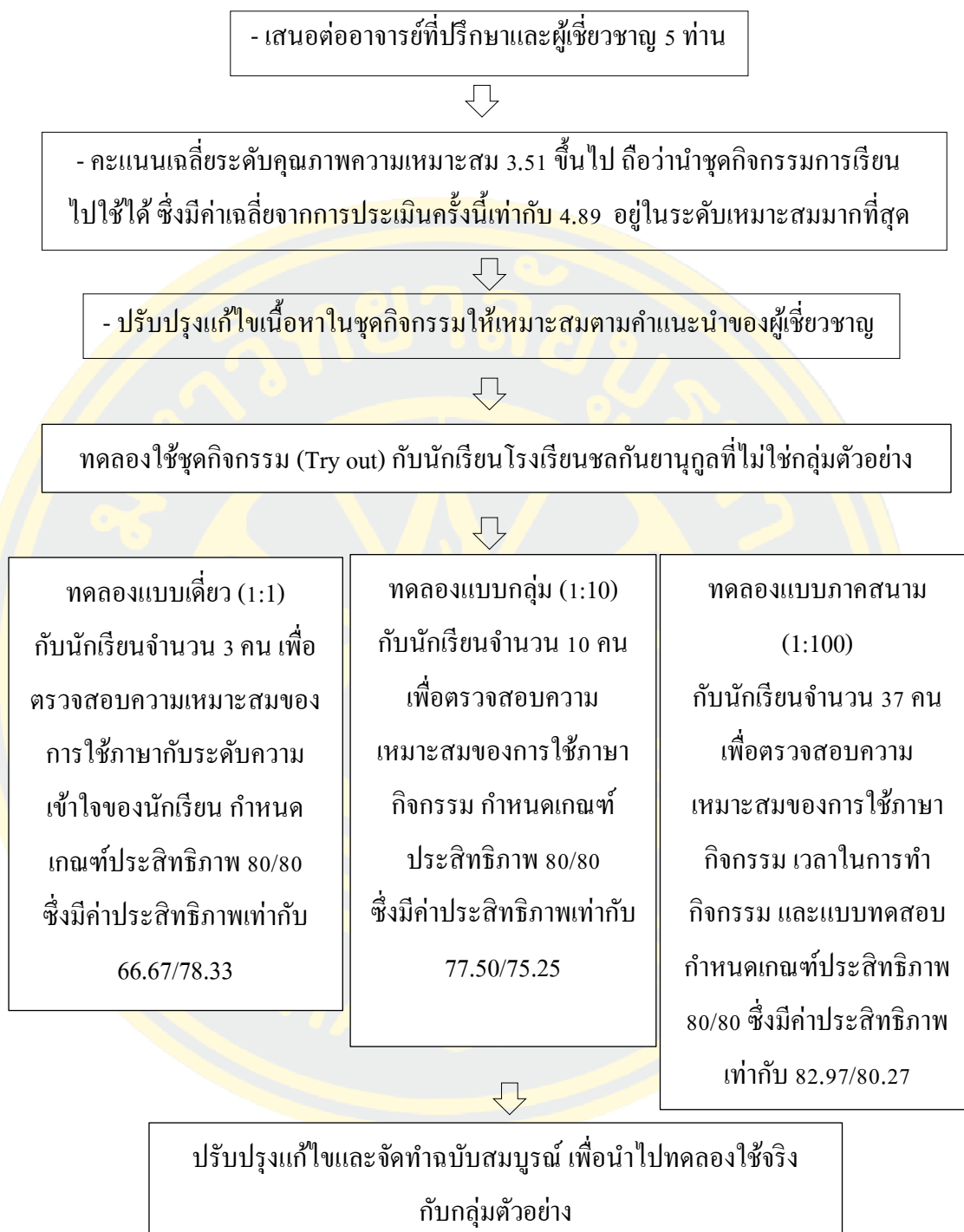

- วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

- สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 2 ชุดกิจกรรม แต่ละชุดประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ส่วนที่ 2 คู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู

ภาพที่ 3 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

**แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ**

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้
เพื่อรวบรวมเนื้อหาที่นักเรียนต้องศึกษาในบทเรียน
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีกิจกรรมบทบาทสมมติจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยต่างๆ
เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนการสอน วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนด
จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในคู่มือ
ประกอบการใช้ชุดกิจกรรม จำนวน 6 แผน ซึ่งแผนการเรียนรู้แต่ละแผน ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ
ดังนี้

2.1 ผลการเรียนรู้

2.2 สาระสำคัญ

2.3 สาระการเรียนรู้

2.4 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรม
บทบาทสมมติ ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)
2. ขั้นการฝึก (Practice)
3. ขั้นการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Production) ประกอบด้วย

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ชี้แจงสถานการณ์บทบาทสมมติที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

การเรียนรู้

1.2 นำเข้าสู่สถานการณ์ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อสร้างเสริม

ให้ผู้เรียนสนใจและกระตือรือร้นในกิจกรรมบทบาทสมมติ

2. ขั้นตอนการ

2.1 ครูให้ข้อมูลผู้เรียนในด้านภาษา ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น คำศัพท์
ประโยค การใช้ภาษา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์

2.2 ครูให้ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาเป็นคู่ หรือ เป็นกลุ่ม

2.3 เลือกแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.4 ผู้เรียนฝึกความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและแสดงบทบาท

2.5 เตรียมผู้สังเกตการณ์ โดยผู้เรียน และครู เป็นผู้ชมและผู้
สังเกตการณ์ แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมบทบาทสมมติ

2.6 ผู้เรียนที่ได้รับมอบหมาย แสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่ได้
กำหนดไว้

3. ขั้นตอนการสรุปผล

3.1 ผู้สังเกตการณ์ แสดงความคิดเห็น อภิปรายผลกิจกรรมบทบาท
สมมติด้านความสามารถในการใช้ภาษา รวมถึงปรับปรุงแก้ไขสำนวนของผู้แสดง

3.2 มอบหมายกิจกรรมติดตามผลให้กับผู้แสดง เช่น สรุปรายงาน
ผลกิจกรรมบทบาทสมมติ

2.6 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

2.7 การวัดและการประเมินผล

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจุดประสงค์การเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้นชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการ
สื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
買い物	1	การ บอก	1.ตอบคำถามจากการ ฟังและอ่านประโยค	1. บอกความหมายของ คำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
การซื้อ ของ		ราคา สินค้า	บทสนทนา ข้อความ หรือบทอ่านสั้นๆ 2. พูดยุติด้วยคำ สั้นๆ ง่ายๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เรื่อง ต่างๆ ใกล้ตัวและ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน 3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาทำทางอย่าง สุภาพตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรม ญี่ปุ่น 4. ใช้ภาษาในการ สื่อสารในสถานการณ์ จริงหรือสถานการณ์ จำลองที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน	2. บอกโครงสร้างของ สำนวนที่ใช้ในการถาม- ตอบการบอกราคาสินค้า ได้ (K) 3. พูดยุติได้ตาม สถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ สำนวนในการสนทนา เกี่ยวกับการบอกราคา สินค้าได้ (P) 4. ใช้ภาษาแสดงบทบาท สมมติเกี่ยวกับการบอก ราคาสินค้าได้ (P) 5. มีความมุ่งมั่นในการ เรียนและการทำงาน (A)	
2	การ บอก จำนวน	1. ตอบคำถามจากการ ฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความ หรือบทอ่านสั้นๆ	1. บอกความหมายของ คำศัพท์ได้ถูกต้อง (K) 2. บอกโครงสร้างของ สำนวนที่ใช้ในการถาม-		2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
		ลักษณะ นาม ของ สิ่งของ	2.พูดได้ตอบด้วยคำ สั้นๆ ง่ายๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เรื่อง ต่างๆ ใกล้ตัวและ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน 3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่าง สุภาพตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรม ญี่ปุ่น 4. ใช้ภาษาในการ สื่อสารในสถานการณ์ จริงหรือสถานการณ์ จำลองที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน	ตอบจำนวน ลักษณะนามของสิ่งของ ได้ (K) 3.พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ สำนวนในการสนทนา เกี่ยวกับการบอกจำนวน ลักษณะนามของสิ่งของ ได้ (P) 4. ใช้ภาษาแสดงบทบาท สมมติเกี่ยวกับการบอก จำนวนลักษณะนามของ สิ่งของได้ (P) 5. มีความมุ่งมั่นในการ เรียนและการทำงาน (A)	
3	การ ถาม ตอบ วิธีการ	การ	1.ตอบคำถามจากการ ฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความ หรือบทอ่านสั้นๆ	1. บอกความหมายของ คำศัพท์ได้ถูกต้อง (K) 2.บอกโครงสร้างของ สำนวนที่ใช้ในการถาม-	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
		ชื่อของ	2.พูดได้ตอบด้วยคำ สั้นๆ ง่ายๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ ตัวและสถานการณ์ 3.ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่าง สุภาพตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรม ญี่ปุ่น 4. ใช้ภาษาในการ สื่อสารในสถานการณ์ จริงหรือสถานการณ์ จำลองที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน	ตอบวิธีการชื่อของ ได้ (K) 3.พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ สำนวนในการสนทนา เกี่ยวกับการถาม-ตอบ วิธีการชื่อของได้ (P) 4. ใช้ภาษาแสดงบทบาท สมมติเกี่ยวกับวิธีการชื่อ ของได้ (P) 5. มีความมุ่งมั่นในการ เรียนและการทำงาน (A)	
交通 การ เดินทาง	4	การ ระบุ สถาน ที่	1.ตอบคำถามจากการ ฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความ หรือบทอ่านสั้นๆ 2.พูดได้ตอบด้วยคำ สั้นๆ ง่ายๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล	1. บอกความหมายของ คำศัพท์ได้ถูกต้อง (K) 2.บอกโครงสร้างของ สำนวนที่ใช้ในการถาม- ตอบการไปสถานที่ ต่างๆ ได้ (K) 3.พูดได้ตอบตาม	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
			เกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ ตัวและสถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน 3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาทำทางอย่าง สุภาพตามมารยาท สังคมวัฒนธรรมญี่ปุ่น 4. ใช้ภาษาในการ สื่อสารในสถานการณ์ จริงหรือสถานการณ์ จำลองที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน	สถานการณ์ต่างๆโดยใช้ สำนวนในการสนทนา เกี่ยวกับการถาม-ตอบ การไปสถานที่ต่างๆได้ (P) 4. ใช้ภาษาแสดงบทบาท สมมติเกี่ยวกับการถาม- ตอบการไปสถานที่ ต่างๆได้ (P) 5. มีความมุ่งมั่นในการ เรียนและการทำงาน (A)	
5	การ บอกวิธี เดินทาง ด้วย ยานพา หนะ	1.ตอบคำถามจากการ ฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความ หรือบทอ่านสั้นๆ 2.พูดโต้ตอบด้วยคำ สั้นๆ ง่ายๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ ตัวและสถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	1. บอกความหมายของ คำศัพท์ได้ถูกต้อง (K) 2.บอกโครงสร้างของ สำนวนที่ใช้ในการ สนทนาเกี่ยวกับการ ถาม-ตอบวิธีเดินทาง ด้วยยานพาหนะได้ (K) 3.พูดโต้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆโดยใช้ สำนวนในการสนทนา		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
			3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่าง สุภาพตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรม ชุมชน	เกี่ยวกับการถาม-ตอบ วิธีเดินทางด้วย ยานพาหนะได้ (P)	
			4. ใช้ภาษาในการ สื่อสารในสถานการณ์ จริงหรือสถานการณ์ จำลองที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน สถานศึกษา และในชีวิตประจำวัน	4. ใช้ภาษาแสดงบทบาท สมมติเกี่ยวกับการถาม-ตอบวิธีเดินทางด้วย ยานพาหนะได้ (P)	
				5. มีความมุ่งมั่นในการ เรียนและการทำงาน (A)	
6	การ ระบุ คำแห น่งที่ตั้ง ของ สถาน ที่	การ ระบุ คำแห น่งที่ตั้ง ของ สถาน ที่	1.ตอบคำถามจากการ ฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความ หรือบทอ่านสั้นๆ	1. บอกความหมายของ คำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	
			2.พูดได้ตอบด้วยคำ สั้นๆ ง่ายๆ ในการ แลกเปลี่ยนข้อมูล เกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ ตัวและสถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	2.บอกโครงสร้างของ สำนวนที่ใช้ในถาม-ตอบการระบุตำแหน่ง ที่ตั้งของสถานที่ได้ (K)	
			3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่าง	3.พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆโดยใช้ สำนวนในการสนทนา เกี่ยวกับการระบุ ตำแหน่งที่ตั้งของ สถานที่ได้ (P)	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อ หน่วย การ เรียนรู้	แผนการ จัดการ เรียนรู้	สาระ การ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์	จำนวน คาบ
			สุภาพตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรม ญี่ปุ่น4. ใช้ภาษาใน การสื่อสารใน สถานการณ์จริงหรือ สถานการณ์จำลองที่ เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและใน ชีวิตประจำวัน	4. ใช้ภาษาแสดงบทบาท สมมติเกี่ยวกับการระบุ ตำแหน่งที่ตั้งของ สถานที่ได้ (P) 5. มีความมุ่งมั่นในการ เรียนและการทำงาน (A)	
รวม					12

3. นำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมแล้วนำข้อบกพร่องมาแก้ไข ตามคำแนะนำด้านเนื้อหา
จุดประสงค์ การจัดกิจกรรม และการวัดและประเมินผล

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรม
บทบาทสมมติ ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม ซึ่ง
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การ
ให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 100) เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

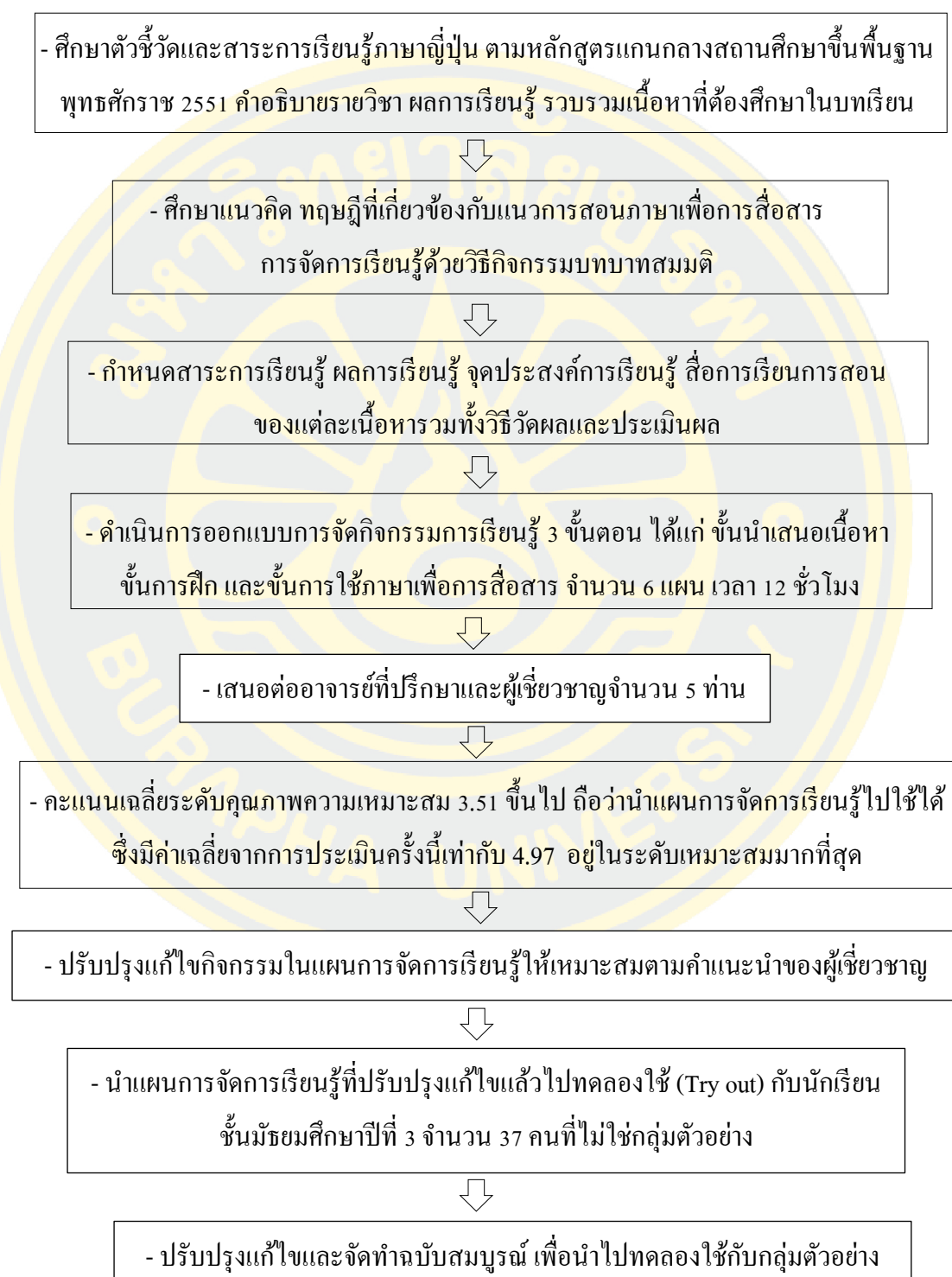
ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00 แปลว่า	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50 แปลว่า	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50 แปลว่า	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50 แปลว่า	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50 แปลว่า	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสม 3.51 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์พิจารณาแล้วยอมรับว่าเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินครั้งนี้เท่ากับ 4.97 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ก

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้วไปทดลองสอน (Try out) พร้อมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 37 คน โรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงและเหมือนกันคือ นักเรียนคละความสามารถ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ผลการเรียนรู้อ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสรุปได้ในแผนภาพที่ 4

แผนภาพสรุปการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้
วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ภาพที่ 4 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ**

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติแบบ
ปรนัยชนิดอิงเกณฑ์ โดยศึกษาตามแนวทางของ สมนึก ภัททิยธนี (2549)
2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ เพื่อเลือกใช้ 40 ข้อ โดยครอบคลุม
สาระการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละแผน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื้อหาที่ออก/ Content	จุดประสงค์การเรียนรู้/ Learning Objectives	พฤติกรรมที่ต้องการวัด			รวม	
		ด้านคำศัพท์	ด้านไวยากรณ์	ด้านการสื่อสาร	ข้อที่ ออก	ข้อที่ ใช้จริง
		Vocabulary	Grammatical	Conversation	60	40
แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 1 การบอกราคา สินค้า	1. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ถูกต้อง (K)	4			4	2
	2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบ การบอกราคาสินค้าได้ (K)		3		3	2
	3. พูดได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้สำนวน ในการสนทนากับการบอกราคาสินค้าได้ (P)			3	3	2
แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 2 การบอกจำนวน ลักษณะนามของ สิ่งของ	1. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ถูกต้อง (K)	4			4	3
	2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบ จำนวนลักษณะนามของสิ่งของ		3		3	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาที่ออก/	จุดประสงค์การเรียนรู้/ Learning Objectives	พฤติกรรมที่ต้องการวัด			รวม	
Content		ด้านคำศัพท์	ด้านไวยากรณ์	ด้านการสื่อสาร	ข้อที่ ออก	ข้อที่ ใช้จริง
		Vocabulary	Grammatical	Conversation	60	40
	3.ผู้ได้ตอบสนองสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้จำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (P)		3		3	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	4			4	3
การถามตอบ	2.บอกโครงสร้างของจำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบวิธีการของได้ (K)		3		3	2
วิธีการของ	3.ผู้ได้ตอบสนองสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้จำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับวิธีการของได้ (P)			3	3	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาที่ออก/ Content	จุดประสงค์การเรียนรู้/ Learning Objectives	พฤติกรรมที่ต้องการวัด			รวม	
		ด้านคำศัพท์	ด้านไวยากรณ์	ด้านการสื่อสาร	ข้อที่ ออก	ข้อที่ ใช้จริง
		Vocabulary	Grammatical	Conversation	60	40
แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 4 สถานที่	1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	4			4	2
	2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบ การไปสถานที่ต่างๆได้ (K)		3		3	2
	3. พูดได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆโดยใช้สำนวน ในการสนทนาเกี่ยวกับการถาม-ตอบการไปสถานที่ ต่างๆได้ (P)			3	3	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาที่ออก/ Content	จุดประสงค์การเรียนรู้/ Learning Objectives	พฤติกรรมที่ต้องการวัด			รวม	
		ด้านคำศัพท์	ด้านไวยากรณ์	ด้านการสื่อสาร	ข้อที่ ออก	ข้อที่ ใช้จริง
		Vocabulary	Grammatical	Conversation	60	40
แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 5 ยานพาหนะ	1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	4			4	3
	2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบ วิธีเดินทางด้วยยานพาหนะได้ (K)		3		3	2
	3. พูดได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้สำนวน ในการสนทนาเกี่ยวกับการถาม-ตอบวิธีเดินทาง ด้วยยานพาหนะได้ (P)			3	3	2
แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 6 ตำแหน่งที่ตั้ง	1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	4			4	3
	2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบ การระบุตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ได้ (K)		3		3	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เนื้อหาที่ออก/ Content	จุดประสงค์การเรียนรู้/ Learning Objectives	พฤติกรรมที่ต้องการวัด				รวม	
		ด้านคำศัพท์	ด้านไวยากรณ์	ด้านการสื่อสาร	ข้อที่ ออก	ข้อที่ ใช้จริง	
		Vocabulary	Grammatical	Conversation	60	40	
3.ผู้ได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆโดยใช้จำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการระบุตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ได้ (P)							
			3		3	2	
รวม							
					60	40	

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบทดสอบ ความเหมาะสมด้านภาษา

เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยถือเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 -1.00 สมนึก ภัททิยชนี (2549, หน้า 220)

4. วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ โดยใช้สูตร IOC สมนึก ภัททิยชนี (2549, หน้า 220) เลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 -1.00 ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.95 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ง

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

6. นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 37 คน โรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงและเหมือนกันคือนักเรียนความสามารถ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ผลการเรียนรู้อ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ

7. นำผลการตรวจคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรของ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538, หน้า 179) โดยเลือกข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ 0.20-0.80

8. นำผลการตรวจคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของ Brennan and Kane (1977) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 90) โดยเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00

9. คัดเลือกข้อสอบเป็นรายข้อที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.38-0.76 และ ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.30-0.79 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ง

10. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เลือกไว้ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ง

11. จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปได้ในแผนภาพที่ 5

แผนภาพสรุปการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

- ศึกษาวิธีการสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีกิจกรรมบทบาทสมมติ

- สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ
เลือกใช้จริง 40 ข้อ โดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้

- เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

- คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.95
และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

- นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 37 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

คัดเลือกข้อสอบเป็นรายชื่อที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีความยากง่ายอยู่
ระหว่าง 0.38-0.76 และ ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.30-0.79

- นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร
ของโลเวท (Lovett) ผลการศึกษาพบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

- ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 5 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

**แบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม
แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ**

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการพูดและ
การสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดภาคปฏิบัติ

2. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับกระบวนการวัดและประเมินผลความสามารถในการพูด กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง
สถานศึกษาของโรงเรียน แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูด
ภาษาญี่ปุ่น

3. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้กับสาระและผลการ
เรียนรู้ พร้อมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดเกณฑ์และประเด็นในการประเมิน
ความสามารถในการพูดตามความเหมาะสม

4. สร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็น rubric ที่มีประเด็นในการประเมินออกเป็นประเด็นย่อย ๆ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางการวัดและการประเมินผลทักษะการพูด โดยยึดกรอบการวัด และประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีเกณฑ์การให้คะแนนด้านทักษะการพูด และประเด็นการประเมิน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 ข, หน้า 122) ดังนี้

1. การประเมินความถูกต้องของเนื้อหา
2. การประเมินการออกเสียง
3. การประเมินความคล่องแคล่ว
4. การประเมินการแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด

ซึ่งแต่ละประเด็นย่อยได้กำหนดรายการเกณฑ์การประเมินเป็นข้อความแสดงระดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ ดีมาก 4 คะแนน ดี 3 คะแนน พอใช้ 2 คะแนน และปรับปรุง 1 คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางแสดงข้อความรายการประเมินความสามารถในการพูด

รายการประเมิน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.ความถูกต้องของเนื้อหา	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุกประโยค	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องบางส่วน	ใช้ศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
2.การออกเสียง	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงเน้นคำหนัก/ประโยคได้สมบูรณ์	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงเน้นคำหนัก/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงแต่ส่วนใหญ่ขาดการออกเสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคไม่ถูกต้องทำให้สื่อสารไม่ได้
3.ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดตะกุกตะกัก บ้าง แต่ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุดยเป็นช่วงๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อความหมายไม่ได้
4.การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติขาดความน่าสนใจและไม่มีท่าทางประกอบ	พูดได้น้อยมากและไม่มีท่าทางประกอบ

จากตารางแสดงข้อความรายการประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ นำมาสร้างเกณฑ์การตัดสินคุณภาพได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 122)

ช่วงคะแนน	แปลผลระดับคุณภาพ
13 – 16	อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
9 – 12	อยู่ในเกณฑ์ดี
5 – 8	อยู่ในเกณฑ์พอใช้
0 – 4	อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

5. นำแบบประเมินความสามารถในการพูดที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของรายการเกณฑ์การประเมินด้วยการหาค่า IOC โดย

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 คัดเลือกมาใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ควรพิจารณาให้ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ซึ่งแบบประเมินความสามารถในการพูดครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก จ

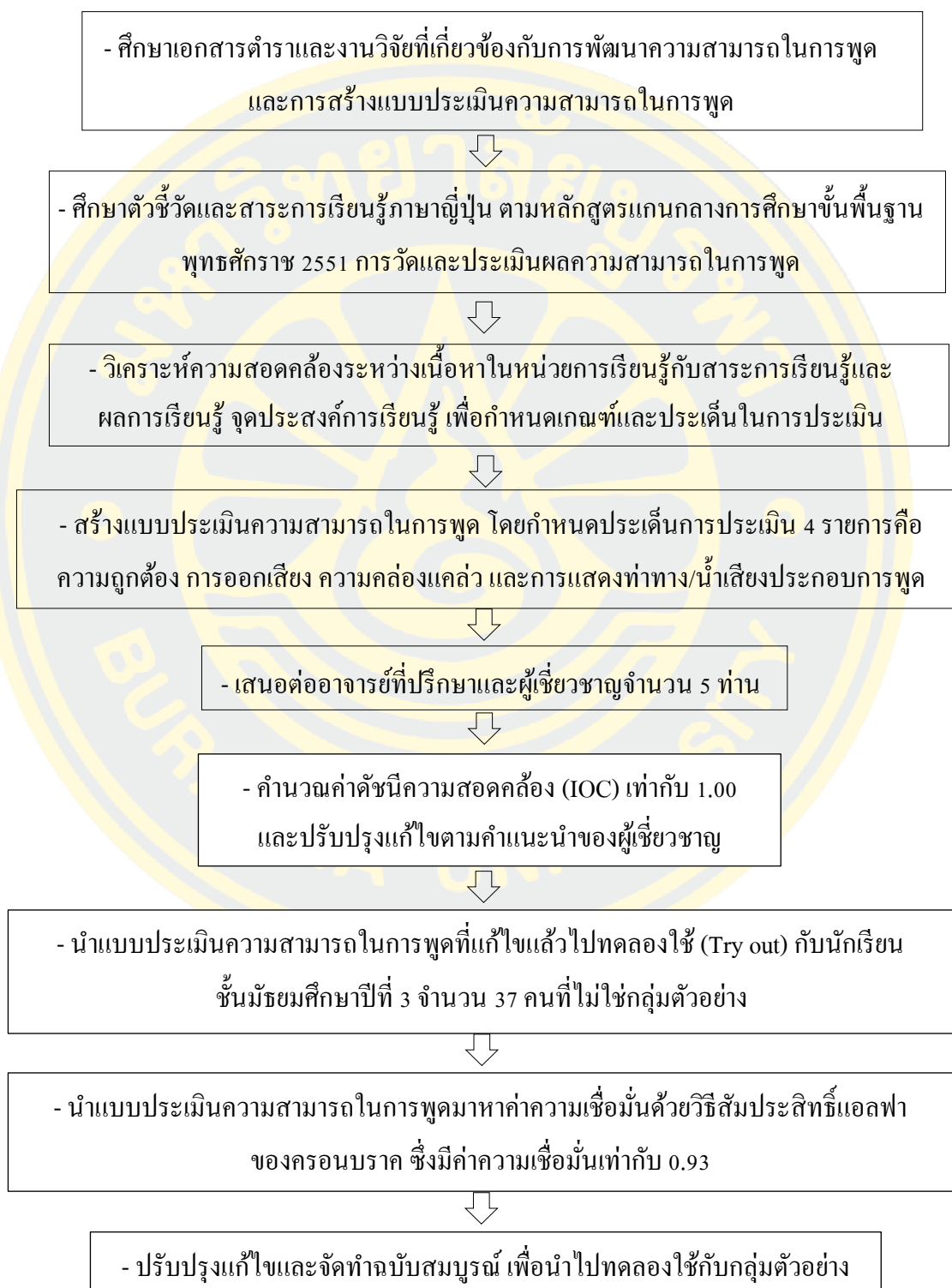
6. นำแบบประเมินความสามารถในการพูดที่ผ่านเกณฑ์และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 37 คน โรงเรียนชลกันยานุกูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงและเหมือนกันคือ นักเรียนความสามารถการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ผลการเรียนรู้อ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้แบบประเมินความสามารถในการพูดมีความเหมาะสมด้านเนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ก่อนนำไปใช้จริง

7. แบบประเมินความสามารถในการพูดมาหาค่าความเชื่อมั่น (Inter rater reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก จ

8. นำแบบประเมินความสามารถในการพูดที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปได้ในแผนภาพที่ 6

แผนภาพสรุปการสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ภาพที่ 6 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความสามารถในการพูด

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 1 ฉบับ 30 ข้อ ใช้จริง 20 ข้อ โดยลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านภาษา ด้านการวัดประเมินผล และด้านประโยชน์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 72) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

พึงพอใจมากที่สุด	ให้ค่าระดับเท่ากับ	5
พึงพอใจมาก	ให้ค่าระดับเท่ากับ	4
พึงพอใจปานกลาง	ให้ค่าระดับเท่ากับ	3
พึงพอใจน้อย	ให้ค่าระดับเท่ากับ	2
พึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ค่าระดับเท่ากับ	1

การแปลผลความพึงพอใจใช้เกณฑ์แบบวัดความพึงพอใจของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 100) เป็นแนวทางในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบรูปแบบภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม

เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความชัดเจนถูกต้องของภาษาและการประเมินที่ถูกต้อง

4. นำผลการประเมินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่า IOC โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายชื่อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

การศึกษาแบบสอบถามความพึงพอใจครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90 ดังที่ปรากฏในภาคผนวก จ

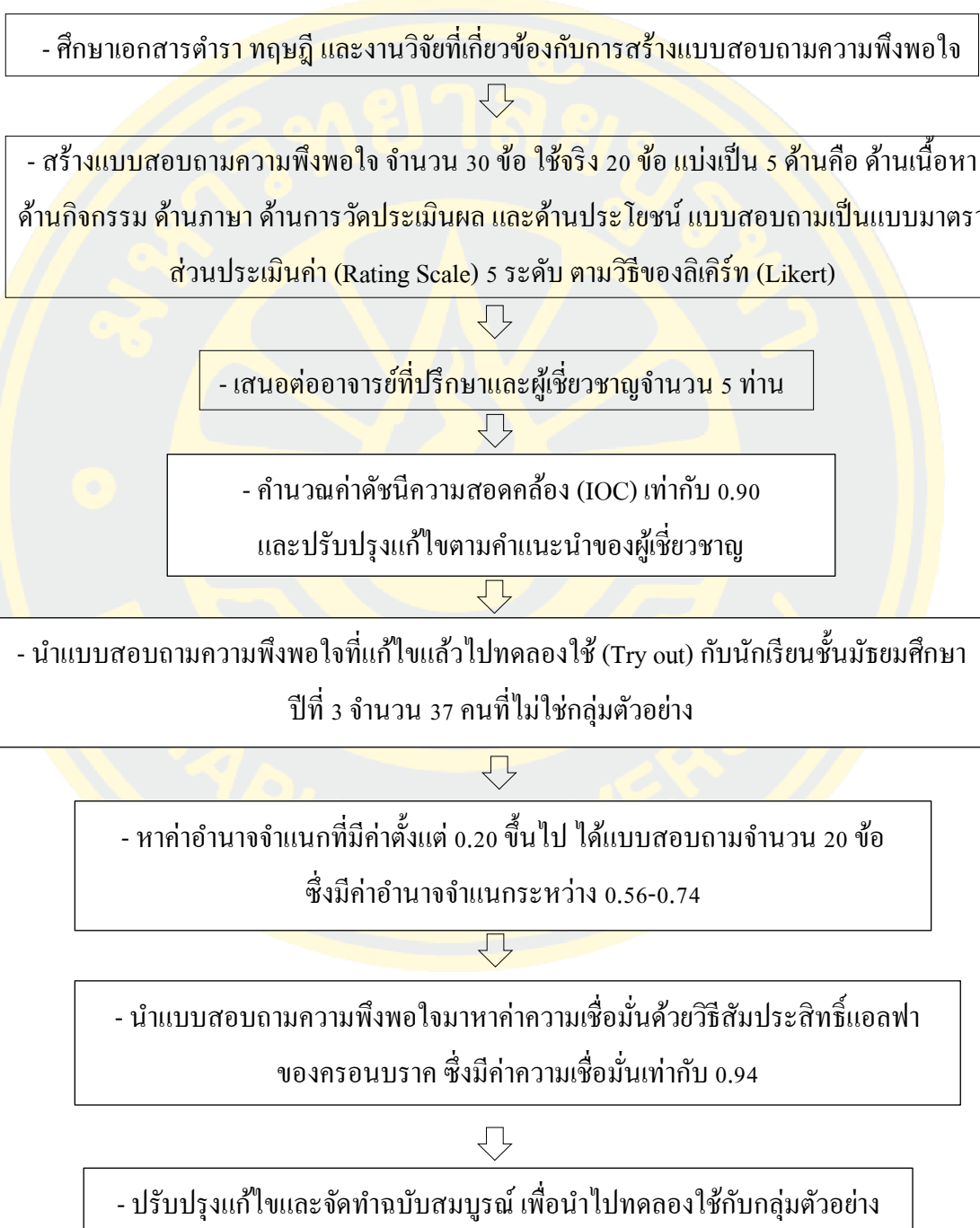
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมแล้วนำไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 37 คน โรงเรียนชลกันยานุกูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงและเหมือนกันคือ นักเรียนลดความสามารถ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ผลการเรียนรู้อ้างอิงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสมด้านเนื้อหา และการใช้ภาษาก่อนนำไปใช้จริง

6. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.56-0.74 และนำแบบสอบถามความพึงพอใจ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Inter rater reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ดังที่ปรากฏในภาคผนวก จ

7. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

รายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ สรุปได้ในแผนภาพที่ 7

แผนภาพสรุปการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัด
กิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับ
กิจกรรมบทบาทสมมติ

ภาพที่ 7 แผนภาพสรุปรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

รูปแบบการวิจัย

เป็นการศึกษาค้นคว้ารูปแบบกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest posttest design) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 247)

กลุ่ม	Pretest	Treatment	posttest
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ	E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
	X	หมายถึง	การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม
	T ₁	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลอง pretest
	T ₂	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลอง posttest

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ตามขั้นตอนของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล
2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบคะแนน และบันทึกผลการทดสอบเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน
3. ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งใช้เนื้อหาและระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลา 12 ชั่วโมง
4. ในระหว่างเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบย่อยประจำชุดกิจกรรมเพื่อนำคะแนนไปหาค่าประสิทธิภาพกระบวนการ E₁

5. ประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการพูดที่สร้างขึ้น โดยดำเนินการประเมินระหว่างการดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน จำนวน 6 แผน

6. เมื่อนักเรียนเรียนจบครบทุกกิจกรรมแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) เพื่อนำคะแนนไปวิเคราะห์และหาค่าประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ E_2 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 และค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การทดสอบ t-test (Dependent sample)
3. เปรียบเทียบความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติกับเกณฑ์ร้อยละ 70 เป็นค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดโดยใช้การทดสอบ One-sample t-test
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติโดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ใช้สูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อกำหนดให้ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนคะแนน

1.2 ค่าร้อยละ ใช้สูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อกำหนดให้ P = ร้อยละ
 f = คะแนนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N = คะแนนทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้สูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 106)

$$SD = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{N(N-1)}$$

เมื่อกำหนดให้ SD = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
 $\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N = จำนวนคะแนน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การหาความเที่ยงของแบบทดสอบ ใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, หน้า 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยาก (p) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรของลัวน สายยศและ
อังคณา สายยศ (2538, หน้า 179)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของข้อสอบ
R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้ดัชนีเบรนนอน
(Brennan&Kane, 1977) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ดัชนีเบรนนอนหรือดัชนีอำนาจจำแนก
U แทน จำนวนนักเรียนกลุ่ม N1 ตอบข้อสอบถูก
L แทน จำนวนนักเรียนกลุ่ม N2 ตอบข้อสอบถูก
 n_1 แทน จำนวนนักเรียนที่สอบได้คะแนนสูงกว่าคะแนนจุดตัด
 n_2 แทน จำนวนนักเรียนที่สอบได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนจุดตัด

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของโลเวท
(Lovett) มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x_i - \sum x_i^2}{(k-1) \sum (x_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์
k แทน จำนวนข้อสอบ
 x_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
C แทน คะแนนจุดตัด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการ
สื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สูตร E_1/E_2
กำหนดเกณฑ์ร้อยละ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, หน้า 10) ซึ่งคำนวณจากสูตร ดังนี้

80 ตัวแรก ได้มาจาก

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อย
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

80 ตัวหลัง ได้มาจาก

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์การทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

3.2 ใช้ค่าสถิติ t-test (Dependent) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลัง

ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสูตรของ (ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมี

นัยสำคัญ

D	แทน	ผลต่างของคะแนนการทดสอบหลังการเรียนและก่อน

การเรียน

n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบ

df	แทน	ที่ใช้ในการอ่านค่าจากตาราง $n-1$

3.3 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการพูดของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์โดย
การใช้การทดสอบแบบ One sample t-test (ไพศาล วรคำ, 2559, หน้า 349)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{S}{\sqrt{n}}}, df = n-1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	μ_0	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หรือ เกณฑ์ที่ตั้งขึ้น
	S	แทน	ความเบี่ยงเบนของมาตรฐานกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

3.4 วิเคราะห์คะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม
แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย
 $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูด ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าการทดสอบ t
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการพิจารณาข้อมูลซึ่งผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏผลดังตารางที่ 5-7

ตารางที่ 5 คะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่าง เรียนชุดกิจกรรมที่ 1	คะแนนระหว่างเรียน ชุดกิจกรรมที่ 2	คะแนนรวม ระหว่างเรียน
	(10)	(10)	(20)
1	7	8	15
2	10	10	20
3	7	8	15
4	6	7	13
5	9	10	19
6	8	8	16
7	8	9	17
8	10	10	20
9	9	10	19
10	7	8	15
11	8	8	16
12	7	8	15
13	7	6	13
14	7	7	14
15	10	10	20
16	10	9	19
17	7	8	15
18	10	10	20
19	7	8	15
20	10	10	20
21	7	7	14
22	6	7	13
23	7	8	15
รวม	184	194	378

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่าง เรียนชุดกิจกรรมที่ 1	คะแนนระหว่างเรียน ชุดกิจกรรมที่ 2	คะแนนรวม ระหว่างเรียน
	(10)	(10)	(20)
$\bar{x}$	8.00	8.43	16.43
SD	1.41	1.24	2.57
ประสิทธิภาพ ของกระบวนการ (E_1)	82.17		

จากตารางที่ 5 พบว่า มีประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 เท่ากับ 82.17 แสดงว่า
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 6 คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน ซึ่งได้รับ
การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

คนที่	คะแนนหลังเรียน	คนที่	คะแนนหลังเรียน
	(40)		(40)
1	26	13	27
2	38	14	27
3	25	15	40
4	22	16	36
5	38	17	27
6	39	18	35

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คนที่	คะแนนหลังเรียน	คนที่	คะแนนหลังเรียน
	(40)		(40)
7	27	19	28
8	39	20	39
9	39	21	33
10	36	22	26
11	28	23	29
12	33		
		รวม	737
		$\bar{X}$	32.04
		SD	5.79
		ประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ (E_2)	80.11

จากตารางที่ 6 พบว่า ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.11 แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 7 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน

คะแนน	คะแนน	คะแนน	จำนวน	ประสิทธิภาพ
	รวม	เต็ม	(n)	
คะแนนการทำแบบทดสอบระหว่าง บทเรียน (E_1)	378	20	23	82.17
คะแนนการทำแบบทดสอบหลัง บทเรียน (E_2)	737	40	23	80.11
ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.17/80.11				

จากตารางที่ 7 พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.17 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.11 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.17/80.11 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ t-test (Dependent Sample)

การทดสอบ	<i>n</i>	คะแนน	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i> (Sig)
		เต็ม					
หลังเรียน	23	40	32.04	5.79	22	14.06*	.00
ก่อนเรียน	23	40	19.35	7.64			

**p* < .05

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ที่ 32.04 คะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 19.35 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏผลดังตารางที่ 9-12

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	<i>n</i>	คะแนน	μ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i> (Sig)
		เต็ม						
หลังเรียน	23	16	11.2	14.34	0.56	22	10.61*	.00

**p* < .05

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 14.34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.38 และเมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ผลการวิเคราะห์ ความสามารถใน การพูด	จำนวน นักเรียน	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ ความสามารถ
	18	78.26	14.88	ดีมาก
	5	21.74	12.40	ดี
รวม	23	100	14.34	ดีมาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}$ = 14.34)

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ (จำแนกตามชุดกิจกรรม)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับความสามารถ
ชุดที่ 1 การซื้อของ	14.03	0.61	ดีมาก
ชุดที่ 2 การเดินทาง	14.65	0.50	ดีมาก
รวม	14.34	0.56	ดีมาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จำแนกตามชุดกิจกรรม อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}$ = 14.34, SD = 0.56) เมื่อพิจารณาพบว่า

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการซื้อขาย อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}=14.03, SD=0.61$) และชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่องการเดินทาง อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}=14.65, SD=0.50$)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ (จำแนกตามแผนการจัดการเรียนรู้)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับความสามารถ
ชุดที่ 1 การซื้อขาย	1.การบอกราคาสินค้า	14.00	0.65	ดีมาก
	2.การบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ	13.30	0.63	ดีมาก
	3.การถามตอบวิธีการซื้อขาย	14.78	0.46	ดีมาก
ชุดที่ 2 การบอกทาง	4.สถานที่	15.00	0.46	ดีมาก
	5.ยานพาหนะ	14.61	0.50	ดีมาก
	6.ตำแหน่งที่ตั้ง	14.35	0.52	ดีมาก
รวม		14.34	0.56	ดีมาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จำแนกตามแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}=14.34, SD=0.56$) เมื่อพิจารณาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องสถานที่ อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}=15.00, SD=0.46$) รองลงมาคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การถามตอบวิธีการซื้อขาย อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}=14.78, SD=0.46$) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ อยู่ใน
ระดับคุณภาพ ดีมาก ($\bar{X}=13.30, SD=0.63$)

**ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ปรากฏผล
ดังตารางที่ 13-18**

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการ
เรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติในภาพรวม

รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความ พึงพอใจ	อันดับ
ด้านเนื้อหา	4.45	0.64	มาก	3
ด้านกิจกรรม	4.32	0.78	มาก	5
ด้านภาษา	4.62	0.61	มากที่สุด	1
ด้านการวัดประเมินผล	4.61	0.59	มากที่สุด	2
ด้านประโยชน์	4.43	0.72	มาก	4
รวม	4.48	0.68	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ มีภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X}=4.48, SD=0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านภาษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62, SD=0.61$) รองลงมาคือ ด้านการวัดประเมินผล อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61, SD=0.59$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรม อยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=4.32, SD=0.78$)

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านเนื้อหา

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1	เนื้อหาที่เรียนมีลำดับความยากง่ายต่อเนื่อง	4.35	0.57	มาก	4
2	เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่าย	4.43	0.67	มาก	3
3	เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์น่าสนใจ	4.52	0.59	มากที่สุด	1
4	เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.48	0.73	มาก	2
รวม		4.45	0.64	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านเนื้อหา มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, $SD=0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์น่าสนใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, $SD=0.59$) รองลงมาคือ เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, $SD=0.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เนื้อหาที่เรียนมีลำดับความยากง่ายต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, $SD=0.57$)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านกิจกรรม

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1	กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ	4.22	0.90	มาก	3
2	กิจกรรมเรียงจากง่ายไปยาก	4.13	0.87	มาก	4
3	กิจกรรมมีความสนุกสนาน	4.52	0.59	มากที่สุด	1
4	เวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.39	0.72	มาก	2
รวม		4.32	0.78	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านกิจกรรม มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมมีความสนุกสนาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, $SD=0.59$) รองลงมาคือ เวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, $SD=0.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมเรียงจากง่ายไปยาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, $SD=0.87$)

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านภาษา

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1	ได้ใช้ภาษาและวัฒนธรรมแบบฉบับเจ้าของภาษา	4.43	0.73	มาก	4
2	ได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลายและมีอิสระ	4.61	0.66	มากที่สุด	3
3	มีการบูรณาการทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน	4.65	0.57	มากที่สุด	2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
4	ได้ใช้ทักษะทางภาษาในการทำกิจกรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	1
	รวม	4.62	0.61	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านภาษามีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62, SD=0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้ใช้ทักษะทางภาษาในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78, SD=0.42$) รองลงมาคือ มีการบูรณาการทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65, SD=0.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ได้ใช้ภาษาและวัฒนธรรมแบบฉบับเจ้าของภาษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43, SD=0.73$)

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านการวัดประเมินผล

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	4.43	0.66	มาก	4
2	มีการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรม	4.57	0.59	มากที่สุด	3
3	การวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม	4.74	0.54	มากที่สุด	1

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
4	นักเรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับหลังการประเมิน	4.70	0.56	มากที่สุด	2
	รวม	4.61	0.59	มากที่สุด	

จากตารางที่ 17 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านการวัดประเมินผล มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, $SD = 0.54$) รองลงมาคือ นักเรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับหลังการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.66$)

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านประโยชน์

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1	เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.52	0.79	มากที่สุด	2
2	สามารถนำความรู้ไปสื่อสารในชีวิตประจำวันได้	4.57	0.51	มากที่สุด	1
3	เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน	4.35	0.71	มาก	3
4	มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมกลุ่ม	4.30	0.82	มาก	4

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความ พึงพอใจ	อันดับ
รวม		4.43	0.72	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านประโยชน์ มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, $SD=0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถนำความรู้ไปสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, $SD=0.51$) รองลงมาคือ เกิดความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, $SD=0.79$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.82$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 23 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 2 ชุด ประกอบด้วยชุดที่ 1 เรื่องการซื้อของ และชุดที่ 2 เรื่องการเดินทาง มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.17 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.11 2) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน เวลา 12 คาบ มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.97 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.38-0.76 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.30-0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 4) แบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งมีลักษณะเป็น rubric ที่มีประเด็นในการประเมินออกเป็นประเด็นย่อย ๆ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.56-0.74 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนกลุ่มเดียว (One Group Pretest Posttest Design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยใช้การคำนวณ E_1/E_2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่า t-test แบบ Dependent Sample เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นหลังการจัดการเรียนรู้เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบค่า t-test แบบ One Sample และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.17/80.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจาได้รับจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจาได้รับจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีค่าเท่ากับ 14.34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ชุดกิจกรรม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.17/80.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้ผ่านการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ร่วมกับหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง ซึ่งประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม โดยมีการกำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ประกอบไปด้วยเนื้อหา ใบความรู้ ใบงาน และคู่มือประกอบการใช้ชุดกิจกรรม (สำหรับครู) ที่มีรายละเอียดของการเตรียมการและส่วนที่เป็นบทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน ซึ่งกระบวนการสร้างชุดกิจกรรมเป็นไปตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของชัยงค์ พรหมวงศ์ (2558, หน้า 67) กล่าวว่า ขั้นตอนการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ การกำหนดหมวดหมู่เนื้อหา หน่วยการสอน หัวเรื่อง วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียน แบบประเมินผล สื่อการสอน รวมถึงหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม และชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาและเทคนิควิธีสอน รวมทั้งมีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จึงได้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ จากนั้นนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.17 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.11 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับแนวคิดของชัยงค์ พรหมวงศ์ (2556, หน้า 8) ได้กล่าวไว้

ว่า การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อเป็นการรับประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน เมื่อมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ และจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยสอนได้ดีในการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง อีกทั้งยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 27) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมจำเป็นต้องนำเอาสื่อและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่างหนึ่งที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จากการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดของตนเอง จากการแต่งประโยคสนทนาได้อย่างอิสระ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน

ลักษณะของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 2 ชุดกิจกรรม ดังนี้ ชุดกิจกรรมที่ 1 การซื้อของ ประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ ตัวเลข ลักษณะนาม และการซื้อของ ชุดกิจกรรมนี้มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ตัวเลข ลักษณะนามของสิ่งของ ส่วนที่ใช้ในการซื้อของ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มบรรยากาศในชั้นเรียนโดยให้นักเรียนเล่นเกมบิงโกเพื่อเป็นการทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลข เกมเปิดแผ่นป้ายออนไลน์ เพื่อทบทวนคำศัพท์ลักษณะนามของสิ่งของ กิจกรรมถามตอบราคาสินค้าจากสื่อเสมือนจริงคือโบรชัวร์ร้านอาหารญี่ปุ่น ซึ่งสร้างความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถถามหรือให้ข้อมูลที่สำคัญ นำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้แต่งประโยคพูดโต้ตอบการซื้อขายสินค้า บอกราคา และจำนวนที่ต้องการได้ ส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80

ชุดกิจกรรมที่ 2 การเดินทาง ประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ สถานที่ ยานพาหนะ และตำแหน่งที่ตั้ง ชุดกิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ยานพาหนะ และบอกตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ เป็นคำศัพท์ที่คุ้นเคยจดจำได้ง่าย นักเรียนสามารถสนทนาให้ข้อมูลสำคัญจากการเรียนรู้เนื้อหาผ่านสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย จากการทำใบงาน และยังมีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้คือการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการดูคลิป VDO เกี่ยวกับยานพาหนะของญี่ปุ่น ถามตอบตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ในโรงเรียนตัวเองได้ ส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.35

สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เพราะมีกระบวนการสร้างที่เป็นระบบ มีหลักแนวคิดที่ดี ทั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ความสมบูรณ์ และความถูกต้อง มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับเนื้อหาจากเรื่องที่ย่อยใกล้ตัว บทเรียนมีความน่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปปรับใช้ได้ สถานการณ์จริง นักเรียนให้ความร่วมมือ ผ่อนคลายสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ การวิเคราะห์สถานการณ์ รวมทั้งสื่อและใบงานที่ใช้ในชุดกิจกรรมมีความหลากหลาย ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทำให้ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ ไม่เกิดความประหม่าเมื่อต้องพูดสื่อสารจริง นักเรียนทุกคนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม เมื่อจบกิจกรรมนักเรียนจะทราบผลการประเมิน ทำให้เกิดความมั่นใจและนำไปพัฒนาตนเองซึ่งสอดคล้องกับ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 21-22) กล่าวว่าการศึกษาความรู้ในชุดกิจกรรมเป็นการฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการอ่านและสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ การทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการคิดท้ายชุดกิจกรรมทำให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาเป็น รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

ผลวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับญาณิศา ชาญกิจกรณ์ (2562) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ส่ววิชาภาษาญี่ปุ่นเรื่องตัวอักษรคาตากานะสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ส่ววิชาภาษาญี่ปุ่นเรื่องตัวอักษรคาตากานะ มีประสิทธิภาพ 82.15/80.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นอกจากนี้จึง พิงหลิง (2561) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.27/80.88 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 รวมถึง เยาวพร ศรีระษา (2561) ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ประกอบชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของชุดสื่อประสมที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.15/78.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับเกศรินทร์ สุนันตะ (2560) ศึกษาเรื่องการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงงานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.06/82.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

แผนการจัดการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีการเตรียมพร้อมอย่างมีขั้นตอน ได้ผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างเป็นระบบตามหลักรายวิชาภาษาญี่ปุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ ชนาธิป พรกุล (2555, หน้า 86) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม รวมทั้งศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและกิจกรรมบทบาทสมมติ ดังที่เจมส์ ฌูว์ มิงศิริธรรม (2554, หน้า 435) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องเลือกใช้รูปแบบการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมหลากหลายประกอบกัน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยกำหนด 3 ขั้นตอนคือ ขั้นนำเสนอเนื้อหา ขั้นการฝึก และขั้นการใช้ภาษาในการสื่อสาร เป็นไปตามแนวคิดที่สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 112-115) ระบุว่า การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้จะมีประโยชน์ให้ผู้สอนและผู้เรียนรู้ว่าเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปมากน้อยเพียงไร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกจากนี้ทิสนา เขมมณี (2562, หน้า 358) ยังกล่าวอีกว่า วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คือ กระบวนการสอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และสวมบทบาทในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง จึงได้กำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ และขั้นอภิปราย และสรุปผลโดยอยู่ในขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเสนอเนื้อหา ครูยกตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ผ่านใบความรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนดูคลิป VDO สถานการณ์ตัวอย่างเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ว่าควรใช้สำนวนภาษาญี่ปุ่นนั้น ในสถานการณ์ใด ครูเป็นเพียงผู้กระตุ้นความคิดของนักเรียนผ่านการตั้งคำถาม สอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539, หน้า 112) กล่าวว่า ผู้สอนควรกระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) ถามคำถาม ให้ตอบหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องสอนหรือ อธิบายเนื้อหาทางภาษา หลังจากนั้นในขั้นการฝึก นักเรียนจะได้ฝึกทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม โดยครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ทราบว่าตนเองใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่ นักเรียนจึงเกิดความมั่นใจ ในการแต่งบทสนทนาเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยใช้ความคิดได้อย่างอิสระผ่านการแสดงท่าทาง น้ำเสียง และสามารถนำเอาภาษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ ในขั้นการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารและไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงได้

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับพรพิสาข์ จุนขุนทด (2564) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านและกิจกรรม บทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษภายหลังจากการ ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับ ด้านและกิจกรรมบทบาทสมมติมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นอกจากนี้ก็ญยรัตน์ พลอยศิริภูริช (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อภาษาจีนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนบทบาทสมมติร่วมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนบทบาทสมมติร่วมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการ สื่อสารสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึงจุฑพล นายนาม (2562) ศึกษา เรื่องการพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย ผลการศึกษพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เหวิน หวังมูทิดากุล (2565) ที่ศึกษาเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร (CLT) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (FLIPPED CLASSROOM) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อ

การสื่อสาร (CLT) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (FLIPPED CLASSROOM) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับจรัสศักดิ์ มะลิซ้อน (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารก่อนเรียนกับหลังเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติมีค่าเท่ากับ 14.34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ มีขั้นตอนที่เป็นระบบ เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องใกล้ตัวสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้สวมบทบาทผ่านการลงมือปฏิบัติจากกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ได้ฝึกการสนทนาทั้งแบบเดี่ยว แบบคู่ และแบบกลุ่มจนสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองผ่านการแสดงบทบาทที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ สันทนา สุชาดารัตน์ (2557, หน้า 72) กล่าวว่า การสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา เพราะได้ฝึกใช้ภาษาที่สอดคล้องกับภาษาที่ใช้จริง ทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เพราะมีกิจกรรมและสื่อที่หลากหลาย และให้ลงมือทำจริง นอกจากนี้สาโรช โศภิตรักษ์ (2546, หน้า 115) ที่กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกได้มาก หลังจากทีนักเรียนได้แสดงบทบาทสมมติเสร็จสิ้นแล้ว ครูและเพื่อนๆ ร่วมกันอภิปรายผล การแสดงบทบาทสมมติ การใช้ภาษา และข้อผิดพลาดต่างๆ รวมถึงกล่าวชื่นชมหากนักเรียนทำการแสดงบทบาทสมมติได้ดี ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นไปด้วยความสนุกสนาน นักเรียนไม่เกิดความประหม่าและตื่นเครียดจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งพรสวรรค์ กล่าวว่า การเรียนรู้ทักษะการพูดจะเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง ผู้เรียนปรับภาษาให้เป็นภาษาของตน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความชอบซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน รวมถึงกอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์ (2551, หน้า 197-198) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถในการพูดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การสร้างบรรยากาศที่ดีเมื่อถึงเวลาพูด ผู้พูดจะต้องสร้างบรรยากาศที่ดีในการ

พูดเพื่อให้ผู้ฟังสนใจในการนำเสนอของผู้พูด เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หากมีการโต้แย้งหรือมีความเห็นที่แตกต่างต้องชี้แจงกันด้วยเหตุผล

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของกรกช จิววรรณชล (2565) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ชฎานิน พันธ์ศรีสุวรรณ (2559) ศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 รวมถึงพิมพ์พร บังวัด (2563) ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบสื่อประสมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 75.20 ซึ่งอยู่ในระดับดี เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมิน เขียรสิรา คงนาวัง (2560) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้งานปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้งานปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติคิดเป็นร้อยละ 77.50 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับกานต์ญาณิศา สุนทร (2564) ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติมีคะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 77.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง มีงานเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ตัวอย่างเช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการถามตอบวิธีการ

ชื่อของนักเรียนได้สวมบทบาทเป็นคนซื้อและคนขาย โดยจับฉลากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ให้ และแสดงบทบาทสมมติพูดคำนวณการซื้อขายด้วยคำศัพท์ตัวเลข ลักษณะนามของสิ่งของ เป็นภาษาญี่ปุ่นและมีสื่อประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เช่น ภาพอาหาร เงินสกุลเยน เครื่องคิดเลข เหมือนนักเรียนอยู่ในสถานการณ์จริงบรรยายภาสในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน ผ่อนคลาย เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก กล้าตอบคำถาม และแสดงบทบาทสมมติตามกิจกรรมที่กำหนด ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของเกริก ท่วมกลางและจินตนา ท่วมกลาง (2555, หน้า 273) กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ/นวัตกรรม พอใจ ประทับใจ ความรู้สึกที่ดี ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีสื่อ/นวัตกรรมที่สร้างขึ้นเป็นองค์ประกอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาผลการศึกษาความพึงพอใจเป็นรายด้านแล้วนั้น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.62 เนื่องจากนักเรียนได้ใช้ภาษาและวัฒนธรรมแบบฉบับเจ้าของภาษา ในการทำกิจกรรมตามสถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลายและมีอิสระ มีการบูรณาการทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนครบทุกทักษะการสื่อสาร รวมถึงได้ค้นคว้าหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทำให้ได้พัฒนาทักษะทางภาษาของตนเอง รองลงมาคือ ด้านการวัดประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 ซึ่งครูผู้สอนมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีขั้นตอนการประเมินอย่างชัดเจน ยุติธรรมและเหมาะสมกับกิจกรรม รวมถึงนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และได้รับข้อมูลย้อนกลับหลังการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกิจกรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.32 ทั้งนี้ จากการสอบถามนักเรียนพบว่าเมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปสักระยะแล้ว สามารถคาดเดาได้ว่าจะมีกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติในช่วงที่สองของการเรียน ทำให้ไม่เกิดความแปลกใหม่ แต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงที่หนึ่งยังมีความหลากหลายน่าสนใจ นักเรียนสนุกสนานในการเรียนผ่านสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากกว่าการเรียนแบบท่องจำ และการทำกิจกรรมแบบกลุ่มทำใหู้สึกผ่อนคลายมากกว่าการทำกิจกรรมคนเดียว

หลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เพราะการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ทำกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน บรรยายภาสในชั้นเรียนเป็นไปด้วย

ความสนุกสนาน นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน มีความมั่นใจในการพูดเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเนื้อหาที่อยู่ในชุดกิจกรรมนักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งอาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 166) ได้กล่าวว่า ข้อดีของการใช้วิธีสอนโดยกิจกรรมบทบาทสมมติยังส่งเสริมให้บทเรียนน่าสนใจ ผ่อนคลายความเครียด สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ผู้เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ฝึกฝนและแก้ปัญหาและการตัดสินใจของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม รวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับธัญญาภรณ์ พยอม (2566) ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้เมธา ธนะมูล (2562) ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติร่วมกับทักษะปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รวมถึงชวลีวรรณ ปรานีธรรม (2562) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด และพฤติกรรมกรกล้าแสดงออกในการเรียนวิชาภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ รายวิชาภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับพรเทพ เจริญนท (2561) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติอยู่ในระดับมาก

กล่าวโดยสรุปการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีการพัฒนาขึ้นตอนอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ ใช้สื่อประสมที่มีความหลากหลาย ตอบสนองการเรียนรู้ ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก (Gradual Approximation) ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างแข็งขัน (Active Participation) มีประสบการณ์แห่งความสำเร็จ (Successful Experience) และได้รับข้อมูลป้อนกลับในทันที (Immediately Feedback) ซึ่งเป็นหลักการหรือหัวใจสำคัญที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับดีมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรม รวมทั้งจัดทำสื่อ เอกสารต่างๆ และตรวจสอบสื่อให้พร้อมก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน และอยู่ในเวลาที่กำหนดจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น การหาจำนวนคน/สัตว์/สิ่งของ จากโปรแกรม Jamboard หากนักเรียนไม่มีอินเทอร์เน็ตควรปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นการทำกิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่มแทน
3. นักเรียนบางส่วนยังไม่ค่อยกล้าแสดงออก พูดตะกุกตะกักบ้างในบางครั้ง ครูผู้สอนควรเพิ่มกิจกรรมกลุ่ม โดยคละนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน และเสริมแรงทางบวก เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด เช่น การชมเชย ให้รางวัล ปรบมือเป็นกำลังใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางการสื่อสารด้านอื่นๆ เช่น ด้านการฟัง ด้านการอ่าน หรือด้านการเขียน
2. จากผลการวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านกิจกรรม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยและ

พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่นๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้เกม (Game) เทคนิค Think - Pair – Share หรือแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ สื่อประกอบการเรียนรู้ที่อยู่ในชุดกิจกรรมนักเรียนสามารถนำมาฝึกซ้ำได้ตลอดเวลา และให้มีเนื้อหา ยกขึ้นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

4. ควรมีการศึกษาคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและ ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3

บรรณานุกรม

- กรกช นววรรณชล. (2565). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมัน. กรุงเทพฯ: สกสศ.
- กอบกาญจน์ วงศ์ลิทธิ. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัญยรัตน์ พลอยศิริกูรช. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนบทบาทสมมติร่วมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กานต์ญาณิศา สุนทร. (2564). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: เฮลโลการพิมพ์ (1998) จำกัด.
- เกวลิณ หวังมูทิตากุล. (2565). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (FLIPPED CLASSROOM) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกศรินทร์ สุนันติะ. (2560). การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงงานเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

- วารสารมนุษยและสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 11(2), 106-119.
- เจนัญญ์ มิ่งศิริธรรม. (2554). การบูรณาการวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนร่วมกัน. *Veridian E-Journal SU*, 4(1), 435.
- จง พิงหลิง. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จตุพล นายนาม. (2562). การพัฒนาทักษะการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย. ปรินญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, วิทยาลัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิระศักดิ์ มะลิซ้อน. (2561). การพัฒนาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2540). ภาษากับการสื่อสาร (ฉบับปรับปรุง). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- ชญาณิน พันธุ์ศรีสุวรรณ. (2559). การใช้กิจกรรมการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนาธิป พรกุล. (2555). การออกแบบการสอนการบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การประเมินการเรียนรู้ *Learning Assessment*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. (2523). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปากร ศึกษาศาสตร์*, 5(3), 7-20.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. (2558). หน่วยที่ 5 ชุดการสอนทางไกล เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนา สรร. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชุลีวรรณ ปราณิธรรม. (2562). การพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด และพฤติกรรมการกล้าแสดงออกในการเรียนรายวิชาภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(2), 88-105.
- ซุน หลีฮุน. (2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ญาณิศา ชาญกิจกรณ. (2562). การพัฒนาชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาญี่ปุ่นเรื่องตัวอักษรคาตากานะสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- ณัฐสุดา สุภารัตน์. (2562). ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นและเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถวัลย์ ธาราโกชน. (2536). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทัศนวรรณ งามณรงค์. (2557). *ชุดกิจกรรมการเรียนรู้*. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/posts/561214>
- ทิสนา แคมมณี. (2562). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญารณ พยอม. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาราชภัฏสกลนคร.
- ฐปทอง กว้างสวัสดิ์. (2549). *คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญเกื้อ ควรรหาเวช. (2542). *นวัตกรรมการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เอส อาร์ พรินต์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.

- ปัทมา ชื่นอินทร์งาม. (2557). ผลการเรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมร่วมกับกิจกรรมการสอนที่เน้นการพูดที่ส่งผลต่อความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(2), 548-560.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสกา. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา. พัฒนาศึกษา: กรุงเทพฯ.*
- พรเทพ เจริญนท. (2561). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษป็น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ.
- พรพิสาข์ จุณนท. (2564). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านและกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน. นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.*
- พรสวรรค์ สิปอ. (2550). *สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.*
- พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิตยาวัฒน์ชัย และจิระศักดิ์ ทัพพา. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 1*, 59-66.
- พิมพ์พร บังวัด. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบสื่อประสมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2548). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แบนเนจเม้นท์.*
- ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา = Education Research (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- เมธา ณะมูล. (2562). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติร่วมกับทักษะปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์* (พิมพ์ครั้งที่ 11).

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เขาวพร ศรีระษา. (2561). *การจัดกิจกรรมประกอบชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปริญญานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัตน์ บัวสนธิ์. (2562). *การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

ราตรี นันทสุคนธ์. (2553). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: บริษัทจุดทอง จำกัด.

รุ่งฤดี แผลงศรี. (2559). การใช้คำถามเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย*, 36(2), 191-208.

โรงเรียนชลราษฎรอำรุง. (2560). *หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2560*. ชลบุรี: โรงเรียนชลราษฎรอำรุง.

โรงเรียนชลราษฎรอำรุง. (2563). *การวัดผลประเมินผลการเรียน*. ชลบุรี: โรงเรียนชลราษฎรอำรุง.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ลักขณา สตะเวทิน. (2536). *หลักการพูด*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory)* (พิมพ์ครั้งที่ 7).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล*.

กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สันทนา สุชาดารัตน์. (2557). *ทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษ Theories of English Teaching*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สาโรช โศภิตรักษ์. (2546). *นวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.

- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน* (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีระเกียรติสุนทร และพิวัสสา นภารัตน์. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2530). *การสอนทักษะภาษาอังกฤษ*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2536). *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). *19 วิธีจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- แสงระวี ดอนบัวแก้ว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรนุช ลิ้มศิริ. (2556). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ Innovation and technology for learning management*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรพรรณ วีระวงศ์. (2554). *เด็กไทยมุ่งเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย*. ผู้จัดการรายวัน, เข้าถึงได้จาก <http://mgronline.com/qol/detail/9540000154471>
- อริยานุวัฒน์ สมมาตรกุล. (2562). *การใช้ภาษาไทยและทักษะเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. (2555). *เหลียวหลังแลหน้าการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง จำกัด.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- Caraisco, J. (2007). Overcoming Lethargy in Gifted and Talented Education with Contract Activity Packages. *Clearing House*, 80, 255-260.
- Chou, M. (2024). Communication Strategies, Difficulties, and Speaking Tasks in Foreign Language Learning. *Thousand Oaks*, 14(3).

- Do, T. N., B. (2017). Drama-based role play activities to impact on students' speaking performance. *Can Tho University Journal of Science*, 7.
- Faramarz, S. (2020). Intensifying Language Learning Through Practice: Role-Play and The Perceptions of Japanese Medical- Related Profession Students. *Asian Journal of Education and e-Learning*, 8(2).
- Irfan, M. (2023). The Effectiveness of Role-Play To Improve Student's Speaking Achievement. *International Journal of Education, Language, and Literature*, 3(2).
- Good Carter V. (1973). *Dictionary of Education* (3 ed.). New York: McGraw-Hill.
- Kyriakopoulos, P. (2009). Using practiced improvisation and role-play to improve oral communication skills for English second language learners. *Masters Abstracts International*, 47(2), unpagged.
- Susanti, A. D. H. (2007). *Using role play in teaching speaking*. Master's thesis, Islamic University.

ภาคผนวก

The logo of Srinakharinwirot University is a large, faint watermark in the background. It is a circular emblem with a yellow border. Inside the border, the text 'มหาวิทยาลัยบูรพา' (Mahavithayalai Burapha) is written in Thai script at the top, and 'SURINAKHARINWIROT UNIVERSITY' is written in English at the bottom. In the center of the logo is a stylized yellow wheel with eight spokes, resembling a Dharma Chakra.

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
- ตัวอย่างหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานเสก อาทรรุระสุข อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทชัย มหาจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นางพรลภัส อำหงส์ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปัว สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอน
ต้น
4. นางสุรัสวดี สาระวดี ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง
5. ดร.สมณัญญา บุญประสพศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๖๑

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปานเสก อาทรธนะสุข (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ด้วย นางสาวหฤทัย ยูวนะวณิช รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๖๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิตติญาณสันต์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างยิ่ง ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๕๔๖๔๔๒๔ หรือที่ E-mail: 63920267@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๖๐

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทชัย มหาจันทร์ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ด้วย นางสาวหฤทัย ยูณะวนิช รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๖๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างยิ่ง ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๕๔๖๔๔๒๔ หรือที่ E-mail: 63920267@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๘๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วย นางสาวหทัย ยูวนะวนิช รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๖๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิตติญาณสันต์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอ
โรงเรียนท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โครงการ English Program จำนวน
๓๗ คน โรงเรียนชลกันยานุกูล ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๕๔๖๔๔๒๔ หรือที่ E-mail:
63920267@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

Jirss Uan

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจงเอี่ยม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๘๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวฤทัย ยูวนะวนิช รหัสประจำตัวนิสิต ๖๓๙๒๐๒๖๗ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการ
ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอโรงเรียนของท่านใน
การเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวขานามข้างต้น ดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โครงการ English Program โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จำนวน
๒๓ คน ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดัง
รายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๕๔๖๔๔๒๔ หรือที่ E-mail: 63920267@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวิธ แจ้งเอี่ยม)

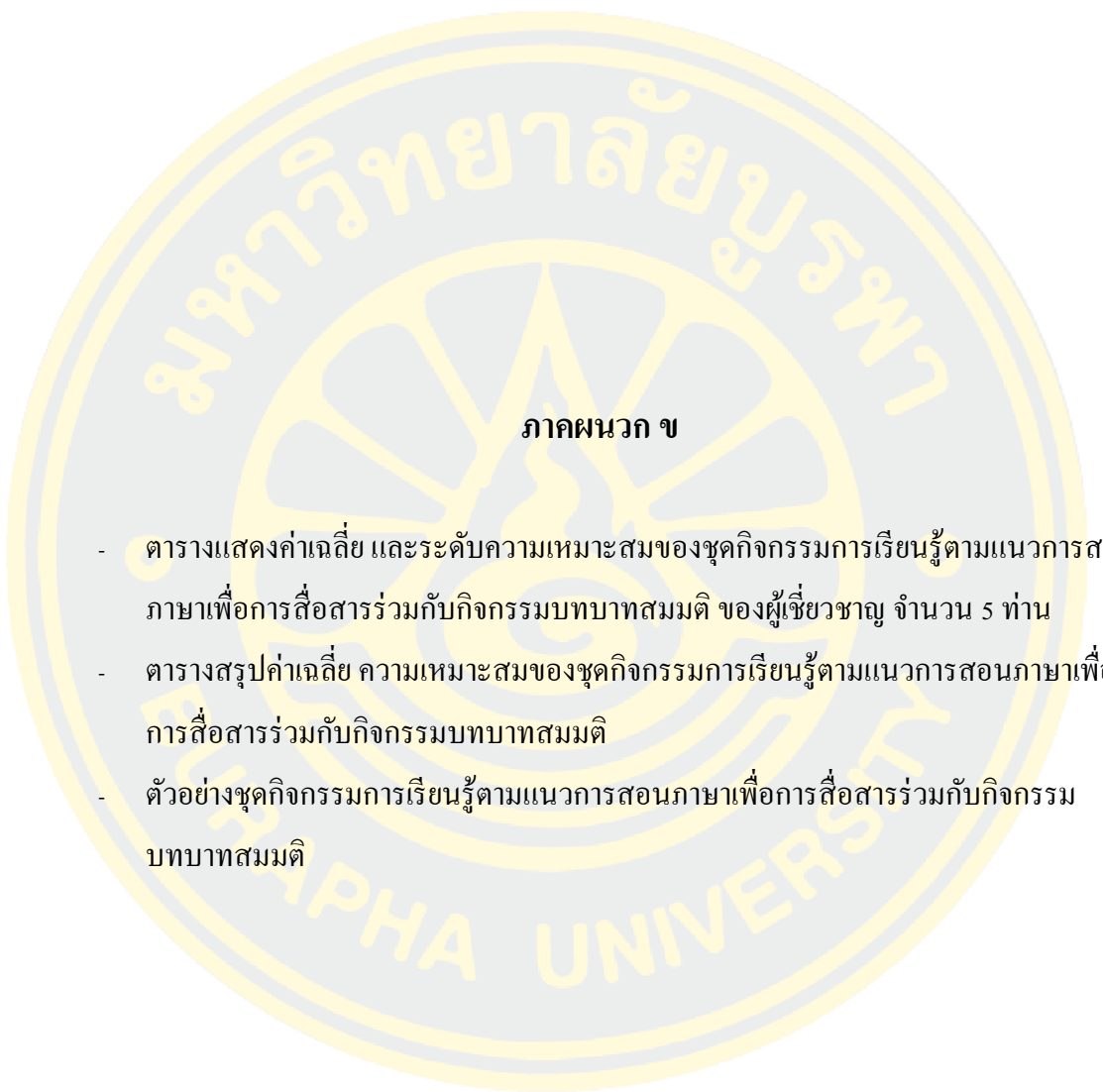
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๗, ๗๐๕

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

The logo of Srinakharinwirot University is a large, faint watermark in the background. It is a circular emblem with a yellow border. Inside the border, the Thai text 'มหาวิทยาลัยบูรพา' is written in a circular path at the top, and 'SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY' is written at the bottom. In the center of the logo is a stylized yellow wheel with eight spokes, resembling a Dharma Chakra.

ภาคผนวก ข

- ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน
- ตารางสรุปค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
- ตัวอย่างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ตารางที่ 19 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการ
ชื่อของ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					$\bar{x}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ของการเรียนรู้ (จากง่ายไปยาก)	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. เนื้อหามีความชัดเจน ง่าย พอเหมาะ	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
4. เนื้อหามีความชัดเจนครบถ้วน เพียงพอ	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของการใช้คำใน การสื่อความหมาย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ความถูกต้องของการใช้ภาษา	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
7. การใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8. การใช้ภาษาเหมาะสมกับช่วงวัย ของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ จุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10. กิจกรรมมีความหลากหลาย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาแต่ละ ชุดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้มีความ สอดคล้องตามขั้นตอนการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{x}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
13. เครื่องมือที่ใช้วัดครอบคลุมทุก จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
14. เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดครอบคลุม ทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ ชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
16. มีเกณฑ์การวัดและประเมินที่ เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.89	0.21	มากที่สุด

ตารางที่ 20 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการเดินทาง

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ					$\bar{x}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ของการเรียนรู้ (จากง่ายไปยาก)	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. เนื้อหามีความชัดเจน ง่าย พอเหมาะ	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
4. เนื้อหามีความชัดเจนครบถ้วน เพียงพอ	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของการใช้คำใน การสื่อความหมาย	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
6. ความถูกต้องของการใช้ภาษา	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
7. การใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8. การใช้ภาษาเหมาะสมกับช่วงวัย ของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ จุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10. กิจกรรมมีความหลากหลาย	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
11. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เหมาะสมต่อการเรียนในเนื้อหาแต่ละ ชุดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้มีความ สอดคล้องตามขั้นตอนการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{x}$	SD	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
13. เครื่องมือที่ใช้วัดครอบคลุมทุก จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
14. เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดครอบคลุม ทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
16. มีเกณฑ์การวัดและประเมินที่ เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.89	0.21	มากที่สุด

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดกิจกรรมที่ 1 ^か ^{もの} 買い物 การซื้อของ
(ส่วนที่ 1 สำหรับนักเรียน)

なまえ.....クラス.....ばんごう

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ (ส่วนที่ 1 สำหรับนักเรียน) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่น มีส่วนประกอบดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่องการซื้อขาย ประกอบด้วย

1. เรื่องตัวเลข
 - 1.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวเลข
 - 1.2 ใบงานที่ 1.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう
 - 1.3 ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ตัวเลข
 - 1.4 ใบงานที่ 1.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょう
2. เรื่องลักษณะนาม
 - 2.1 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะนาม
 - 2.2 ใบงานที่ 2.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう
 - 2.3 ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะนาม
 - 2.4 ใบงานที่ 2.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょう
3. เรื่องการซื้อขาย
 - 3.1 ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การซื้อขาย
 - 3.2 ใบงานที่ 3.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう
 - 3.2 ใบงานที่ 3.2 เรื่อง การซื้อขาย
 - 3.4 ใบงานที่ 3.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょう
4. แบบทดสอบย่อย

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวเลข

คำศัพท์	คำอ่าน	คำแปล
1. ゼロ	zero	0
2. いち	ichi	1
3. に	ni	2
4. さん	san	3
5. よん・し	yon・shi	4
6. ご	go	5
7. ろく	roku	6
8. なな・しち	nana・shichi	7
9. はち	hachi	8
10. きゅう・く	kyuu・ku	9
11. じゅう	juu	10
12. ひゃく	hyaku	100
13. せん	sen	1,000
14. まん	man	10,000

การอ่านตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

- เลขสิบออกเสียงว่า じゅう juu การอ่านเลขหลักสิบ ตัวอย่างเช่น

เลขยี่สิบ วิธีการอ่านคือ 2+10 ออกเสียงว่า にじゅう ni juu

เลขสามสิบ วิธีการอ่านคือ 3+10 ออกเสียงว่า さんじゅう san juu เป็นต้น

- เลขตั้งแต่สิบเอ็ดจนถึงเก้าสิบเก้าออกเสียงเรียงตามลำดับตัวเลข ตัวอย่างเช่น

เลขสิบเอ็ด วิธีการอ่านคือ 10+1 ออกเสียงว่า じゅういち juu ichi

เลขยี่สิบเอ็ด วิธีการอ่านคือ 2+10+1 ออกเสียงว่า にじゅういち ni juu ichi เป็นต้น

- เลขหนึ่งร้อยออกเสียงว่า ひゃく hyaku โดยไม่ต้องออกเสียงเลขหนึ่ง

การอ่านเลขหลักร้อย ตัวอย่างเช่น

เลขสองร้อย วิธีการอ่านคือ 2+100 ออกเสียงว่า にひゃく ni hya ku

เลขสี่ร้อย วิธีการอ่านคือ 4+100 ออกเสียงว่า よんひゃく yon hya ku

เลขห้าร้อย วิธีการอ่านคือ 5+100 ออกเสียงว่า ごひゃく go hya ku

เลขเจ็ดร้อย วิธีการอ่านคือ 7+100 ออกเสียงว่า ななひゃく nana hya ku

เลขเก้าร้อย วิธีการอ่านคือ 9+100 ออกเสียงว่า きゅうひゃく kyuu hya ku

*ยกเว้น เลขสามร้อย ออกเสียงว่า さんびゃく san bya ku

เลขหกร้อย ออกเสียงว่า ろっぴゃく rop pya ku

เลขแปดร้อย ออกเสียงว่า はっぴゃく hap pya ku

ตัวอย่าง せい: 468 ออกเสียงว่า よんひゃくろくじゅうはち

yon hyaku roku juu hachi

- เลขหนึ่งพันออกเสียงว่า せん sen โดยไม่ต้องออกเสียงเลขหนึ่ง

การอ่านเลขหลักพัน ตัวอย่างเช่น

เลขสองพัน วิธีการอ่านคือ 2+1000 ออกเสียงว่า にせん ni sen

เลขสี่พัน วิธีการอ่านคือ 4+1000 ออกเสียงว่า よんせん yon sen

- เลขหลักหมื่นออกเสียงว่า まん man

การอ่านเลขหลักหมื่น ตัวอย่างเช่น

เลขหนึ่งหมื่น วิธีการอ่านคือ 1+10,000 ออกเสียงว่า いちまん ichi man

เลขสองหมื่น วิธีการอ่านคือ 2+10,000 ออกเสียงว่า にまん ni man

เลขสี่หมื่น วิธีการอ่านคือ 4+10,000 ออกเสียงว่า よんまん yon man

เลขเจ็ดหมื่น วิธีการอ่านคือ 7+10,000 ออกเสียงว่า ななまん nana man

เลขเก้าหมื่น วิธีการอ่านคือ 9+10,000 ออกเสียงว่า きゅうまん kyuu man เป็นต้น

ตัวอย่าง せい : 15,270 ออกเสียงว่า いちまんごせんにひゃくななじゅう
ichi man go sen ni hyaku nana juu

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิ

โกะ โตะ โทะ โมะ คะ จิ ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและ
วัฒนธรรม สมาคมส่งเสริม

ใบงานที่ 1.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう

เกม Bingo

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมตัวเลขลงในตารางให้ครบทุกช่อง ครูพูดตัวเลขเป็นภาษาญี่ปุ่น นักเรียนวงกลมตัวเลขที่มีในตารางของตัวเอง หากวงกลมครบ 4 ช่องติดกันทั้งแนวนอน แนวตั้ง แนวทแยง แนวนอนแนวนอนหนึ่งให้นักเรียนพูดว่า Bingo และอ่านตัวเลขทั้งหมดอีกครั้งเป็นภาษาญี่ปุ่น ถือว่าเป็นผู้ชนะ

บทสนทนา かいわ ①

1,200 バーツです
 หนึ่งพันสองร้อยบาทครับ

これはいくらですか
 นี่ราคาเท่าไรค่ะ

N はいくらですか

いくらですか。ใช้ถามราคาของค่านามที่ยกมาเป็นหัวเรื่อง ส่วนการบอกราคาจะใช้รูปประโยค [ราคา です]

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะ โมะะคะจิ

ฉบับ ปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ตัวเลข

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่ราคาสินค้าต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1) 350 บาท

A) ห้าร้อยยี่สิบบาท

2) 190 บาท

B) เก้าร้อยบาท

3) 60 บาท

C) ห้าร้อยยี่สิบบาท

4) 55 บาท

D) ห้าร้อยยี่สิบบาท

5) 120 บาท

E) สิบสองบาท

6) 280 บาท

F) ห้าร้อยยี่สิบบาท

7) 2,600 บาท

G) สิบสองบาท

8) 3,200 บาท

H) สิบสองบาท

9) 45,700 บาท

I) ห้าร้อยยี่สิบบาท

10) 38,600 บาท

J) สิบสามบาท

ใบงานที่ 1.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ

คำชี้แจง จับกลุ่ม 4-5 คน แบ่งเป็นลูกค้าและพนักงานขายอย่างละ 2 คน กำหนดสถานการณ์ว่าลูกค้ามาถามราคาของสินค้า โดยให้นักเรียนจับฉลากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ และเลือกถามราคาสินค้าจากรูปภาพที่ครูเตรียมไว้ให้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ได้ โดยใช้คำศัพท์ตัวเลขและจำนวน

これはいくらですか (นี่ราคาเท่าไหร่)

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับจัดงานปาร์ตี้ที่โรงเรียน

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับจัดบอร์ดหน้าห้องเรียน

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับไปงานเลี้ยงปีใหม่

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับการไปเที่ยวทะเล

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับงานวันเกิดเพื่อน

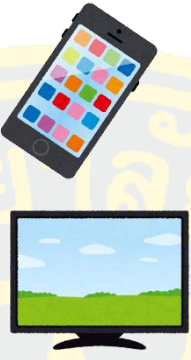
นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับการทำอาหารเย็น

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับการเดินทางไปต่างประเทศ

นักเรียนต้องการซื้อของขวัญให้ตนเอง

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะนาม

ลักษณะนาม	まい	だい	ほん	つ
				
1	いちまい	いちだい	* いっぱん	ひとつ
2	にまい	にだい	にほん	ふたつ
3	さんまい	さんだい	* さんぽん	みっつ
4	よんまい	よんだい	よんほん	よっつ
5	ごまい	ごだい	ごほん	いっつ
6	ろくまい	ろくだい	* ろっぱん	むっつ
7	ななまい	ななだい	ななほん	ななつ
8	はちまい	はちだい	* はっぱん	やっつ
9	きゅうまい	きゅうだい	きゅうほん	ここのつ
10	じゅうまい	じゅうだい	* じゅうばん	とお
?	なんまい	なんだい	なんぽん	いくつ

ลักษณะนาม

การนับจำนวนคน สัตว์ หรือสิ่งของต่างๆ ในภาษาญี่ปุ่นจะใส่ลักษณะนามตามหลังตัวเลขจำนวน เช่นเดียวกับภาษาไทย ลักษณะนามที่ควรรู้มีดังต่อไปนี้

まい ใช้กับสิ่งของที่มีลักษณะแบน บาง เช่น กระดาษ แสตมป์ แผ่นซีดี เสื้อผ้าเช็ดหน้า เหยือก จาน เป็นต้น

だい ใช้กับเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือสิ่งที่เป็นเครื่องยนต์กลไก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ รถยนต์ จักรยาน คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายรูป เป็นต้น

ほん ใช้กับสิ่งที่มีลักษณะเรียวยาว เป็นเส้น แท่ง ทรงกระบอก หรือเป็นม้วน เช่น ปากกา ดินสอ เนกไท เข็มขัด กางเกง ร่ม ดอกไม้ ต้นไม้ กล้วย (เป็นลูกๆ) เป็นต้น

つ ใช้กับสิ่งที่มีลักษณะเป็นชิ้น อัน ก้อน เช่น ขางลบ ผลไม้ นาฬิกาข้อมือ เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้นับจำนวนอาหารที่สั่งได้ด้วย เช่น 2 ชาม 2 จาน และใช้นับเฟอร์นิเจอร์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ซึ่งการนับโดยใช้ つ มีวิธีนับแตกต่างจากลักษณะนามตัวอื่น ดังตาราง

สำหรับการบอกจำนวนที่เกิน 10 ขึ้นไปให้ยึดเสียงอ่านของเลขหลักหน่วยเป็นหลัก ทั้งเสียงอ่านของตัวเลขและเสียงอ่านของลักษณะนาม เช่น

16 แท่ง = じゅうろっぽん 21 ใบ = にじゅういちまい

ยกเว้นสิ่งที่นับด้วย つ หากมีจำนวนตั้งแต่ 11 ขึ้นไปจะใช้เพียงตัวเลข โดยไม่มี

ลักษณะนามให้เห็น เช่น 14 อัน = じゅうよん 28 ก้อน = にじゅうはち

ดังนั้น หากเห็นจำนวนตั้งแต่ 11 ขึ้นไปโดยไม่มีลักษณะนาม หมายความว่า เป็นจำนวนในกลุ่ม

つ หากใช้คำบอกจำนวนในการถามหรือบอกราคาต่อ 1 หน่วย จะวาง [1+ลักษณะนาม] ไว้หน้าราคา เช่น

A: えはがきはいちまいいくらですか。 ไปสการ์ดใบละเท่าไรคะ

B: いちまい 100 バーツです。 ใบละ 100 เยน

แต่หากต้องการบอกราคาสั่งของตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปหรือสั่งของทั้งหมด จะวางคำช่วย で ไว้หลังจำนวนสิ่งของนั้น เช่น

りんごはむっつで 100 バーツです。

แอปเปิ้ล 6 ลูก 100 บาทละ

これはぜんぶで 1,000 バーツです。

ทั้งหมดรวม 1,000 บาทละ

N を ลักษณะนาม + V

ตัวอย่าง れい: みかんをみっつかいます。ซื้อส้มสามลูก
 ペンをにほんかいます。ซื้อปากกาสองด้าม

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะโมะคะจิ

ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

บทสนทนา คawaii ②

けんくん、なにをかいますか。
น้องเคน จะซื้ออะไรคะ

みかんをみつと
ペンをにほんかいます。
ซื้อส้มสามลูกและปากกา 2 ด้ามครับ

บทบาทและหน้าที่ของลักษณนาม

เมื่อนำลักษณนามต่างๆ ไปใช้ในประโยคจะไม่ต้องใช้คำช่วย หากมีคำนามและลักษณนามมากกว่า 1 ตัว จะเชื่อมด้วยคำช่วย と หากคำแสดงจำนวนทำหน้าที่ขยายคำนามเพื่อบอกคุณสมบัติหรือประเภทของคำนามนั้น จะใช้คำช่วย の เป็นตัวเชื่อมกับคำนามนั้น

ตัวอย่าง 례い:

きってをにまいかいます。ซื้อเสตมปี 2 ดวง

きってをにまいとふとうをいちまいかいます。

ซื้อเสตมปี 2 ดวง และซองจดหมาย 1 ซอง

70 えんのきってをじゅうまいかいます。ซื้อเสตมปีดวงละ 70 เยน 10 ดวง

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะโมะคะจิ

ฉบับ ปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น).

ใบงานที่ 2.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう

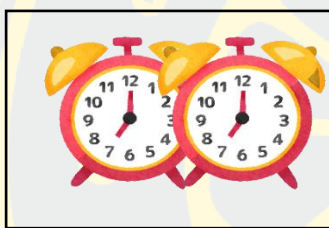
คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ แต่ละคู่ดูรูปสิ่งของต่อไปนี้และฝึกพูดกับคู่ของตนเองโดยใช้สำนวน
なにをかいますか。(จะซื้ออะไรคะ) คู่สนทนาตอบสิ่งของพร้อมจำนวนลักษณะนาม

ตัวอย่าง れい A: なにかいますか。

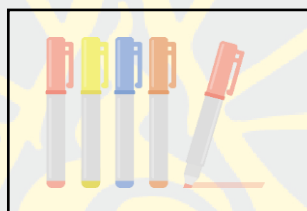
B: みかんをみっつかいます。

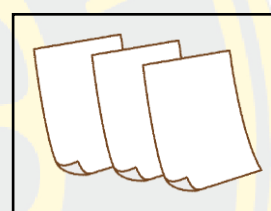
1. とけい

2. ペン

3. かみ

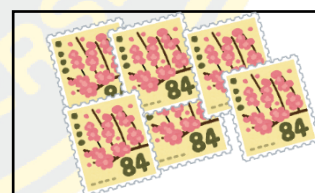
4. はな

5. アップルパイ

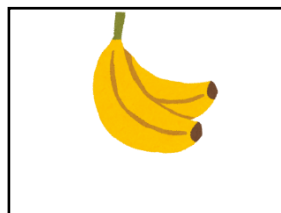
6. きって

7. チョコレート

8. バナナ

9. スマートフォン

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะนาม

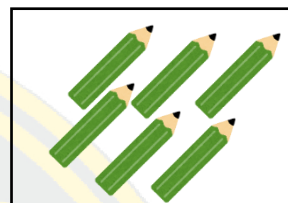
คำชี้แจง เขียนจำนวนลักษณะนามของสิ่งของต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

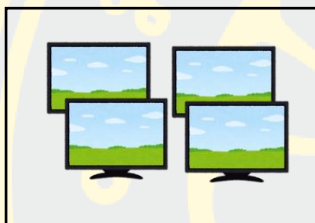
1).....

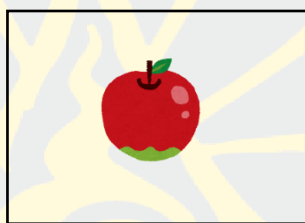
2).....

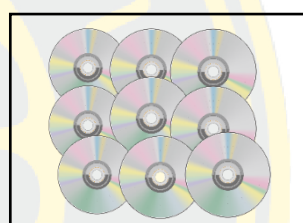
3).....

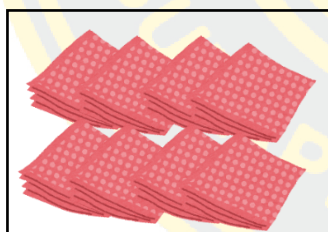
4).....

5).....

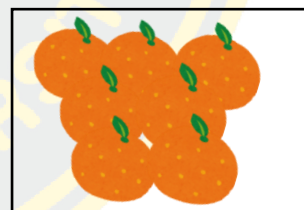
6).....

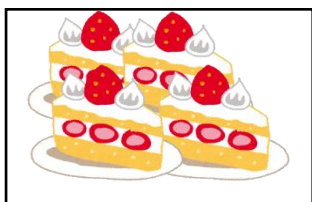
7).....

8).....

9).....

10).....

ใบงานที่ 2.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ

คำชี้แจง จับกลุ่ม 4-5 คน กำหนดสถานการณ์ว่าบังเอิญเจอเพื่อนที่ห่างสรรพสินค้า และถามเพื่อนที่เจอว่าจะซื้ออะไร โดยให้นักเรียนจับฉลากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ และเลือกตอบสิ่งของจากรูปภาพที่ครูเตรียมไว้ให้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ได้ โดยใช้คำศัพท์จำนวนลักษณะนามของสิ่งของ และใช้สำนวน なにかいますか。(จะซื้ออะไรคะ)

นักเรียนต้องการซื้อโปสการ์ด 5 ใบและแสตมป์ 3 ใบ

นักเรียนต้องการซื้อเค้ก 2 ชิ้นและวิทยุ 1 เครื่อง

นักเรียนต้องการซื้อเสื้อ 1 ตัวและดินสอ 4 แท่ง

นักเรียนต้องการซื้อยางลบ 6 ก้อนและเนกไท 2 เส้น

นักเรียนต้องการซื้อกล่อง 1 เครื่องและผ้าเช็ดหน้า 2 ผืน

นักเรียนต้องการซื้อเตงโม 3 ลูกและพายไก่อ 7 ชิ้น

นักเรียนต้องการซื้อแฮมเบอร์เกอร์ 2 ชิ้นและส้ม 5 ลูก

นักเรียนต้องการกางเกง 3 ตัวและพัดลม 1 เครื่อง

เรื่องการสอนของ

ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การซื้อของ

N をください

สำนวนนี้ใช้ในการขอสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากคู่สนทนา เช่น

けしゴムをください。 ขอยางลบหน่อยค่ะ

さとうとしおをください。 ขอน้ำตาลกับเกลือหน่อยครับ

การบอกจำนวนสิ่งของที่ต้องการให้ใส่จำนวนหน้า ください เช่น

アップルパイをひとつください。 ขอแอปเปิลพาย 1 ชิ้น

チキンパイをふたつください。 ขอพายไก่ 2 ชิ้น

ประโยค ๕

๕ เป็นคำช่วยที่ใช้วางไว้ท้ายประโยค โดยคำช่วย ๕ ในบทนี้มีวิธีใช้และความหมายดังนี้

1. ใช้ถามเพื่อความแน่ใจ เช่น

ลูกค้า: ハンバーガーをふたつとコーヒーをみってください。

ขอแฮมเบอร์เกอร์ 2 ชิ้น กับโคล่า 3 แก้วค่ะ

พนักงานขาย: ハンバーガーをふたつとコーヒーをみっつですね。

แฮมเบอร์เกอร์ 2 ชิ้น กับโคล่า 3 แก้วนะคะ

2. ใช้แสดงความรู้สึกหรือความเห็นที่คิดว่าคู่สนทนาดูจะเห็นด้วย เช่น

わあ、きれいなみせですね。 โอ้โฮ ร้านสวยนะคะ

いろいろなシャツがありますね。 มีเสื้อยืดหลายแบบนะคะ

いいいろですね。 สีดีนะคะ

๕ ใช้ถามเพื่อความแน่ใจจะออกเสียงสั้นกว่า ๕ ที่ใช้เมื่อคิดว่าคู่สนทนาดูจะเห็นด้วย และจะออกเสียงสูงเช่นเดียวกับ か ที่เป็นคำช่วยแสดงคำถาม

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะโมะคะจิ

ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

บทสนทนา ค้าว (3)

พนักงานขาย: いらっしゃいませ。

ยินดีต้อนรับ

ลูกค้า: ハンバーガーをみつと コーラをふたつください。

ขอแฮมเบอร์เกอร์ 3 ชิ้น กับโคล่า 2 แก้วค่ะ

พนักงานขาย: ハンバーガーをみつと コーラをふたつですね。

แฮมเบอร์เกอร์ 3 ชิ้น กับโคล่า 2 แก้วนะคะ

ぜんぶで、770 バーツです。

ทั้งหมด 770 บาทครับ

ลูกค้า: はい、(ยื่นเงินให้)

พนักงานขาย: どうもありがとうございます。

ขอบคุณมากครับ

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โตะ โมะคะจิ

ฉบับ

ปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ใบงานที่ 3.1 ฝึกทำกันเถอะ やってきましょう

คำชี้แจง นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มหลังจากนั้นกลุ่มที่ 1 จับฉลากที่ครูเตรียมไว้ให้ และพูดประโยค การซื้อของเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สำนวน をください อีก 3 กลุ่มหยิบรูปภาพอาหารและจำนวน ตัวเลขที่ตรงกับประโยคภาษาญี่ปุ่นให้ได้เร็วที่สุด กลุ่มที่หยิบได้เร็วที่สุดพูดประโยคคำถามเพื่อความแน่ใจเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สำนวน ประโยค ね

ตัวอย่าง A: ラーメンをみってください。(ขอราเม็ง 3 ชาม)

B : ラーメンをみつですね。(ราเม็ง 3 ชามนะครับ)

おこのみやき

うなどん

カレーライス

ちawanむし

うどん

ハンバーガー

やきそば

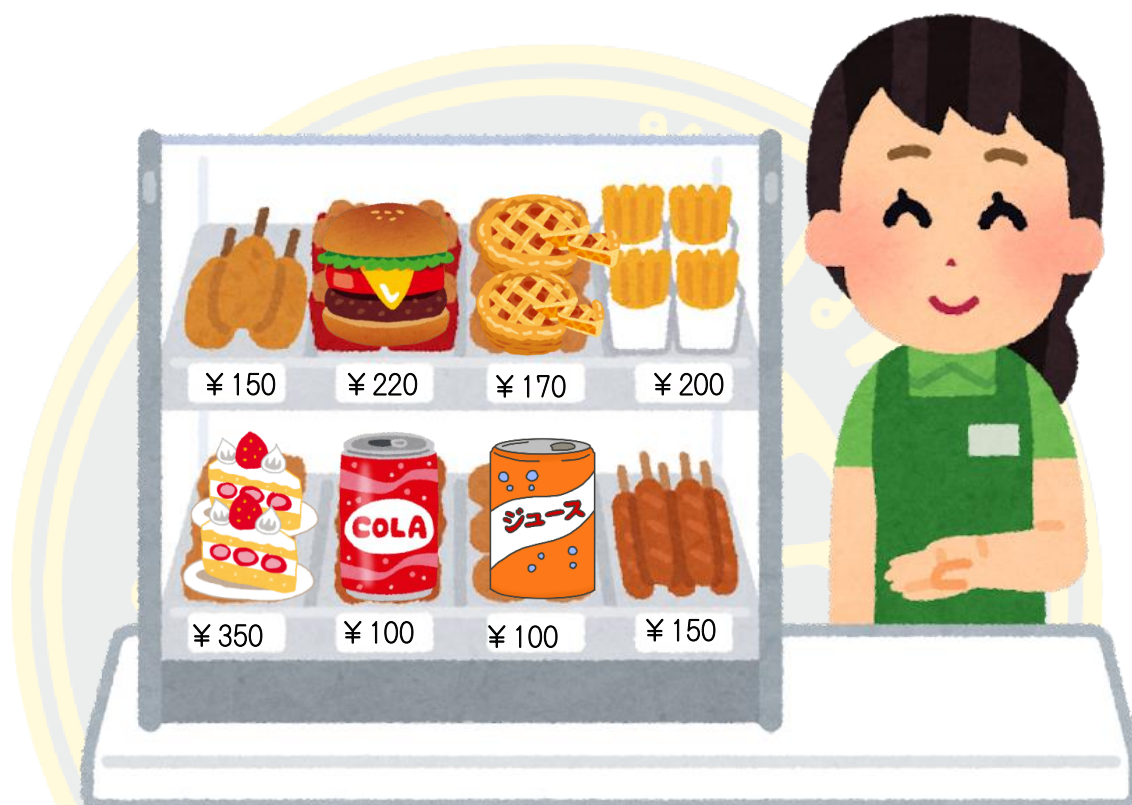
とんかつ

ぎゅうどん

ใบงานที่ 3.2 เรื่อง การซื้อของ

คำชี้แจง ดูรูปภาพและให้นักเรียนตอบราคาของสิ่งของต่อไปนี้

ตัวอย่าง ださい

Q: ジュースをみってください。(ขอน้ำผลไม้ 3 กระป๋องครับ ราคาเท่าไรครับ)

A: ぜんぶで、さんびゃくえんです。(ราคาทั้งหมด 300 เยนค่ะ)

1.Q: フライドチキンをふたってください。いくらですか。

A: ぜんぶで、.....えんです。

2.Q: ハンバーガーをひとつと コーラをひとつください。いくらですか。

A: ぜんぶで、.....えんです。

3.Q: アップルパイをみつつください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

4.Q: フライドポテトをひとつとケーキをふたつください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

5.Q: ソーセージをよつつとジュースをふたつください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

6.Q: アップルパイをふたつとケーキをふたつください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

7.Q: コーラをいつつください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

8.Q: フライドチキンをみつつとフライドポテトをひとつとコーラをひとつ
ください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

9.Q: ハンバーガーをひとつとケーキをふたつとジュースをひとつ
ください。いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

10.Q: アップルパイをむつつとソーセージをななつください。
いくらですか。

A: ぜんぶで、 えます。

ใบงานที่ 3.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ

คำชี้แจง จับกลุ่ม 4-5 คน กำหนดสถานการณ์ว่าเป็นลูกค้าและคนขาย บทบาทของนักเรียนที่เป็นลูกค้า นักเรียนต้องการซื้ออาหารไปจัดงานปาร์ตี้ที่บ้านเพื่อน นักเรียนจะซื้ออะไรบ้าง โดยให้นักเรียนจับฉลากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ นักเรียนที่เป็นคนขายดูราคาจากรูปภาพที่ครูเตรียมไว้ให้และใช้จำนวนการถามตอบวิธีการซื้อของดังตัวอย่างด้านล่าง

พนักงานขาย: いらっしゃいませ。

ยินดีต้อนรับ

ลูกค้า: ハンバーガーをみつと コーラをふたつください。

ขอแฮมเบอร์เกอร์ 3 ชิ้น กับโคล่า 2 แก้วค่ะ

พนักงานขาย: ハンバーガーをみつと コーラをふたつですね。

แฮมเบอร์เกอร์ 3 ชิ้น กับโคล่า 2 แก้วนะคะ

ぜんぶで、770 バーツです。

ทั้งหมด 770 บาทครับ

ลูกค้า: はい、(ยื่นเงินให้)

พนักงานขาย: どうもありがとうございます。

ขอบคุณมากครับ

ราเมง 4 ชาม โฉก 6 กระป๋อง

เค้ก 9 ชิ้น แซนด์วิช 7 ชิ้น น้ำผลไม้ 3 กระป๋อง

พิซซ่า 3 ถาด โกโก้ 5 กระป๋อง

แฮมเบอร์เกอร์ 4 ชิ้น ข้าวหน้าหมูทอด 5 จาน

พายไก่ 10 ชิ้น พายแอปเปิล 5 ชิ้น

พิซซ่าญี่ปุ่น 2 ถาด กาแฟ 5 ถาด น้ำเปล่า 1 ขวด

ไส้กรอก 8 ไม่ ไก่ทอด 7 ชิ้น

ยาเกิโซบะ 4 ถาด ข้าวแกงกะหรี่ 2 ถาด ชา 3 ขวด

เฟรนฟราย 3 ถาด ช็อกโกแลต 6 ชิ้น โคล่า 2 กระป๋อง

คาราอาเกะ 8 ถาด นม 6 ถาด

แบบทดสอบย่อย
ชุดกิจกรรมที่ 1 買い物 เรื่องการซื้อของ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. 330

A.さんびゃくさんじゅう

B.さんひゃくさんじゅう

C.さんびゃくさんじゅう

D.さんぜんさんじゅう

2. 680

A.ろっぴゃくはちじゅう

B.ろっぴゃくはっじゅう

C.ろっぴゃくはちじゅう

D.ろっぴゃくはっじゅう

3. 3,840

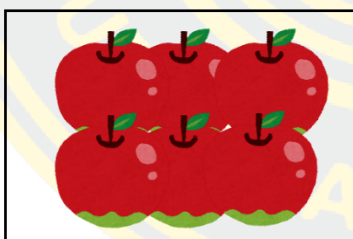
A.さんせんはっぴゃくよんじゅう

B.さんぜんはっぴゃくよんじゅう

C.さんせんはっぴゃくよんじゅう

D.さんぜんはっぴゃくよんじゅう

4.

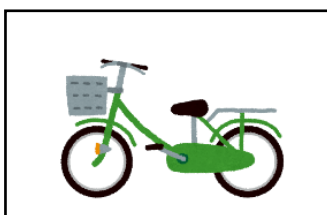
A.よっつ

B.むっつ

C.みっつ

D.やっつ

5.

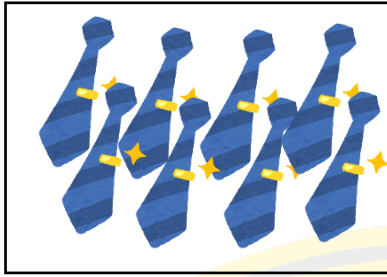
A.いちまい

B.いっぽん

C.ひとつ

D.いちだい

6.

A. ろっぽん B. ろっぽん C. はっぽん D. はっぽん

7. A: みかんは.....ですか。

B: 700 えんです。

A. なんえん

B. いくつ

C. いくら

D. かいます

8. A: いらっしゃいませ。

B: りんごをひとつといちごをふたつ.....

A. ありますか

B. ください

C. ありがとうございます

D. ですね

9. A: いらっしゃいませ。

B: ハンカチをに..... ください。

A. だい

B. さつ

C. まい

D. つ

10. A: いらっしゃいませ。

B: ジュースをふたつとコーラをみつつください。

A: ジュースをふたつとコーラをみつつですね。

..... 450 えんです。

A. いくら

B. ですか

C. いくつか

D. ぜんぶで

ภาคผนวก ค

- ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่น ระดับต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน
- ตารางสรุปค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่น ระดับต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่น ระดับต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ตารางที่ 22 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 23 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม 5						4.97	0.07	มากที่สุด

ตารางที่ 24 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.97	0.07	มากที่สุด

ตารางที่ 25 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.97	0.07	มากที่สุด

ตารางที่ 26 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.97	0.07	มากที่สุด

ตารางที่ 27 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\bar{X}$	SD	ระดับ ความ เหมาะ สม
	1	2	3	4	5			
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน และเทคนิคที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ระบุการใช้สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.97	0.07	มากที่สุด

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการ
สื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

แผนการ จัดการเรียนรู้	ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ					ค่าเฉลี่ย ความ เหมาะ สม
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	
	1	2				
แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 1	5	5	5	5	5	5.00
แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 2	5	5	5	4.83	5	4.97
แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 3	5	5	5	4.83	5	4.97
แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 4	5	5	5	4.83	5	4.97
แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 5	5	5	5	4.83	5	4.97
แผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 6	5	5	5	4.83	5	4.97

แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมอยู่ที่ 4.97

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ รายวิชา ภาษาญี่ปุ่น รหัสวิชา ญ23232
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางสาวหฤทัย ชวนะวณิช ภาคเรียนที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การซื้อของ เรื่อง การบอกราคาสินค้า เวลา 2 คาบ

ผลการเรียนรู้

1. ตอบคำถามจากการฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความหรือบทอ่านสั้นๆ
2. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่างสุภาพตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น
4. ใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและในชีวิตประจำวัน

สาระสำคัญ

การสื่อสารภาษาญี่ปุ่น เรื่องตัวเลข เป็นคำศัพท์พื้นฐานสำคัญเรื่องหนึ่ง เพราะเป็นคำศัพท์ที่ใช้อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน เช่น ราคาสินค้า การบอกเลขหน้าของหนังสือ ฯ และเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

สาระการเรียนรู้

ทักษะเฉพาะวิชา

1. Language Features and Functions

Vocabulary : คำศัพท์ตัวเลข (ichi, ni, san, yon, go);

Grammar : N はいくらですか。N は N です。

2. Language Skills

Speaking : บทสนทนาถาม-ตอบราคาสินค้า

A: これはいくらですか。(นี่ราคาเท่าไหร่คะ)

B : _____ バーツです (ราคา...บาทค่ะ)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)
2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบการบอกราคาสินค้าได้ (K)
3. พูดโต้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้สำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการบอกราคาสินค้าได้ (P)
4. ใช้ภาษาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการบอกราคาสินค้าได้ (P)
5. มีความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ☒ ความสามารถในการสื่อสาร ☒ ความสามารถในการคิด ☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา

- ☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☒ มีวินัย ☒ ใฝ่

เรียนรู้

- ☐ อยู่อย่างพอเพียง ☒ มุ่งมั่นในการทำงาน ☐ รักความเป็นไทย ☐ มีจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 (50 นาที)

1. ชื่นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) (25 นาที)

1. นักเรียนเข้าโปรแกรม Jamboard จากลิงค์ที่ครูส่งให้ โดยครูเปิดรูปในโปรแกรม Jamboard ให้นักเรียนหาจำนวนของคน/สัตว์/สิ่งของ ตามที่ครูพูดแล้วแข่งกันนับจำนวน ใครหาเจอก่อนให้ขีดรูปนั้นโดยใช้สีปากกาต่างกัน นักเรียนที่เจอรูปเยอะที่สุดตอบเป็นตัวเลขที่นับได้

2. นักเรียนตอบเป็นตัวเลขอะไร ครูเขียนตัวเลขบนกระดานพร้อมออกเสียงตัวเลขนั้นเป็นภาษาญี่ปุ่นเล่น 3-4 รอบ

3. ครูตั้งคำถามกระตุ้นนักเรียนว่า มีใครรู้จักคำศัพท์ตัวเลขภาษาญี่ปุ่นบ้าง ใครจำได้บ้างว่า เลขที่ครูเขียนบนกระดานออกเสียงว่าอย่างไร และอธิบายเรื่องที่จะเรียนในวันนี้

4. นักเรียนฟังคำศัพท์ตัวเลขจากไฟล์เสียงที่ครูเปิด ครูตั้งคำถามว่า นักเรียนได้ยินคำว่า

อะไรบ้าง 聞こえた単語は何ですか? แนวคำตอบ คือ ichi, ni, san (คำศัพท์ตัวเลข ภาษาญี่ปุ่น)

5. หลังจากนั้นเปิดไฟล์เสียงอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงตามคำศัพท์ที่ได้ยิน
6. ครูแจกชุดกิจกรรมที่ 1 買い物 การซื้อของ (ส่วนที่ 1 สำหรับนักเรียน) นักเรียนอ่านคำศัพท์อีกครั้งจากใบความรู้ที่ 1 เรื่องตัวเลข ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ หลังจากนั้นครูอธิบายวิธีใช้เพิ่มเติม
7. ครูเปิดรูปภาพจาก Powerpoint นักเรียนช่วยกันตอบจำนวนตัวเลขจาก Powerpoint ที่มีรูปคน/สัตว์/สิ่งของ โดยมีจำนวนคละกัน นักเรียนตอบเป็นภาษาญี่ปุ่นที่ได้ฝึกออกเสียงไป
8. นักเรียนเล่นเกม Bingo จากใบงานที่ 1.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ โดยเติมตัวเลขในตาราง ครูพูดตัวเลขเป็นภาษาญี่ปุ่น ให้นักเรียนวงกลมตัวเลขที่มีในตารางของตัวเอง นักเรียนที่ Bingo ให้พูดตัวเลขเป็นภาษาญี่ปุ่นทั้งหมดอีกครั้ง

2. ขั้นการฝึก (Practice) (25 นาที)

1. นำเข้าสู่สถานการณ์ โดยให้นักเรียนฟังไฟล์เสียงสำนวนการถามราคาสินค้า これはいくらですか (นี่ราคาเท่าไร) ครูตั้งคำถามกระตุ้นว่าได้ยินคำว่าอะไรบ้าง 聞こえた単語は何ですか? แนวคำตอบ คือ ko re wa i ku ra desu ka และคำศัพท์ตัวเลขภาษาญี่ปุ่น)
2. นักเรียนออกเสียงพร้อมกันอีกครั้งจากบทสนทนา かいわ ① ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ ครูอธิบายวิธีการใช้เพิ่มเติม
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นครึ่งห้อง ครูเปิดรูปภาพสินค้าจาก Powerpoint ฟังหนึ่งถามราคาสินค้า โดยใช้สำนวน これはいくらですか (นี่ราคาเท่าไร) อีกฝั่งหนึ่งตอบราคาสินค้า จากรูปราคาสินค้าที่กำหนดให้ และสลับกัน 5-6 รอบ
4. นักเรียนจับคู่ ครูแจกโบว์ชัวร์ร้านอาหารญี่ปุ่น ให้นักเรียนแต่ละคู่ดูเมนูอาหารและราคา ฝึกพูดสนทนากับคู่ของตนเอง โดยใช้สำนวน これはいくらですか (นี่ราคาเท่าไร) หลังจากนั้นครูสุ่มนักเรียนพูดสนทนาหน้าห้อง
5. ครูคอยแนะนำและชี้แนะการปฏิบัติกิจกรรม โดยสำรวจนักเรียนว่า สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ และช่วยแก้ไขให้ถูกต้อง รวมทั้งให้แต่ละคู่สังเกตเพื่อนๆ คู่อื่นๆ ด้วยว่า สามารถพูดได้ถูกต้องหรือไม่

6. ครูสรุปกิจกรรมเรื่องการบอกราคาสินค้าให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ โดยการทำใบงานที่ 1.2 เรื่องตัวเลข ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ เพื่อนำมาใช้ปฏิบัติกิจกรรมการใช้ภาษาในชั่วโมงถัดไป

คาบที่ 2 (50 นาที)

3. ขั้นการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Production)

ขั้นเตรียมการ (10 นาที)

1. นักเรียนดูคลิป VDO ตัวอย่างสถานการณ์การถามตอบราคาสินค้าเพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนเตรียมพร้อมจาก <https://www.erin.jp.go.jp/>
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน โดยแต่ละเด็ก เก่ง ปานกลาง อ่อน และแข็งแรงนักเรียนเรื่องการแสดงบทบาทสมมติ การถามตอบเกี่ยวกับราคาสินค้า โดยกำหนดสถานการณ์ว่าเป็นลูกค้ามาถามราคาของสินค้า แบ่งเป็นลูกค้าและคนขายอย่างละ 2 คน จากใบงานที่ 1.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょу ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ

ขั้นดำเนินการ (30 นาที)

1. ครูทบทวนคำศัพท์และไวยากรณ์ที่จำเป็นต่อการแสดงบทบาทสมมติ จากการปฏิบัติกิจกรรมในคาบที่ผ่านมา
2. ครูชี้แจงกิจกรรม ว่านักเรียนต้องถามตอบราคาสินค้าโดยกำหนดเป็นลูกค้าและคนขาย โดยใช้คำศัพท์ตัวเลขและจำนวน これはいくらですか (นี่ราคาเท่าไร) ที่เรียนไปแล้ว แต่ละกลุ่มจะได้รับแบบประเมินการพูด ซึ่งจะใช้ในการสังเกตการณ์และแสดงความคิดเห็น เพื่อใช้ในการประเมินการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนๆ กลุ่มอื่นด้วย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่ม เตรียมตัวในการแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 5-7 นาที โดยแต่ละกลุ่มเลือกผู้แสดงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และฝึกซ้อมการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
4. นักเรียนแต่ละกลุ่ม แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ได้ฝึกซ้อม กลุ่มละไม่เกิน 3 นาที ครูเตรียมอุปกรณ์รูปภาพคำศัพท์สิ่งของ/อาหารพร้อมราคาให้นักเรียนสำหรับการแสดงบทบาทสมมติ
5. ครูและเพื่อนๆ กลุ่มอื่นร่วมกันประเมินการพูดกลุ่มที่แสดงบทบาทสมมติด้วย

ขั้นอภิปรายและสรุปผล (10 นาที)

1. เมื่อทำการแสดงบทบาทสมมติแล้ว ครูและเพื่อนๆ กลุ่มอื่น ร่วมกันอภิปรายการแสดง

บทบาทสมมติ เช่น ผลการแสดงบทบาทสมมติ การใช้ภาษา ข้อผิดพลาดต่างๆ หรือคำชมหากนักเรียนทำการแสดงบทบาทสมมติได้ดี จนครบทุกกลุ่ม

2. ครูอภิปรายและสรุปกิจกรรมบทบาทสมมติเรื่อง การถามตอบราคาสินค้า และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม รวมถึงกล่าวชื่นชมในการปฏิบัติกิจกรรม

การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การวัดผล
1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	- การถามตอบในชั้นเรียน - ตรวจใบงานที่ 1 เรื่องตัวเลข	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ - ใบงานที่ 1 เรื่องตัวเลข	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ตอบคำถามได้ถูกต้องร้อยละ 70 %
2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบการบอกราคาสินค้าได้ (K)	- การถามตอบในชั้นเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3. พูดยึดตอบตามสถานการณ์ต่างๆโดยใช้สำนวนในสนทนาเกี่ยวกับการบอกราคาสินค้าได้ (P)	- ประเมินการสนทนาเกี่ยวกับการถามตอบราคาสินค้า	- แบบประเมินความสามารถในการพูด	ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี
4. ใช้ภาษาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการบอกราคาสินค้าได้ (P)	- ประเมินการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการถามตอบราคาสินค้า	- แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ	ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

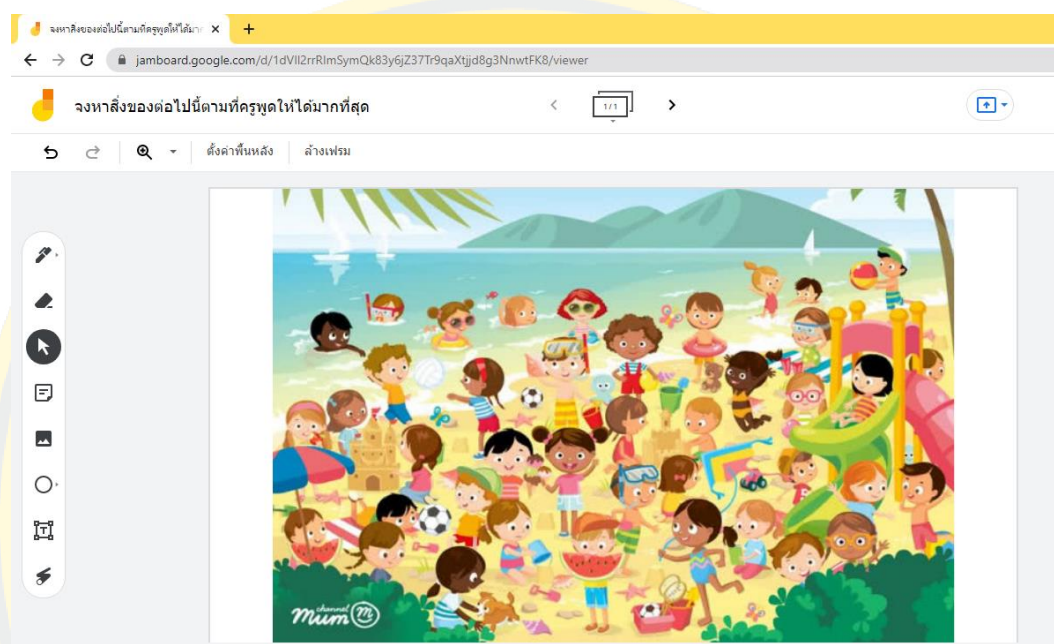
สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การวัดผล
5. มีความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน (A)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ด้านความมุ่งมั่น ในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพผ่าน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. โปรแกรม Jamboard
2. ไฟล์เสียงคำศัพท์ตัวเลข
3. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องตัวเลข (ในชุดกิจกรรมฯ)
4. Powerpoint รูปภาพคน/สัตว์/สิ่งของ
5. ใบงานที่ 1.1 ฝึกทำกันเถอะ やってましょ ゲーム Bingo (ในชุดกิจกรรมฯ)
6. ไฟล์เสียงจำนวนการถามราคาสินค้า
7. บทสนทนา かいわ ① (ในชุดกิจกรรมฯ)
8. โบวัวร์ร้านอาหารญี่ปุ่น
9. ใบงานที่ 1.2 เรื่องตัวเลข (ในชุดกิจกรรมฯ)
10. คลิป VDO ตัวอย่างสถานการณ์การถามตอบราคาสินค้าจาก
<https://www.erin.jpf.go.jp/jp/lesson/06/key-phrases/#differentSituations>
11. ใบงานที่ 1.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ (ในชุดกิจกรรมฯ)
12. รูปภาพคำศัพท์สิ่งของ/อาหารพร้อมราคา (สำหรับการแสดงบทบาทสมมติ)

ตัวอย่างภาพจากโปรแกรม Jamboard

<https://jamboard.google.com/d/1dVlI2rrRImSymQk83y6jZ37Tr9qaXtjdd8g3NnwtFK8/viewer>

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวเลข

คำศัพท์	คำอ่าน	คำแปล
1. ゼロ	zero	0
2. いち	ichi	1
3. に	ni	2
4. さん	san	3
5. よん・し	yon・shi	4
6. ご	go	5
7. ろく	roku	6
8. なな・しち	nana・shichi	7
9. はち	hachi	8
10. きゅう・く	kyuu・ku	9
11. じゅう	juu	10
12. ひゃく	hyaku	100
13. せん	sen	1,000
14. まん	man	10,000

การอ่านตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

- เลขสิบออกเสียงว่า じゅう juu การอ่านเลขหลักสิบ ตัวอย่างเช่น

เลขยี่สิบ วิธีการอ่านคือ 2+10 ออกเสียงว่า にじゅう ni juu

เลขสามสิบ วิธีการอ่านคือ 3+10 ออกเสียงว่า さんじゅう san juu เป็นต้น

- เลขตั้งแต่สิบเอ็ดจนถึงเก้าสิบเก้าออกเสียงเรียงตามลำดับตัวเลข ตัวอย่างเช่น

เลขสิบเอ็ด วิธีการอ่านคือ 10+1 ออกเสียงว่า じゅういち juu ichi

เลขยี่สิบเอ็ด วิธีการอ่านคือ 2+10+1 ออกเสียงว่า にじゅういち ni juu ichi เป็นต้น

- เลขหนึ่งร้อยออกเสียงว่า ひゃく hyaku โดยไม่ต้องออกเสียงเลขหนึ่ง

การอ่านเลขหลักร้อย ตัวอย่างเช่น

เลขสองร้อย วิธีการอ่านคือ 2+100 ออกเสียงว่า にひゃく ni hya ku

เลขสี่ร้อย วิธีการอ่านคือ 4+100 ออกเสียงว่า よんひゃく yon hya ku

เลขห้าร้อย วิธีการอ่านคือ 5+100 ออกเสียงว่า ごひゃく go hya ku

เลขเจ็ดร้อย วิธีการอ่านคือ 7+100 ออกเสียงว่า ななひゃく nana hya ku

เลขเก้าร้อย วิธีการอ่านคือ 9+100 ออกเสียงว่า きゅうひゃく kyuu hya ku

*ยกเว้น เลขสามร้อย ออกเสียงว่า さんびゃく san bya ku

เลขหกร้อย ออกเสียงว่า ろっぴゃく rop pya ku

เลขแปดร้อย ออกเสียงว่า はっぴゃく hap pya ku

ตัวอย่าง せい: 468 ออกเสียงว่า よんひゃくろくじゅうはち

yon hyaku roku juu hachi

- เลขหนึ่งพันออกเสียงว่า せん sen โดยไม่ต้องออกเสียงเลขหนึ่ง

การอ่านเลขหลักพัน ตัวอย่างเช่น

เลขสองพัน วิธีการอ่านคือ 2+1000 ออกเสียงว่า にせん ni sen

เลขสี่พัน วิธีการอ่านคือ 4+1000 ออกเสียงว่า よんせん yon sen

- เลขหลักหมื่นออกเสียงว่า まん man

การอ่านเลขหลักหมื่น ตัวอย่างเช่น

เลขหนึ่งหมื่น วิธีการอ่านคือ 1+10,000 ออกเสียงว่า いちまん ichi man

เลขสองหมื่น วิธีการอ่านคือ 2+10,000 ออกเสียงว่า にまん ni man

เลขสี่หมื่น วิธีการอ่านคือ 4+10,000 ออกเสียงว่า よんまん yon man

เลขเจ็ดหมื่น วิธีการอ่านคือ 7+10,000 ออกเสียงว่า ななまん nana man

เลขเก้าหมื่น วิธีการอ่านคือ 9+10,000 ออกเสียงว่า きゅうまん kyuu man เป็นต้น

ตัวอย่าง せい : 15,270 ออกเสียงว่า いちまんごせんにひゃくななじゅう
ichi man go sen ni hyaku nana juu

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิ

โกะ โตะ โทะ โมะ คะ จิ ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและ
วัฒนธรรม สมาคมส่งเสริม

ใบงานที่ 1.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう

เกม Bingo

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมตัวเลขลงในตารางให้ครบทุกช่อง ครูพูดตัวเลขเป็นภาษาญี่ปุ่น นักเรียนวงกลมตัวเลขที่มีในตารางของตัวเอง หากวงกลมครบ 4 ช่องติดกันทั้งแนวนอน แนวตั้ง แนวทแยง แนวนอนแนวนอนหนึ่งให้นักเรียนพูดว่า Bingo และอ่านตัวเลขทั้งหมดอีกครั้งเป็นภาษาญี่ปุ่น ถือว่าเป็นผู้ชนะ

บทสนทนา คawaii ①

いくらですか。ใช้ถามราคาของคำนามที่ยกมาเป็นหัวเรื่อง ส่วนการบอกราคาจะใช้รูปประโยค [ราคา です]

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะ โมะะคะจิ

ฉบับ ปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ตัวเลข

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่ราคาสินค้าต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1) 350 บาท

A) ห้าร้อยห้าสิบบาท

2) 190 บาท

B) เก้าร้อยบาท

3) 60 บาท

C) ห้าร้อยยี่สิบบาท

4) 55 บาท

D) ห้าร้อยห้าสิบบาท

5) 120 บาท

E) สิบสองบาท

6) 280 บาท

F) ห้าร้อยยี่สิบบาท

7) 2,600 บาท

G) สองหมื่นบาท

8) 3,200 บาท

H) สามหมื่นบาท

9) 45,700 บาท

I) ห้าหมื่นบาท

10) 38,600 บาท

J) สามหมื่นแปดพันบาท

ใบงานที่ 1.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ

คำชี้แจง จับกลุ่ม 4-5 คน แบ่งเป็นลูกค้าและพนักงานขายอย่างละ 2 คน กำหนดสถานการณ์ว่าลูกค้ามาถามราคาของสินค้า โดยให้นักเรียนจับฉลากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ และเลือกถามราคาสินค้าจากรูปภาพที่ครูเตรียมไว้ให้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ได้ โดยใช้คำศัพท์ตัวเลขและสำนวน *これはいくらですか* (นี่ราคาเท่าไร)

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับจัดงานปาร์ตี้ที่โรงเรียน

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับจัดบอร์ดหน้าห้องเรียน

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับไปงานเลี้ยงปีใหม่

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับการไปเที่ยวทะเล

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับงานวันเกิดเพื่อน

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับการทำอาหารเย็น

นักเรียนต้องการซื้อของสำหรับการเดินทางไปต่างประเทศ

นักเรียนต้องการซื้อของขวัญให้ตนเอง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง..... จำนวน..... ชั่วโมง

ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน															รวม (15)
		การตอบ คำถาม (3)			ความ สนใจใน การทำ กิจกรรม (3)			การมี ส่วน ร่วมใน การ แสดง ความ คิดเห็น (3)			การ ยอมรับ ฟังความ คิดเห็น ของ ผู้อื่น (3)			ทำงาน ตามที่ ได้รับ มอบหมาย (3)			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี

คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง คะแนน 9 - 12 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60 (9 คะแนน)

รายการประเมิน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.ความถูกต้องของเนื้อหา	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุกประโยค	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องบางส่วน	ใช้ศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
2.การออกเสียง	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงเน้นคำหนัก/ประโยคได้สมบูรณ์	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงเน้นคำหนัก/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงแต่ส่วนใหญ่ขาดการออกเสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคไม่ถูกต้องทำให้สื่อสารไม่ได้
3.ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุดยๆเป็นช่วงๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อสารไม่ได้ ความหมายไม่ได้
4.การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

ช่วงคะแนน

แปลผลระดับคุณภาพ

13 – 16

อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

9 – 12

อยู่ในเกณฑ์ดี

5 – 8

อยู่ในเกณฑ์พอใช้

0 – 4

อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

รายการประเมิน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยคผิดพลาดบ้างมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคบ้างสื่อสารได้พอสมควร	ออกเสียงคำ/ประโยคไม่ถูกต้องแต่ยังสามารถสื่อสารได้
2.การใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ตามหลักภาษา	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาทั้งหมด	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาเป็นส่วนใหญ่	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาบางส่วน	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาน้อยมาก
3.การพูดตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย	พูดได้ตรงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด	พูดได้ตรงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบนเล็กน้อยจากบทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบนจากบทบาทที่ได้รับมาก
4.ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัดพูดชัดเจนทำให้สื่อสารได้	พูดต่อเนื่องติดขัดบางครั้งแต่ยังสามารถสื่อสารได้ชัดเจน	พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกักมากสื่อสารได้น้อย
5.การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	พูดโดยไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ

ช่วงคะแนน	แปลผลระดับคุณภาพ
16 – 20	อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
11 – 15	อยู่ในเกณฑ์ดี
6 – 10	อยู่ในเกณฑ์พอใช้
0 – 5	อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ รายวิชา ภาษาญี่ปุ่น รหัสวิชา ญ23232
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางสาวหฤทัย ขุนะวนิช ภาควิชาที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การซื้อของ เรื่อง การบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ เวลา 2 คาบ

ผลการเรียนรู้

1. ตอบคำถามจากการฟังและอ่านประโยค บทสนทนา ข้อความหรือบทอ่านสั้นๆ
2. พุคได้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
3. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาท่าทางอย่างสุภาพตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น
4. ใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและในชีวิตประจำวัน

สาระสำคัญ

การบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ ในภาษาญี่ปุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญเรื่องหนึ่ง ที่จะช่วยให้การสื่อสารภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวันมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามมารยาทสังคม

สาระการเรียนรู้

ทักษะเฉพาะวิชา

1. Language Features and Functions

Vocabulary : คำศัพท์ที่ลักษณะนาม (ichi mai, ichi dai, ip pon, hi to tsu);

Grammar : なにを V ますか。N を V ます。N を ลักษณะนาม V ます。

2. Language Skills

Speaking : บทสนทนาถาม-ตอบจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ

A: けんさん、なにをかいますか。(น้องเคน จะซื้ออะไรคะ)

B: みかんを みつと ペンを にほん かいます。(ซื้อส้มสามลูกและปากกา 2 ด้ามครับ)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ได้ถูกต้อง (K)

2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (K)
3. พุศได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆโดยใช้สำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (P)
4. ใช้ภาษาแสดงบทบาทสมมติ เกี่ยวกับการบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (P)
5. มีความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ ความสามารถในการสื่อสาร ☒ ความสามารถในการคิด ☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา

☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☒ มีวินัย ☒ ใฝ่เรียนรู้
☐ อยู่อย่างพอเพียง ☒ มุ่งมั่นในการทำงาน ☐ รักความเป็นไทย ☐ มีจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 (50 นาที)

1. ชำนาญเสนอเนื้อหา (Presentation) (25 นาที)

1. ครูเปิดรูปภาพสิ่งของที่มีลักษณะนามต่างจาก Powerpoint และชี้ทีละภาพ ครูตั้งคำถามกระตุ้นว่าเห็นสิ่งของจำนวนเท่าใด ให้นักเรียนช่วยกันตอบจำนวนตัวเลขจากภาพที่ครูชี้ นักเรียนจะตอบเป็นจำนวนตัวเลขภาษาญี่ปุ่นที่เรียนไปเมื่อชั่วโมงที่แล้ว ครูเขียนคำศัพท์จำนวนลักษณะนามของสิ่งของที่ถูกต้องไว้ได้ภาพ แนวคำตอบ คือ คำศัพท์จำนวนลักษณะนามของสิ่งของ (ichi mai, ichi dai, ip pon, hi to tsu); ซึ่งออกเสียงไม่เหมือนตัวเลขภาษาญี่ปุ่น

2. ครูตั้งคำถามกระตุ้นนักเรียนว่า ประเภทของจำนวนลักษณะนามที่ครูเขียนมีกี่ประเภท แต่ละประเภทออกเสียงว่าอย่างไร แนวคำตอบ คือ 4 ประเภท (.....mai, ...dai, ...hon, ...tsu); และอธิบายเรื่องที่จะเรียนในวันนี้

3. นักเรียนฟังคำศัพท์จำนวนลักษณะนามของสิ่งของจากไฟล์เสียงที่ครูเปิด และออกเสียงตามคำศัพท์ที่ได้ยิน

4. นักเรียนอ่านคำศัพท์อีกครั้งจากใบความรู้ที่ 2 เรื่องลักษณะนาม ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ

หลังจากนั้นครูอธิบายวิธีใช้เพิ่มเติม

5. ครูเปิดรูปภาพจาก Powerpoint อีกครั้ง นักเรียนช่วยกันตอบจำนวนลักษณะนามเป็นภาษาญี่ปุ่นที่ได้ฝึกออกเสียงไป

6. นักเรียนเล่นเกม Baamboozle โดยแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือกแผ่นป้ายจากเกม และตอบจำนวนลักษณะนามเป็นภาษาญี่ปุ่นจากแผ่นป้ายที่เปิดได้ เช่น เปิดได้ส้ม 1 ลูก ต้องตอบว่า hi to tsu เป็นต้น

2. ขั้นการฝึก (Practice) (25 นาที)

1. นำเข้าสู่สถานการณ์ โดยให้นักเรียนฟังไฟล์เสียงสำนวนการถามตอบจำนวนลักษณะนาม

A : けんさん、なにをかいますか。(น้องเคน จะซื้ออะไรคะ)

B : みかんをみつとペンをにほんかいます(ซื้อส้มสามลูกและปากกา 2 ด้ามครับ)

ครูตั้งคำถามกระตุ้นว่าได้ยินคำว่าอะไรบ้าง 聞こえた単語は何ですか? แนวคำตอบ คือ คำศัพท์จำนวนลักษณะนาม (mik tsu, ni hon)

2. นักเรียนออกเสียงพร้อมกันอีกครั้งจาก ใบความรู้ที่ 2 หัวข้อบทสนทนา คあい ② ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ ครูอธิบายวิธีการใช้เพิ่มเติม

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นครึ่งห้อง ครูเปิดรูปภาพสิ่งของจาก Powerpoint ฟังหนึ่งถาม なにかいますか。(จะซื้ออะไรคะ) อีกฝั่งหนึ่งตอบสิ่งของพร้อมจำนวนลักษณะนาม จากรูปที่กำหนดให้ และสลับกัน 5-6 รอบ

4. นักเรียนจับคู่ เปิดใบงานที่ 2.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう ให้นักเรียนแต่ละคู่รูปสิ่งของที่มีลักษณะนามต่างกัน ฝึกพูดสนทนากับคู่ของตนเอง โดยใช้สำนวน なにかいますか。(จะซื้ออะไรคะ) คู่สนทนาตอบสิ่งของพร้อมจำนวนลักษณะนาม หลังจากนั้นครูสุ่มนักเรียนพูดสนทนาหน้าห้อง

5. ครูคอยแนะนำและชี้แนะการปฏิบัติกิจกรรม โดยสำรวจนักเรียนว่า สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ และช่วยแก้ไขให้ถูกต้อง รวมทั้งให้แต่ละคู่สังเกตเพื่อนๆ คู่อื่นๆ ด้วยว่า สามารถพูดได้ถูกต้องหรือไม่

6. ครูสรุปกิจกรรมเรื่องการบอกจำนวนลักษณะนาม ให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ โดยการทำใบงานที่ 2.2 เรื่องลักษณะนาม ที่อยู่ในชุดกิจกรรม เพื่อนำมาใช้ปฏิบัติกิจกรรมการใช้ภาษาในชั่วโมงถัดไป

คาบที่ 2 (50 นาที)

3. ขั้นการใช้ภาษาในการสื่อสาร (Production)

ขั้นเตรียมการ (10 นาที)

1. นักเรียนดูคลิป VDO ตัวอย่างสถานการณ์ เรื่องการถามตอบจำนวนลักษณะนาม ใช้เวลา 3 นาที เพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนเตรียมพร้อม
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน โดยคณะเด็ก เก่ง ปานกลาง อ่อน และชี้แจงนักเรียนเรื่องการแสดงบทบาทสมมติ การถามตอบเกี่ยวกับจำนวนลักษณะนาม โดยกำหนดสถานการณ์ว่าไปเจอเพื่อนที่ห้างสรรพสินค้าและเพื่อนถามว่ามาซื้ออะไร จากใบงานที่ 2.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ う ที่อยู่ในชุดกิจกรรมฯ

ขั้นดำเนินการ (30 นาที)

3. ครูทบทวนคำศัพท์และไวยากรณ์ที่จำเป็นต่อการแสดงบทบาทสมมติ จากการปฏิบัติกิจกรรมในคาบที่ผ่านมา
4. ครูชี้แจงกิจกรรม ว่านักเรียนต้องถามตอบจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ โดยใช้คำศัพท์ลักษณะนามและจำนวน なにかいいますか。 (จะซื้ออะไรคะ) ที่เรียนไปแล้ว แต่ละกลุ่มจะได้รับแบบประเมินการพูด ซึ่งจะใช้ในการสังเกตการณ์และแสดงความคิดเห็น เพื่อใช้ในการประเมินการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนๆ กลุ่มอื่นด้วย
5. นักเรียนแต่ละกลุ่ม เตรียมตัวในการแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 5-7 นาที โดยแต่ละกลุ่มเลือกผู้แสดงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และฝึกซ้อมการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
6. นักเรียนแต่ละกลุ่ม แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ได้ฝึกซ้อม กลุ่มละ 3-5 นาที ครูเตรียมอุปกรณ์รูปภาพคำศัพท์สิ่งของที่มีลักษณะนามต่างกันให้นักเรียนสำหรับการแสดงบทบาทสมมติ
7. ครูและเพื่อนๆ กลุ่มอื่นร่วมกันประเมินการพูดกลุ่มที่แสดงบทบาทสมมติด้วย

ขั้นอภิปรายและสรุปผล (10 นาที)

1. เมื่อทำการแสดงบทบาทสมมติแล้ว ครูและเพื่อนๆ กลุ่มอื่น ร่วมกันอภิปรายการแสดงบทบาทสมมติ เช่น ผลการแสดงบทบาทสมมติ การใช้ภาษา ข้อผิดพลาดต่างๆ หรือคำชมหากนักเรียนทำการแสดงบทบาทสมมติได้ดี จนครบทุกกลุ่ม

2. ครูอภิปรายและสรุปกิจกรรมบทบาทสมมติเรื่อง การบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม รวมถึงกล่าวชื่นชมในการปฏิบัติกิจกรรม

การวัดผลและประเมินผล

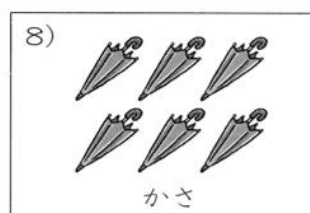
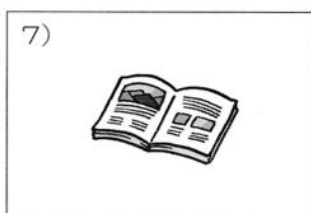
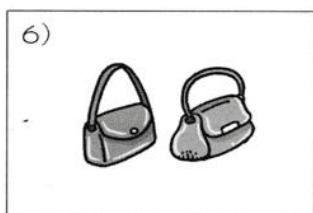
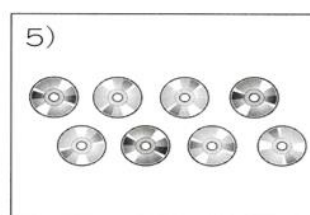
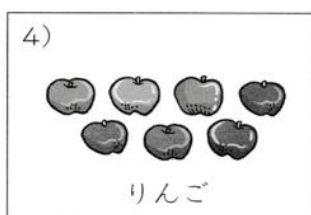
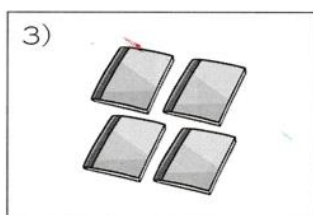
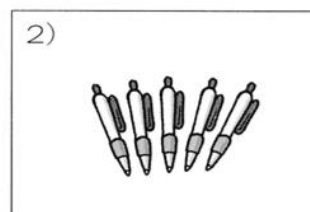
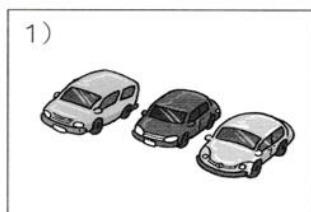
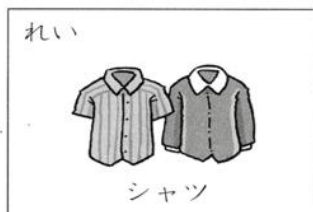
สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การวัดผล
1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K)	- การถามตอบในชั้นเรียน - ตรวจใบงานที่ 2.1 เรื่องลักษณะนาม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ - ใบงานที่ 2.2 เรื่องลักษณะนาม	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ตอบคำถามได้ถูกต้องร้อยละ 70 %
2. บอกโครงสร้างของสำนวนที่ใช้ในการถาม-ตอบจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (K)	- การถามตอบในชั้นเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3. พูดยึดตอบตามสถานการณ์ต่างๆโดยใช้สำนวนในสนทนาเกี่ยวกับการบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (P)	- ประเมินการสนทนาเกี่ยวกับการถามตอบจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ	- แบบประเมินความสามารถในการพูด	ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี
4. ใช้ภาษาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการบอกจำนวนลักษณะนามของสิ่งของได้ (P)	- ประเมินการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการถามตอบจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ	- แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ	ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การวัดผล
5. มีความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน (A)	- สังเกตพฤติกรรม บ่งชี้ด้านความมุ่งมั่น ในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพผ่าน

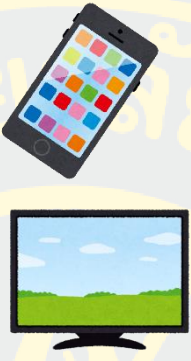
สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. Powerpoint รูปภาพสิ่งของที่มีลักษณะนามต่างกัน
2. ไฟล์เสียงคำศัพท์จำนวนลักษณะนามของสิ่งของ
3. ใบความรู้ที่ 2 เรื่องลักษณะนาม (ในชุดกิจกรรมฯ)
4. เกม Baamboozle <https://www.baamboozle.com/>
5. ไฟล์เสียงสำนวนการถามตอบจำนวนลักษณะนาม
6. ใบความรู้ที่ 2 หัวข้อบทสนทนา かいわ ② (ในชุดกิจกรรมฯ)
7. Powerpoint รูปภาพจำนวนลักษณะนามของสิ่งของ
8. ใบงานที่ 2.1 ฝึกทำกันเถอะ やってましょ (ในชุดกิจกรรมฯ)
9. ใบงานที่ 2.2 เรื่องลักษณะนาม (ในชุดกิจกรรมฯ)
10. คลิป VDO ตัวอย่างสถานการณ์เรื่องการถามตอบจำนวนลักษณะนามจาก <https://www.erin.jpf.go.jp/jp/lesson/08/key-phrases/>
11. ใบงานที่ 2.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ (ในชุดกิจกรรมฯ)
12. รูปภาพคำศัพท์สิ่งของที่มีลักษณะนามต่างกัน(สำหรับการแสดงบทบาทสมมติ)

ตัวอย่างภาพจาก Powerpoint

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะนาม

ลักษณะ นาม	まい	だい	ほん	っ
				
1	いちまい	いちだい	* いっぽん	ひとつ
2	にまい	にだい	にほん	ふたつ
3	さんまい	さんだい	*さんぽん	みっつ
4	よんまい	よんだい	よんほん	よっつ
5	ごまい	ごだい	ごほん	いっつ
6	ろくまい	ろくだい	*ろっぽん	むっつ
7	ななまい	ななだい	ななほん	ななつ
8	はちまい	はちだい	*はっぽん	やっつ
9	きゅうまい	きゅうだい	きゅうほん	ここのつ
10	じゅうまい	じゅうだい	*じゅっぽん	とお
?	なんまい	なんだい	なんぽん	いくつ

ลักษณะนาม

การนับจำนวนคน สัตว์ หรือสิ่งของต่างๆ ในภาษาญี่ปุ่นจะใส่ลักษณะนามตามหลังตัวเลขจำนวน เช่นเดียวกับภาษาไทย ลักษณะนามที่ควรรู้มีดังต่อไปนี้

まい ใช้กับสิ่งของที่มีลักษณะแบน บาง เช่น กระดาษ แสตมป์ แผ่นซีดี เสื้อ ผ้าเช็ดหน้า เหรียญ งาน เป็นต้น

だい ใช้กับเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือสิ่งที่เป็นเครื่องยนต์กลไก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ รถยนต์ จักรยาน คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายรูป เป็นต้น

ほん ใช้กับสิ่งที่มีลักษณะเรียวยาว เป็นเส้น แท่ง ทรงกระบอก หรือเป็นม้วน เช่น ปากกา ดินสอ เนกไท เข็มขัด กางเกง ร่ม ดอกไม้ ต้นไม้ กล้วย (เป็นลูกๆ) เป็นต้น

つ ใช้กับสิ่งที่มีลักษณะเป็นชิ้น อัน ก้อน เช่น ขางลบ ผลไม้ นาฬิกาข้อมือ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังใช้นับจำนวนอาหารที่สั่งได้ด้วย เช่น 2 ชาม 2 งาน และใช้นับเฟอร์นิเจอร์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ซึ่งการนับโดยใช้ つ มีวิธีนับแตกต่างจากลักษณะนามตัวอื่น ดังตาราง

สำหรับการบอกจำนวนที่เกิน 10 ขึ้นไปให้ยึดเสียงอ่านของเลขหลักหน่วยเป็นหลัก ทั้งเสียงอ่านของ ตัวเลขและเสียงอ่านของลักษณะนาม เช่น

16 แท่ง = じゅうろっぽん 21 ใบ = にじゅういちまい

ยกเว้นสิ่งที่นับด้วย つ หากมีจำนวนตั้งแต่ 11 ขึ้นไปจะใช้เพียงตัวเลข โดยไม่มี

ลักษณะนามให้เห็น เช่น 14 อัน = じゅうよん 28 ก้อน = にじゅうはち

ดังนั้น หากเห็นจำนวนตั้งแต่ 11 ขึ้นไปโดยไม่มีลักษณะนาม หมายความว่าได้ว่าเป็นจำนวนในกลุ่ม

つ หากใช้คำบอกจำนวนในการถามหรือบอกราคาต่อ 1 หน่วย จะวาง [1+ลักษณะนาม] ไว้หน้า ราคา เช่น

A: えはがきはいちまいいくらですか。 ไปสการ์ดใบละเท่าไรคะ

B: いちまい 100 バーツです。 ใบละ 100 เยน

แต่หากต้องการบอกราคาสั่งของตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปหรือสิ่งของทั้งหมด จะวางคำช่วย で ไว้หลังจำนวนสิ่งของนั้น เช่น

りんごはむっつで 1 0 0 バーツです。แอปเปิ้ล 6 ลูก 100 บาทละ

これはぜんぶで 1 , 0 0 0 バーツです。ทั้งหมดรวม 1,000 บาทละ

N を ลักษณะนาม + V

ตัวอย่าง れい: みかんをみっつかいます。ซื้อส้มสามลูก

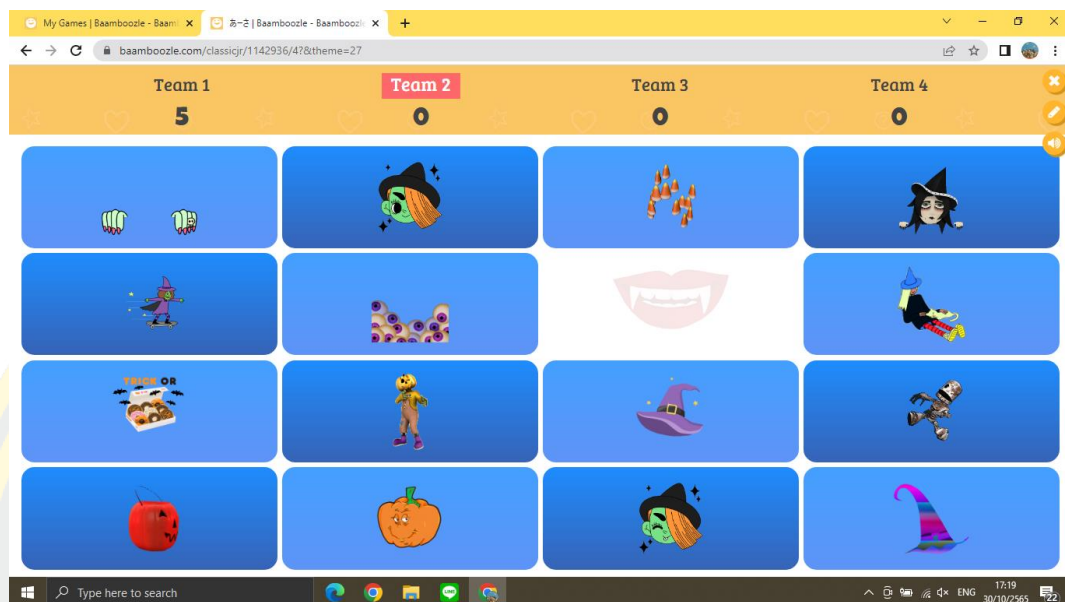
ペンをにほんかいます。ซื้อปากกาสองด้าม

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะ โมะ คะ จิ

ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี

(ไทย-ญี่ปุ่น).

ตัวอย่างภาพจากเกม Baamboozle

บทสนทนา ค้าว ②

けんくん、なにをかいますか。
น้องเคน จะซื้ออะไรคะ

みかんをみつと
ペンをにほんかいます。
ซื้อส้มสามลูกและปากกา 2 ด้ามครับ

บทบาทและหน้าที่ของลักษณะนาม

เมื่อนำลักษณะนามต่างๆ ไปใช้ในประโยคจะไม่ต้องใช้คำช่วย หากมีคำนามและลักษณะนามมากกว่า 1 ตัว จะเชื่อมด้วยคำช่วย と หากคำแสดงจำนวนทำหน้าที่ขยายคำนามเพื่อบอกคุณสมบัติหรือประเภทของคำนามนั้น จะใช้คำช่วย の เป็นตัวเชื่อมกับคำนามนั้น

ตัวอย่าง เช่น :

きってをにまいかいます。ซื้อแสตมป์ 2 ดวง

きってをにまいとふとうをいちまいかいます。

ซื้อแสตมป์ 2 ดวงและซองจดหมาย 1 ซอง

70 えんのきってをじゅうまいかいます。ซื้อแสตมป์ดวงละ 70 เยน 10 ดวง

แหล่งที่มา : ประภา ทองแสงสุข, Yuki NAKAO.(2560). ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะโมะคะจิ

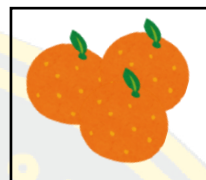
ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ใบงานที่ 2.1 ฝึกทำกันเถอะ やってみましょう

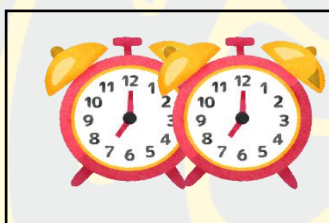
คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ แต่ละคู่ดูรูปสิ่งของต่อไปนี้และฝึกพูดกับคู่ของตนเองโดยใช้สำนวน
なにをかいますか。(จะซื้ออะไรคะ) คู่สนทนาตอบสิ่งของพร้อมจำนวนลักษณะนาม

ตัวอย่าง れい A: なにかいますか。

B: みかんをみっつかいます。

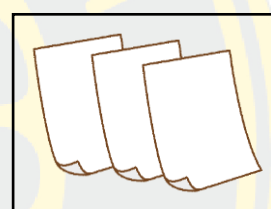
1. とけい

2. ペン

3. かみ

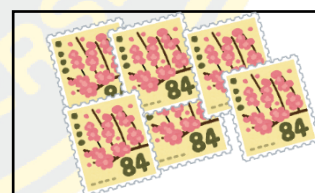
4. はな

5. アップルパイ

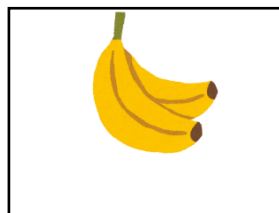
6. きって

7. チョコレート

8. バナナ

9. スマートフォン

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะนาม

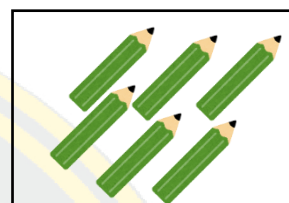
คำชี้แจง เขียนจำนวนลักษณะนามของสิ่งของต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

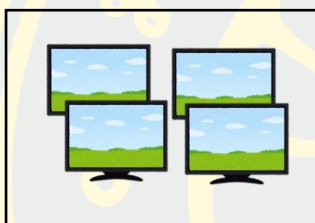
1).....

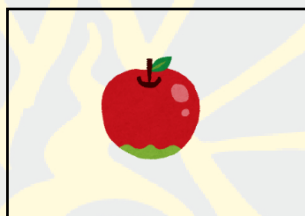
2).....

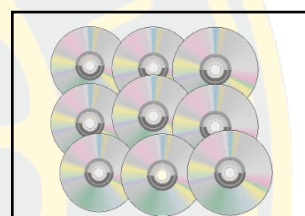
3).....

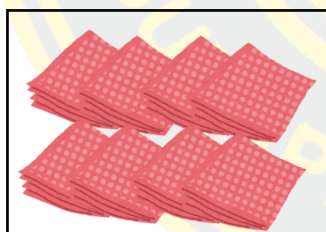
4).....

5).....

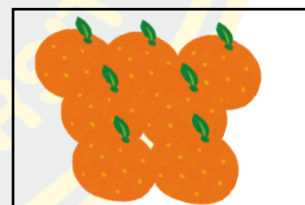
6).....

7).....

8).....

9).....

10).....

ใบงานที่ 2.3 ฝึกพูดกันเถอะ はなしてみましょ

คำชี้แจง จับกลุ่ม 4-5 คน กำหนดสถานการณ์ว่าบังเอิญเจอเพื่อนที่ห่างสรรพสินค้า และถามเพื่อนที่เจอว่าจะซื้ออะไร โดยให้นักเรียนจับฉลากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ และเลือกตอบสิ่งของจากรูปภาพที่ครูเตรียมไว้ให้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ได้ โดยใช้คำศัพท์จำนวนลักษณะนามของสิ่งของ และใช้สำนวน なにかいますか。(จะซื้ออะไรคะ)

นักเรียนต้องการซื้อโปสการ์ด 5 ใบและแสตมป์ 3 ใบ

นักเรียนต้องการซื้อเค้ก 2 ชิ้นและวิทยุ 1 เครื่อง

นักเรียนต้องการซื้อเสื้อ 1 ตัวและดินสอ 4 แท่ง

นักเรียนต้องการซื้อยางลบ 6 ก้อนและเนกไท 2 เส้น

นักเรียนต้องการซื้อกล่อง 1 เครื่องและผ้าเช็ดหน้า 2 ผืน

นักเรียนต้องการซื้อเตงโม 3 ลูกและพายไก่อ 7 ชิ้น

นักเรียนต้องการซื้อแฮมเบอร์เกอร์ 2 ชิ้นและส้ม 5 ลูก

นักเรียนต้องการกางเกง 3 ตัวและพัดลม 1 เครื่อง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ เรื่อง..... จำนวน..... ชั่วโมง

ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน															รวม (15)
		การตอบ คำถาม (3)			ความ สนใจใน การทำ กิจกรรม (3)			การมี ส่วน ร่วมใน การ แสดง ความ คิดเห็น (3)			การ ยอมรับ ฟังความ คิดเห็น ของ ผู้อื่น (3)			ทำงาน ตามที่ได้ รับ มอบหมาย (3)			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง คะแนน 9 - 12 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60 (9 คะแนน)

รายการประเมิน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.ความถูกต้องของเนื้อหา	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุกประโยค	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ใช้ศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องบางส่วน	ใช้ศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
2.การออกเสียง	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงเน้นคำหนัก/ประโยคได้สมบูรณ์	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงเน้นคำหนัก/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคถูกต้องตามหลักการออกเสียงแต่ส่วนใหญ่ขาดการออกเสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำศัพท์ประโยคไม่ถูกต้องทำให้สื่อสารไม่ได้
3.ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุดยๆเป็นช่วงๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อสารไม่ได้ ความหมายไม่ได้
4.การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

ช่วงคะแนน

แปลผลระดับคุณภาพ

13 – 16

อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

9 – 12

อยู่ในเกณฑ์ดี

5 – 8

อยู่ในเกณฑ์พอใช้

0 – 4

อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

รายการประเมิน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างถูกต้อง	ออกเสียงถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยคผิดพลาดบ้างมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคบ้างสื่อสารได้พอสมควร	ออกเสียงคำ/ประโยคไม่ถูกต้องแต่ยังสามารถสื่อสารได้
2.การใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ตามหลักภาษา	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาทั้งหมด	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาเป็นส่วนใหญ่	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาบางส่วน	เลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาน้อยมาก
3.การพูดตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย	พูดได้ตรงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด	พูดได้ตรงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	พูดเบี่ยงเบนเล็กน้อยจากบทบาทที่ได้รับ	พูดเบี่ยงเบนจากบทบาทที่ได้รับมาก
4.ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัดพูดชัดเจนทำให้สื่อสารได้	พูดต่อเนื่องติดขัดบางครั้งแต่ยังสามารถสื่อสารได้ชัดเจน	พูดตะกุกตะกักบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกักมากสื่อสารได้น้อย
5.การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้อง	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทและสถานการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	พูดโดยไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบ

ช่วงคะแนน	แปลผลระดับคุณภาพ
16 – 20	อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
11 – 15	อยู่ในเกณฑ์ดี
6 – 10	อยู่ในเกณฑ์พอใช้
0 – 5	อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

ภาคผนวก ง

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายชื่อ
- ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
- คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1) ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน
- คะแนนหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2) ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ข้อสอบนี้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง โดยใช้ดินสอวงกลมตัวเลือกที่ต้องการ

1. ケーキは (690) _____ えます。
 a. ろくひゃくきゅうじゅう b. ろくびゃくきゅうじゅう
 c. ろっぴゃくきゅうじゅう d. ろっぴゃくきゅうじゅう
2. コーヒーは (1,000) _____ えます。
 a. ひゃく b. いちひゃく
 c. せん d. いちせん
3. これ _____ いくらですか？
 a. は b. の c. に d. も
4. シャツ _____ いくらですか？
 a. は b. の c. に d. も

5-6 つきの文をかんせいしなさい จงเติมประโยคข้อ 5-6 ให้สมบูรณ์

みせで けいりょう

พนักงานขาย : _____ (5) _____。

ลูกค้า : ペンはいくらですか。

พนักงานขาย : 2 0 0 バーツです。

ลูกค้า : かばんはいくらですか。

พนักงานขาย : _____ (6) _____。

5. a. ありがとうございます。 b. すみません
 c. いらっしゃいませ d. ください
6. a. よっつです b. よんだいです
 c. よんまいです d. よんひゃくバーツです

7. シャツをご_____かいます。

- a. まい b. だい c. ほん d. つ

8. かさをなな_____かいます。

- a. まい b. だい c. ほん d. つ

9. くるまをに_____かいます。

- a. まい b. だい c. ほん d. つ

10. なに_____かいますか？

- a. は b. を c. と d. も

11. かみ_____いちまいときってをにまいかいます。

- a. は b. を c. と d. も

12-13 つきの文をかんせいしなさい。จงเติมประโยคข้อ 12-13 ให้สมบูรณ์

スーパーで_____。

さとう：けんたさんこんにちは。

_____ (12) _____ をかいますか。

けんた：パンを_____ (13) _____

12. a. なに

b. なん

c. どこ

d. どうやって

13. a. たべます

b. いきます

c. きます

d. かいます

14. ラーメンを (3) _____ ください。

a. ここのつ

b. とお

c. むつつ

d. みつつ

15. かつどんを (8) _____ ください。

a. よつつ

b. やつつ

c. ふたつ

d. ひとつ

16. おこのみやきを (9) _____ ください。

- a. とお b. つつ c. ここのつ d. よつつ

17. フライドポテトをひとつ _____ ジュースをふたつかいます。

- a. を b. は c. と d. で

18. かつどんをみつつ _____

- a. ありがとうございます。 b. すみません
c. いらっしゃいませ d. ください

19-20 つきの文をかんせいさせいなさい。จงเติมประโยคข้อ 19-20 ให้สมบูรณ์

レストランでレストラン

พนักงานชาย : _____ (19) _____。

ลูกค้า : แฮมเบอร์เกอร์をひとつと コーラをふたつ _____ (20) _____

พนักงานชาย : แฮมเบอร์เกอร์をひとつと コーラをふたつですね。

ぜんぶで500バーツです。

ลูกค้า : はい。お金

พนักงานชาย : : ありがとうございます。

19. a. ありがとうございます

b. すみません

c. いらっしゃいませ

d. ください

20. a. ありがとうございます

b. すみません

c. いらっしゃいませ

d. ください

21. わたしは _____ へいきます。

- a. トウクトウ b. ぎんこう c. かさ d. いちご

22. ヤイマイさんは _____ へいきます

- a. いちば b. いちご c. バス d. じてんしゃ

23. うみ _____ いきますか。

- a. は b. に c. へ d. も

24. ぼく _____ どうぶつえんへいきます。

- a. は b. に c. へ d. も

25-26 つきの文をかんせいしなさい。จงเติมประโยคข้อ 25-26 ให้สมบูรณ์

きょうしつで ¹ 教室で

A : Bさん、やすみに _____ (25) _____

B : デパートへいきます。Bさんは？

A : わたしはえいがかんへいきます。

B : えいがかんですか。 _____ (26) _____。

25. a. どこへいきます b. どこへいきますか
c. どこへいきました d. どこへいきましたか
26. a. いいですか b. いいですね
c. ありがとうございます d. こんにちは
27. わたしは _____ でじゅくへいきます。
a. じてんしゃ b. としょかん
c. しょくどう d. いちば
28. ともだちは _____ でおてらへいきます。
a. アイスクリューム b. トウクトウク
c. ハンバーガー d. チョコレート
29. やまださんは _____ でゲームセンターへいきます。
a. タクシー b. テレビ c. ラジオ d. トイレ
30. _____ にほんへいきますか
a. どこ b. なに c. どうやって d. いくら
31. あるいて _____ がっこうへいきます。
a. で b. の c. X d. は

32-33 つきの文をかんせいしなさい จงเติมประโยคข้อ 32-33 ให้สมบูรณ์

えきで けいけい

A : Bさん、どうやって デパートへいきますか。

B : ____ (3 2) ____。 Aさんは？

A : ____ (3 3) ____。

32. a. でんしゃでいきます

b. あるいてでいきます

c. がっこうへいきます

d. ちちといきます

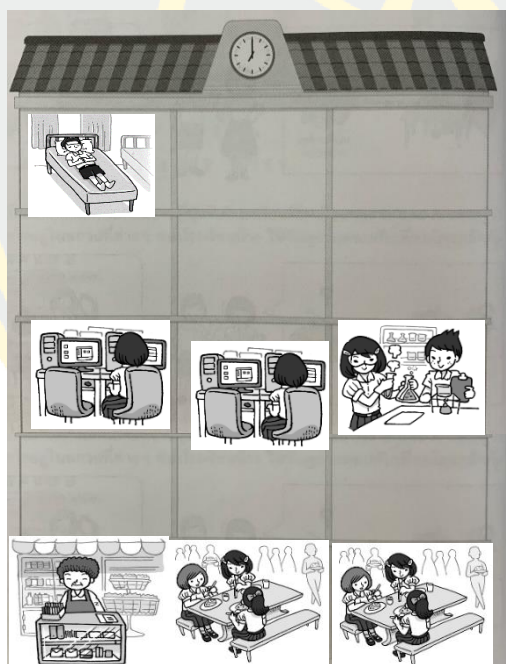
33. a. ぼくはデパートへいきます

b. ぼくはちちといきます

c. ぼくはあるいてでいきます

d. ぼくはバイクでいきます

ตอบคำถามข้อ 34-36 โดยดูจากรูปภาพต่อไปนี้

34. ばいてんはだいいちこうしゃの ____ です。

a. いったい

b. にかい

c. さんがい

d. よんかい

35. ほけんしつはだいいちこうしゃの ____ です。

a. さんがい

b. よんかい

c. ごかい

d. ろっかい

36. コンピューターしつはだいいちこうしゃの_____です。

- a. いったい b. にかい c. さんがい d. よんかい

37. おんがくしつは_____ですか。

- a. どう b. どうやって c. どうぶつ d. どこ

38. しょくどう _____ だい4 こうしゃの5 かいです。

- a. は b. を c. で d. へ

39-40 つきの文をかんせいしなさい จงเติมประโยคข้อ 39-40 ให้สมบูรณ์

がっこうで ที่โรงเรียน

A : _____ (39) _____、りかしつは _____ (40) _____。

B : だい2 こうしゃの2 かいです。

A : ありがとうございます。

39. a. ありがとうございます

b. いつも

c. すみません

d. さようなら

40. a. いくらですか

b. どこですか

c. どうやっていきますか

d. どこへいきますか

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.	d.	11.	b.	21.	b.	31.	c.
2.	d.	12.	a.	22.	a.	32.	a.
3.	a.	13.	d.	23.	c.	33.	d.
4.	a.	14.	d.	24.	a.	34.	a.
5.	c.	15.	b.	25.	b.	35.	c.
6.	d.	16.	c.	26.	b.	36.	c.
7.	a.	17.	c.	27.	a.	37.	d.
8.	c.	18.	d.	28.	b.	38.	a.
9.	b.	19.	c.	29.	a.	39.	c.
10.	b.	20.	d.	30.	c.	40.	b.

ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	-1	-1	+1	+1	-1	-1	-0.2	ใช้ไม่ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
51	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 30 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	ค่า p	ค่า r	แปลผล	ข้อ	ค่า p	ค่า r	แปลผล
1	0.78	0.23	ใช้ได้	31	0.60	0.73	ใช้ได้
2	0.43	0.40	ใช้ได้	32	0.57	0.59	ใช้ได้
3	0.57	0.79	ใช้ได้	33	0.70	0.61	ใช้ได้
4	0.46	0.09	ใช้ไม่ได้	34	0.51	0.26	ใช้ได้
5	0.68	0.77	ใช้ได้	35	0.65	0.29	ใช้ได้
6	0.86	-0.04	ใช้ไม่ได้	36	0.73	0.58	ใช้ได้
7	0.54	0.64	ใช้ได้	37	0.73	0.67	ใช้ได้
8	0.65	0.35	ใช้ได้	38	0.54	0.85	ใช้ได้
9	0.78	0.26	ใช้ได้	39	0.90	0.10	ใช้ไม่ได้
10	0.62	0.58	ใช้ได้	40	0.59	0.31	ใช้ได้
11	0.49	0.64	ใช้ได้	41	0.76	0.56	ใช้ได้
12	0.46	0.71	ใช้ได้	42	0.81	0.46	ใช้ไม่ได้
13	0.40	0.78	ใช้ได้	43	0.78	0.46	ใช้ได้
14	0.78	0.21	ใช้ได้	44	0.49	0.64	ใช้ได้
15	0.68	0.41	ใช้ได้	45	0.49	0.50	ใช้ได้
16	0.68	0.41	ใช้ได้	46	0.40	-0.01	ใช้ไม่ได้
17	0.51	0.72	ใช้ได้	47	0.54	0.67	ใช้ได้
18	0.38	0.26	ใช้ได้	48	0.41	0.60	ใช้ได้
19	0.65	0.44	ใช้ได้	49	0.49	0.79	ใช้ได้
20	0.62	0.53	ใช้ได้	50	0.38	0.63	ใช้ได้
21	0.54	0.50	ใช้ได้	51	0.73	0.33	ใช้ได้
22	0.54	0.52	ใช้ได้	52	0.46	0.58	ใช้ได้
23	0.38	0.35	ใช้ได้	53	0.73	0.34	ใช้ได้
24	0.60	0.66	ใช้ได้	54	0.76	0.29	ใช้ได้

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ข้อ	ค่า p	ค่า r	แปลผล	ข้อ	ค่า p	ค่า r	แปลผล
25	0.57	0.45	ใช้ได้	55	0.76	0.43	ใช้ได้
26	0.60	0.62	ใช้ได้	56	0.57	0.34	ใช้ได้
27	0.70	0.53	ใช้ได้	57	0.65	0.49	ใช้ได้
28	0.43	0.73	ใช้ได้	58	0.70	0.30	ใช้ได้
29	0.70	0.35	ใช้ได้	59	0.62	0.45	ใช้ได้
30	0.92	0.30	ใช้ไม่ได้	60	0.78	0.41	ใช้ได้

จากตารางข้างต้น ข้อสอบที่สามารถคัดเลือกได้ตามเกณฑ์มีทั้งหมด 54 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้
 คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ คือ ข้อ 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13,
 15, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52,
 53, 56, 57, 58, และ 59 ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
 ข้อสอบจำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.38 - 0.76 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง
 0.30 – 0.79

ตารางที่ 31 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	ค่า p	ค่า r	ข้อ	ค่า p	ค่า r
1	0.43	0.40	21	0.60	0.73
2	0.57	0.79	22	0.57	0.59
3	0.68	0.77	23	0.73	0.58
4	0.54	0.64	24	0.73	0.67
5	0.65	0.35	25	0.54	0.85
6	0.62	0.58	26	0.59	0.31
7	0.49	0.64	27	0.76	0.56
8	0.46	0.71	28	0.78	0.46
9	0.40	0.78	29	0.49	0.64
10	0.68	0.41	30	0.49	0.50
11	0.51	0.72	31	0.54	0.67
12	0.65	0.44	32	0.49	0.79
13	0.62	0.53	33	0.38	0.63
14	0.54	0.50	34	0.73	0.33
15	0.54	0.52	35	0.46	0.58
16	0.60	0.66	36	0.73	0.34
17	0.60	0.62	37	0.57	0.34
18	0.70	0.53	38	0.65	0.49
19	0.43	0.73	39	0.70	0.30
20	0.70	0.35	40	0.62	0.45

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.95

ตารางที่ 32 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของ
นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	11	26	13	13	27
2	22	38	14	15	27
3	16	25	15	29	40
4	14	22	16	24	36
5	32	38	17	15	27
6	16	39	18	25	35
7	10	27	19	16	28
8	32	39	20	34	39
9	30	39	21	19	33
10	21	36	22	11	26
11	14	28	23	12	29
12	14	33			

ตารางที่ 33 คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1) ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน

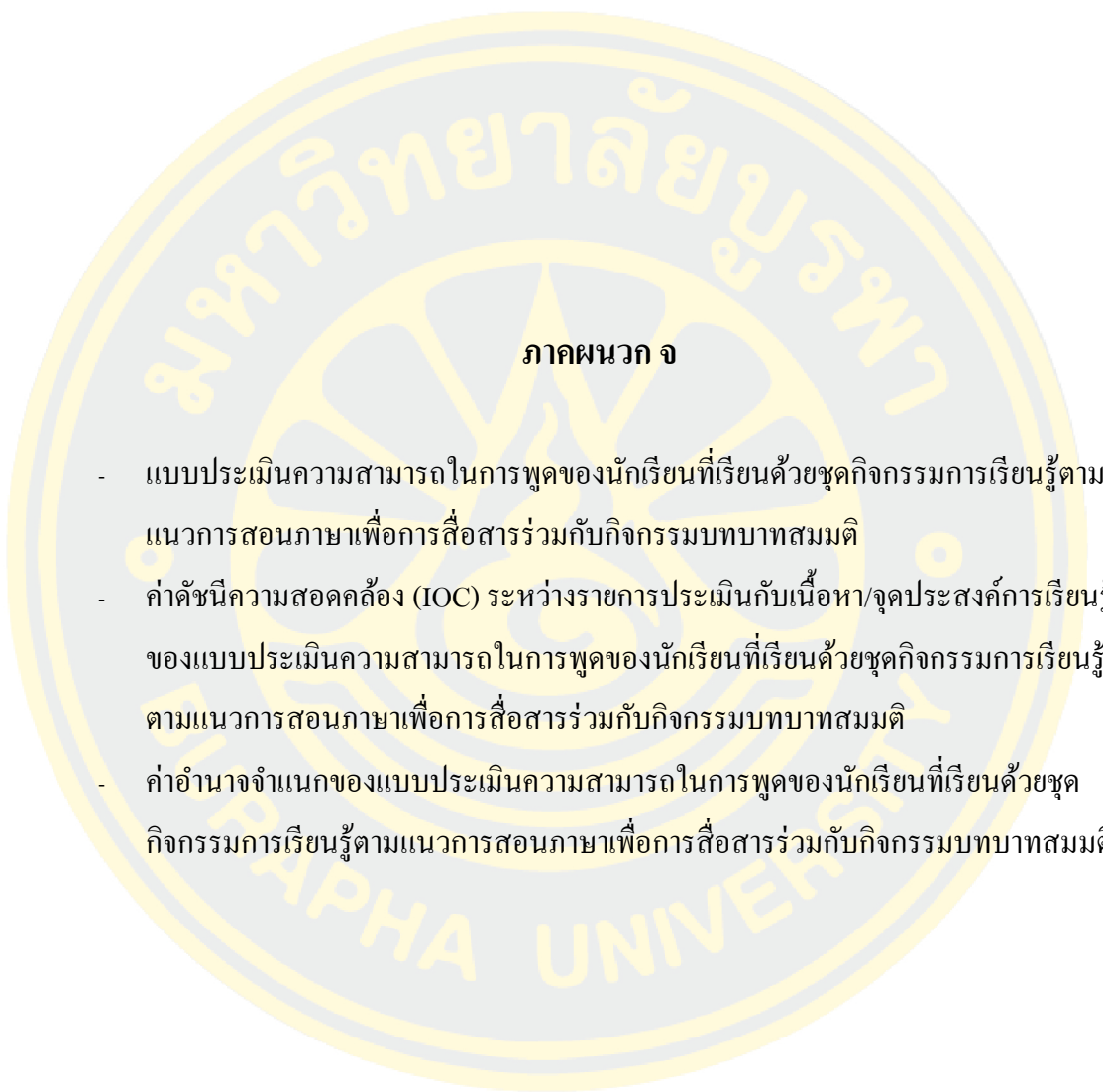
คนที่	แบบทดสอบระหว่างเรียน		คะแนนรวม ระหว่างเรียน
	1	2	
	(10)	(10)	(20)
1	10	10	20
2	10	10	20
3	9	7	16
4	10	10	20
5	9	10	19
6	9	7	16
7	8	10	18
8	10	9	19
9	8	9	17
10	8	9	17
11	4	5	9
12	9	9	18
13	10	9	19
14	9	7	16
15	9	8	17
16	8	7	15
17	9	7	16
18	9	7	16
19	8	6	14
20	6	10	16
21	9	7	16
22	8	8	16

ตารางที่ 33 (ต่อ)

คนที่	แบบทดสอบระหว่างเรียน		คะแนนรวม ระหว่างเรียน
	1 (10)	2 (10)	
23	9	8	17
24	6	5	11
25	4	5	9
26	10	8	18
27	10	10	20
28	7	10	17
29	4	10	14
30	9	7	16
31	8	7	15
32	10	10	20
33	9	8	17
34	8	8	16
35	10	10	20
36	8	8	16
37	8	10	18
รวม	309	305	614
เฉลี่ย	8.35	8.24	16.59
ประสิทธิภาพ (E_1)	83.51	82.43	82.97

ตารางที่ 34 คะแนนหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2) ของนักเรียนที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน

คนที่	คะแนนหลังเรียน	คนที่	คะแนนหลังเรียน
	(40)		(40)
1	38	20	28
2	39	21	36
3	35	22	30
4	40	23	25
5	40	24	32
6	35	25	35
7	40	26	30
8	34	27	35
9	23	28	36
10	23	29	35
11	23	30	38
12	40	31	34
13	24	32	31
14	25	33	26
15	34	34	37
16	31	35	30
17	30	36	29
18	26	37	38
19	23	รวมเฉลี่ย	32.11
		ประสิทธิภาพ (E_2)	80.27

The logo of Mahachulalongkornrajavidyalaya University is a circular emblem. It features a central five-pointed star (pentagram) with a smaller star inside it. The Thai text "มหาวิทยาลัยบูรพา" (Mahavithayalai Burapha) is written in a circular path around the top, and "BURAPHA UNIVERSITY" is written around the bottom. The logo is rendered in a light yellow/gold color.

ภาคผนวก จ

- แบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหา/จุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

รายการประเมิน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.ความถูกต้อง ของเนื้อหา	ใช้ศัพท์สื่อ ความหมายตรง กับเนื้อหาและ ไวยากรณ์ถูกต้อง ทุกประโยค	ใช้ศัพท์สื่อ ความหมายตรง กับเนื้อหาและ ไวยากรณ์ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ใช้ศัพท์สื่อ ความหมายตรง กับเนื้อหาและ ไวยากรณ์ ถูกต้องบางส่วน	ใช้ศัพท์สื่อ ความหมายไม่ ตรงกับเนื้อหา และไวยากรณ์ ไม่ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่
2.การออกเสียง	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคถูกต้อง ตามหลักการ ออกเสียงเน้นคำ หนัก/ประโยคได้ สมบูรณ์	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคถูกต้อง ตามหลักการ ออกเสียงเน้นคำ หนัก/ประโยค เป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคถูกต้อง ตามหลักการ ออกเสียงแต่ส่วน ใหญ่ขาดการ ออกเสียง เน้นหนัก	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคไม่ ถูกต้องทำให้ สื่อสารไม่ได้
3.ความ คล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ ดี	พูดตะกุกตะกัก บ้าง แต่ยังพอ สื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุดๆเป็นช่วงๆ ทำให้สื่อสารได้ ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำ ให้สื่อ ความหมายไม่ได้
4.การแสดง ท่าทาง/น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางและ พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับ สถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับ สถานการณ์แต่ ไม่มีท่าทาง ประกอบ	พูดเหมือนอ่าน ไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความ น่าสนใจและไม่ มีท่าทาง ประกอบ	พูดได้น้อยมาก และไม่มีท่าทาง ประกอบ

ช่วงคะแนน

แปลผลระดับคุณภาพ

13 – 16

อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

9 – 12

อยู่ในเกณฑ์ดี

5 – 8

อยู่ในเกณฑ์พอใช้

0 – 4

อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

ตารางที่ 35 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหา/จุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียน...
เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม IOC	แปล ผล	
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
			1	2	3	4	5			
แผนที่ 1 การบอก ราคาสินค้า	พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆ โดยใช้สำนวนในการ สนทนาเกี่ยวกับการ บอกราคาสินค้าได้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา 2.การออกเสียง 3.ความคล่องแคล่ว 4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	พูดได้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆโดย ใช้สำนวนในการ สนทนาเกี่ยวกับการ	1.ความถูกต้องของเนื้อหา 2.การออกเสียง 3.ความคล่องแคล่ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 35 (ต่อ)

แผนการ/ การเรียนรู	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
			1	2	3	4	5			
ลักษณะนามของสิ่งของ	บอกจำนวน	4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	ลักษณะนามของสิ่งของได้									
แผนที่ 3 การถามตอบ วิธีการสื่อ ของ	พูดได้ตอบตาม	1.ความถูกต้องของเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	สถานการณ์ต่างๆโดย	2.การออกเสียง								
	ใช้จำนวนในการ	3.ความคล่องแคล่ว								
	สนทนาเกี่ยวกับวิธีการ	4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด								
		สื่อของได้								

ตารางที่ 35 (ต่อ)

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
			1	2	3	4	5			
แผนที่ 4 สถานที่	ผู้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆโดย ใช้สำนวนในการ สนทนาเกี่ยวกับการ ถาม-ตอบการไป สถานที่ต่างๆได้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
		2.การออกเสียง								
		3.ความคล่องแคล่ว								
		4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด								
แผนที่ 5 ยานพาหนะ	ผู้ตอบตาม สถานการณ์ต่างๆโดย ใช้สำนวนในการ พูด	1.ความถูกต้องของเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
		2.การออกเสียง								
		3.ความคล่องแคล่ว								
		4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการ พูด								

ตารางที่ 36 ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
แผนที่ 1 การบอกราคา สินค้า	พูดได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ	1.ความถูกต้องของเนื้อหา	0.421	ใช้ได้
	โดยใช้สำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการบอก	2.การออกเสียง	0.630	ใช้ได้
	ราคาสินค้าได้	3.ความคล่องแคล่ว	0.341	ใช้ได้
		4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	0.420	ใช้ได้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
แผนที่ 2 การบอก จำนวน ลักษณะนาม ของสิ่งของ	ผู้ได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ จำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการบอกจำนวน ลักษณะนามของสิ่งของได้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา 2.การออกเสียง 3.ความคล่องแคล่ว 4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	0.685 0.755 0.451 0.435	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
แผนที่ 3 การถามตอบ วิธีการซื้อของ	ผู้ได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ สำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับวิธีการซื้อของ ได้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา 2.การออกเสียง 3.ความคล่องแคล่ว 4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	0.721 0.778 0.554 0.420	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
แผนที่ 4	ผู้ได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา	0.653	ใช้ได้
สถานที่	จำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการถาม-ตอบ การไปสถานที่ต่างๆได้	2.การออกเสียง	0.749	ใช้ได้
		3.ความคล่องแคล่ว	0.554	ใช้ได้
		4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	0.384	ใช้ได้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
แผนที่ 5 ยานพาหนะ	ผู้ได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ สำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการถาม-ตอบ วิธีเดินทางด้วยยานพาหนะได้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา 2.การออกเสียง 3.ความคล่องแคล่ว 4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	0.747 0.735 0.448 0.463	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

แผนการ/ สาระการ เรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการประเมิน	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
แผนที่ 6 ตำแหน่งที่ตั้ง	ผู้ได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ สำนวนในการสนทนาเกี่ยวกับการระบุ ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ได้	1.ความถูกต้องของเนื้อหา 2.การออกเสียง 3.ความคล่องแคล่ว 4.การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	0.747 0.735 0.448 0.463	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการพูดทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราคอยู่ที่ 0.93

The logo of Srinakharinwirot University is a circular emblem. It features a central five-pointed star (pentagram) with a smaller star inside it. The Thai text "มหาวิทยาลัยบูรพา" (Mahavithayalai Burapha) is written in a circular path around the top half of the emblem, and the English text "SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY" is written around the bottom half. The entire logo is rendered in a light yellow/gold color.

ภาคผนวก ฉ

- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ**

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทั้งหมด 30 ข้อ ใช้จริง 20 ข้อ โดยแบ่งการวัดเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านประโยชน์

2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วเลือกตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเอง โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียวที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา					
1. เนื้อหาที่เรียนมีลำดับความยากง่ายต่อเนื่อง					
2. เนื้อหาที่เรียนเข้าใจง่าย					
3. เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์น่าสนใจ					
4. เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2. ด้านกิจกรรม					
5. กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจ					
6. กิจกรรมเรียงจากง่ายไปยาก					
7. กิจกรรมมีความสนุกสนาน					
8. เวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					

ด้านภาษา					
9. ได้ใช้ภาษาและวัฒนธรรมแบบฉบับเจ้าของภาษา					
10. ได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลายและมีอิสระ					
11. มีการบูรณาการทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน					
12. ได้ใช้ทักษะทางภาษาในการทำกิจกรรม					
ด้านการวัดและประเมินผล					
13. มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
14. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรม					
15. การวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม					
16. นักเรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับหลังการประเมิน					
ด้านประโยชน์					
17. เกิดความคิดสร้างสรรค์					
18. สามารถนำความรู้ไปสื่อสารในชีวิตประจำวันได้					
19. เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน					
20. มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมกลุ่ม					

ตารางที่ 37 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับองค์ประกอบการวัดความพึงพอใจ
 ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อ
 การสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
11	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
23	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
30	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ 38 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ

ข้อ	ค่า r	แปลผล	ข้อ	ค่า r	แปลผล
1	0.38	ใช้ได้	16	0.61	ใช้ได้
2	0.56	ใช้ได้	17	0.47	ใช้ได้
3	0.61	ใช้ได้	18	0.34	ใช้ได้
4	0.62	ใช้ได้	19	0.53	ใช้ได้
5	0.74	ใช้ได้	20	0.74	ใช้ได้
6	0.27	ใช้ได้	21	0.71	ใช้ได้
7	0.57	ใช้ได้	22	0.64	ใช้ได้
8	0.67	ใช้ได้	23	0.40	ใช้ได้
9	0.69	ใช้ได้	24	0.54	ใช้ได้
10	0.54	ใช้ได้	25	0.55	ใช้ได้
11	0.67	ใช้ได้	26	0.62	ใช้ได้
12	0.65	ใช้ได้	27	0.56	ใช้ได้
13	0.47	ใช้ได้	28	0.61	ใช้ได้
14	0.64	ใช้ได้	29	0.69	ใช้ได้
15	0.58	ใช้ได้	30	0.61	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราคอยู่ที่ 0.94 ข้อที่นำไปทำแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22, 24, 26, 28, 29, และ 30 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.56-0.74

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวหฤทัย ยูวนะวนิช
วัน เดือน ปี เกิด	31 มกราคม พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 273/12 หมู่ 2 ต.บ่อวิน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20230
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2560 - ปัจจุบันข้าราชการครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2557 การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2568 การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยบูรพา